

การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

อริสา พานิชกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2560

การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

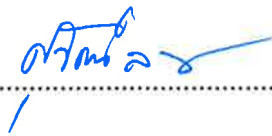
อริสา พานิชกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อ
ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เสนอโดย นางสาวอริสา พานิชกุล
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
วิจัยและนวัตกรรม

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุภาวดี ลาวันยวิสุทธิ)

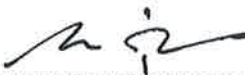
วันที่ 2 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2561

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. นาริรัตน์ สุวรรณวาริ)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทรงศรี ตุ่นทอง)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิไล ทองแผ่)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร.แมน เชื้อบางแก้ว)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่
ชื่อนักศึกษา	อริสา พานิชกุล
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ระหว่างก่อนใช้ชุดกิจกรรมกับหลังใช้ชุดกิจกรรม 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เฉพาะนักเรียนชุมนุมห้องสมุด เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 2) แบบวัดนิสัยรักการอ่าน 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.840 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.58/75.19
2. นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน อยู่ในระดับมาก

Thesis Title	A Development of an Activity Package to Instill the Love of Reading in Lower Secondary Students
Thesis Advisors	Asst. Prof. Dr.Songsri Toontong Asst. Prof. Dr.Wilai Tongpae
Name	Arisa Panichakul
Program	Curriculum and Instruction
Academic Year	2017

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) develop an activity package to instill the love of reading in lower secondary students to meet the criterion efficiency of 75/75; 2) compare the students' love of reading before and after using the activity package; and 3) study the students' satisfaction towards the activity package. The sample, selected by purposive sampling, consisted of 30 lower secondary students from the library club of Ayutthaya Wittayalai School during the academic year 2017. The research instruments included 1) an activity package to instill the love of reading in students, 2) a measurement form on the love reading, and 3) a questionnaire on satisfaction towards the love of reading with a reliability of 0.840. Data were analyzed in terms of mean, standard deviation, and t-test.

The results revealed that:

1. The activity package had the efficiency of 78.58/75.19.
2. The students' love of reading after using the activity package was significantly higher than that before using it ($p < .05$).
3. The students' satisfaction towards the activity package was at a high level.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้ ความกรุณา ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษา อย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ประธานที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ กรรมการที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอา ใจใส่ยิ่ง ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.นาริรัตน์ สุวรรณวารี ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นประธาน กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในสาขาวิชาหลักสูตร และการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่ให้ความรู้ คำปรึกษา ที่เป็นประโยชน์ทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ และ อาจารย์ ดร.ปกเกษตร ชนะโยธา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และคำปรึกษา เพื่อความ ถูกต้องและสมบูรณ์ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ และความสะดวกในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตลอดจน ผู้ปกครองนักเรียนทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนที่ได้ให้คำแนะนำและส่งเสริม กำลังใจตลอดมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถ กล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

คุณค่า ประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกและบูชาพระคุณของบิดา มารดา และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน ประสิทธิ์ประสาทวิชา ให้แก่ผู้วิจัย จนกระทั่ง ประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

อริสรา พานิชกุล

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรม	9
ความหมายของชุดกิจกรรม	9
แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม.....	10
ความสำคัญของชุดกิจกรรม.....	11
องค์ประกอบของชุดกิจกรรม.....	12
ประเภทของชุดกิจกรรม.....	15
ประโยชน์ของชุดกิจกรรม	16
ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม.....	17
การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม	19

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน	21
ความหมายของการอ่าน	21
ความสำคัญของการอ่าน	22
จุดมุ่งหมายของการอ่าน	24
ประโยชน์ของการอ่าน	27
ทฤษฎีของการอ่าน	28
นิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมการรักการอ่าน	33
ความหมายของพฤติกรรมการรักการอ่าน	33
ความสำคัญของนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมการรักการอ่าน	34
แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมการรักการอ่าน	35
ปัจจัยในการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมการรักการอ่าน	37
กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมการรักการอ่านให้แก่เด็ก ..	44
บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและ พฤติกรรมการรักการอ่าน	46
ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของแคธวอล, บลูม, และมาเซีย	52
ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรม	54
ความหมายของความพึงพอใจ	54
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ	55
ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ	57
การวัดความพึงพอใจ	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	62
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	62
การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	69

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	76
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	76
สมมติฐานการวิจัย.....	76
วิธีดำเนินการวิจัย.....	76
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
สรุปผลการวิจัย.....	78
อภิปรายผล.....	78
ข้อเสนอแนะ.....	81
บรรณานุกรม	83
ภาคผนวก.....	92
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	93
ภาคผนวก ข ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	102
ภาคผนวก ค วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	156
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	206

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	แผนกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น	63
ตาราง 2	ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	73
ตาราง 3	ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	73
ตาราง 4	ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	74
ตาราง 5	ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ	160
ตาราง 6	ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ	181
ตาราง 7	ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน.....	186
ตาราง 8	ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่านของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน.	188
ตาราง 9	ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น.....	190
ตาราง 10	การเปรียบเทียบ แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ด้วยชุดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ t-test dependent.....	191
ตาราง 11	ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการความพึงพอใจต่อการอ่านของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	193

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพ 2 ขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีของ Trabasso	29
ภาพ 3 ขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีของ Chase กับ Clark.....	30
ภาพ 4 ขั้นตอนการอ่านทฤษฎีของ Rumelhart	30
ภาพ 5 ขั้นตอนการอ่านทฤษฎีของ Frederiken.....	31
ภาพ 6 รูปแบบการทดลอง	68

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การอ่านเป็นทักษะสำคัญที่ช่วยปรับและขยายประสบการณ์ของมนุษย์ ทั้งยังช่วยให้สามารถใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และสร้างความเพลิดเพลินจากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ได้มากและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่าความสำเร็จในการเรียนของเด็กส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถในการอ่าน คือ อ่านช้า ขาดความเข้าใจในการอ่าน และไม่สามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ ย่อมทำให้การเรียนวิชาต่างๆ ไม่ได้ผลไปด้วย ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายวิตกกังวลหรือเกิดความท้อแท้ไม่อยากเรียนต่อไป การอ่าน จึงเป็นเครื่องมือที่นำไปสู่ความรู้ความเข้าใจในวิชาการต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้น การอ่าน จะช่วยทำให้นักเรียนค้นหาความรู้เพิ่มเติมในสิ่งที่ตนอยากรู้ ขยายความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ฉะนั้น การอ่านจึงเป็นบันไดไปสู่ความสำเร็จอีกหลายด้านการอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญ และจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนในยุค ปัจจุบัน เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีต่างๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วจนกลายเป็น สังคมข่าวสารข้อมูลต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ที่ต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ถูกต้อง แม้จะมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร แต่ไม่สามารถทดแทนการอ่านได้ ครูผู้สอนจึงควรฝึกทักษะการอ่านให้แก่ผู้เรียนในระดับประถมศึกษา และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วรณี โสมประยูร, 2553, หน้า 254) ซึ่งสอดคล้องกับ สุนันทามันเตรฐวิทย์ (2545, หน้า 2) ได้กล่าวว่า หัวใจของการอ่าน คือ การเข้าใจความหมายของคำที่ปรากฏในรูปอักษรต่างๆ มีทักษะในด้านการรู้จักคำ อ่านออกเสียง ได้ตรงกับคำที่อ่าน และเข้าใจความหมายของคำ เป็นทักษะเบื้องต้นในการอ่านทุกชนิดและทุกระดับ ทำให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจ และสามารถเข้าใจความหมายจากคำที่อ่านได้

ตามนโยบายส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ ดังคำกล่าวของชัยศ อัมสุวรรณ์ (2558, หน้า 42) ว่าปี 2552 นับเป็นปีทองของการส่งเสริมการอ่าน เนื่องจากรัฐบาลได้ออกนโยบายที่สำคัญหลายนโยบายเพื่อเป็นแนวทางให้แก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับหนังสือและการส่งเสริมการอ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม กำหนดให้การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ ให้วันที่ 2 เมษายนของทุกปี เป็นวันรักการอ่าน ให้ พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน และตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นกลไกสำคัญขับเคลื่อนการส่งเสริมการอ่านโดยมีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เป็นฝ่ายเลขานุการ มีการคาดหวังว่านโยบายดังกล่าวจะมีผลในการพัฒนาสังคมการอ่านให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างเป็นรูปธรรมไม่ว่าจะเป็นด้านการสร้างภาคีเครือข่ายรณรงค์และส่งเสริมการอ่าน

การกำหนดสมรรถนะคนไทยมีนิสัยใฝ่เรียนรู้ การรณรงค์ให้พ่อแม่และสถานศึกษาส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน การมีหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมการอ่าน และการพัฒนาสื่อส่งเสริมการอ่านหรือสถานที่ที่มีบรรยากาศการอ่าน ในช่วงแรกๆ คณะกรรมการส่งเสริมการอ่าน ได้จัดประชุมเพื่อหารือภารกิจด้านการอ่านอย่างต่อเนื่องเพื่อกระจายนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ รวมทั้งสามารถสร้างผลกระทบด้านกฎหมาย

สำหรับ “คนไทยไม่รักการอ่าน” เป็นรายงานทางสังคมที่ผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้จัดทำสถิติการอ่านของประชากรไทยขึ้นทุกกรอบ 2 ปี โดยปี 2558 ได้ขยายคำนิยามการอ่าน ให้รวมการอ่านข้อความในสื่อสังคมออนไลน์/SMS/E-mail ด้วย และทำการสำรวจจากประชากรตัวอย่าง 55,920 ครอบครัว โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเดือน พ.ค.-มิ.ย. 2558 ซึ่งสรุปผลการสำรวจที่สำคัญได้ดังนี้ คือ ในการอ่านของเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 6 ปี เด็กเล็กที่อ่านมีประมาณ 2.7 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 60.2 โดยเด็กผู้หญิงมีอัตราการอ่านสูงกว่าเด็กผู้ชายเล็กน้อย คือ ร้อยละ 60.9 และร้อยละ 59.5 และมีความแตกต่างกันระหว่างเขตการปกครองและภาค โดยในเขตเทศบาลมีอัตราการอ่านสูงกว่านอกเขตเทศบาล คือ ร้อยละ 63.9 และ 57.4 ตามลำดับ ส่วนเด็กเล็กในกรุงเทพมหานคร มีอัตราการอ่านสูงสุด คือ ร้อยละ 73.8 ขณะที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เด็กเล็กมีอัตราการอ่านต่ำสุด คือ ร้อยละ 55.9 ในส่วนการอ่านของประชากรอายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป พบว่า มีอัตราการอ่านร้อยละ 77.7 ผู้ชายมีอัตราการอ่านสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย คือ ร้อยละ 78.9 และ 76.5 ตามลำดับ โดยวัยเด็กและวัยเยาวชนมีอัตราการอ่านสูงใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 90.7 และ 89.6 รองลงมาคือ กลุ่มวัยทำงาน คือ ร้อยละ 79.1 และต่ำสุดคือกลุ่มวัยสูงอายุ คือ ร้อยละ 52.8 ด้านประเภทของหนังสือที่อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประเภทของหนังสือที่มีผู้อ่านสูงสุด คือ ร้อยละ 67.3 รองลงมาคือ ข้อความในสื่อสังคมออนไลน์/SMS/E-mail คือ ร้อยละ 51.6 ซึ่งเนื้อหาสาระที่ผู้อ่านชอบอ่านมากที่สุด คือ ข่าว สารคดี และความรู้ทั่วไป อยู่ที่ร้อยละ 48.5 เท่ากัน โดยเวลาเฉลี่ยที่ใช้อ่านเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 6 นาที/วัน หรือ 66 นาที โดยกลุ่มเยาวชนใช้เวลาอ่านมากที่สุดเฉลี่ย 1 ชั่วโมง 34 นาที/วัน หรือ 94 นาที กลุ่มวัยเด็กและวัยทำงานใช้เวลาอ่านเฉลี่ยต่อวันมากกว่า 1 ชั่วโมงเล็กน้อย ส่วนวัยสูงอายุใช้เวลาอ่านน้อยที่สุดเฉลี่ย 44 นาที/วัน เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2556 พบว่า ทุกวัยใช้เวลาอ่านเพิ่มขึ้น เนื่องจากปี 2558 ได้เพิ่มการอ่านข้อความในสื่อสังคมออนไลน์/SMS/E-mail ด้วย โดยกลุ่มวัยเยาวชนใช้เวลาอ่านเพิ่มขึ้นมากที่สุดถึง 44 นาที/วัน และท้ายสุดข้อมูลสถิติยังกล่าวถึงนโยบายการสนับสนุนการอ่านว่า วิธีการรณรงค์ให้คนรักการอ่านที่ดีที่สุด คือ ปลุกฝังให้รักการอ่านผ่านพ่อ แม่ และครอบครัว ให้สถานศึกษามีการรณรงค์ส่งเสริมการอ่าน รูปเล่มและเนื้อหาที่น่าสนใจ หรือใช้ภาษาง่ายๆ ส่งเสริมให้มีห้องสมุด ห้องสมุดเคลื่อนที่ มุมอ่านหนังสือในชุมชน หรือพื้นที่สาธารณะ และทำให้นักหนังสือสามารถหาซื้อหรือเข้าถึงได้ง่าย โดยข้อมูลดังกล่าวจากสำนักงานสถิติแห่งชาติ สามารถใช้เป็นเครื่องบ่งชี้และเป็นเครื่องมือหาแนวทางเพื่อส่งเสริมการอ่าน ความรู้และความเข้าใจของประชากร เพื่อสนับสนุนแนวทางการ

เรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างยุทธศาสตร์ เป้าหมายการดำเนินงานให้สอดคล้องกับการพัฒนาตามความเป็นจริง (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559, หน้า 1)

ชุดกิจกรรมเป็นสื่อประสมที่ประกอบด้วยสื่อมากกว่าสองชนิดขึ้นไปสำหรับให้ผู้เรียนได้รับความรู้ที่ต้องการ โดยจัดเป็นชุด ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ใบกิจกรรม ใบงาน วัสดุอุปกรณ์ ใบความรู้ รวมทั้งแบบประเมินผลสำหรับส่งเสริมผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตามความสามารถและความสนใจ ผู้เรียนสามารถนำชุดกิจกรรมไปศึกษาได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ผู้เรียนแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ผูกการตัดสินใจ การทำงานกลุ่ม ผู้เรียนสามารถเรียนรู้แนวทางเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสร้างความมั่นใจและช่วยลดภาระของผู้สอน (สุวิทย์ มูลคำ, 2555, หน้า 436) ชุดกิจกรรมยังช่วยถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อน ได้รับความสนใจจากผู้เรียน ผู้เรียนรู้จุดมุ่งหมายของการเรียน ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้การกระทำของตนเองและสร้างแรงจูงใจให้ตนเอง (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2555, หน้า 436) นอกจากนี้การจัดกิจกรรมด้วยการใช้ชุดกิจกรรมยังช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากแบบฝึกที่อยู่ภายในชุดกิจกรรมซึ่งทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดียิ่งขึ้น (ประภาพรพรณ เล็งวงศ์, 2550, หน้า 53) ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสุตารัตน์ เจนชัย (2556, หน้า 62) เรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านตีความโดยใช้ชุดการเรียนรู้ทักษะการอ่านตีความจากสื่อสิ่งพิมพ์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ทักษะการอ่านตีความจากสื่อสิ่งพิมพ์ประกอบการจัดการเรียนรู้สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 75 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (อุไรพร จำนงค์ผล, 2557, หน้า 86)

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงตระหนักถึงปัญหาการเข้าห้องสมุดของนักเรียน ซึ่งจากการสังเกตนักเรียนจะเข้ามาทำกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากการอ่านหนังสือ และผู้วิจัยเห็นความจำเป็นในการพัฒนาให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เนื่องจากการอ่านนับเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ เพราะการอ่านนั้นมีความสำคัญอย่างมากในการดำรงชีวิต หากนักเรียนอ่านไม่ออกวิเคราะห์ไม่ได้ นักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน ชีวิตก็ไม่สามารถพัฒนาได้และนักเรียนจะประสบผลสำเร็จได้ช้า ฉะนั้นเพื่อเป็นการกระตุ้นนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูบรรณารักษ์จึงมีความสนใจในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียน ทั้งได้พัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านเพื่อเป็นสื่อทางการศึกษาที่มีคุณค่าทางการจัดการเรียนการสอน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และช่วยให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านมากขึ้น เพราะนักเรียนจะต้องนำไปเชื่อมโยงกับการสร้างความรู้ใหม่ที่สูงขึ้นต่อไป ตัวครูเองต้องมี

หน้าที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน สร้างบรรยากาศในห้องสมุดให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานจากการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ไม่เบื่อหน่าย และสนใจต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้วิจัยมีความเชื่อว่าหากนำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ใช้นี้เป็นสิ่งเร้าสร้างแรงจูงใจให้กับตัวผู้เรียนในการสร้างองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นก็น่าจะเป็นอีกวิธีหนึ่งที่เหมาะสม เน้นให้นักเรียนสนใจการอ่าน และเห็นความสำคัญของการอ่านมากขึ้น และเกิดการใฝ่เรียนใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระหว่างก่อนกับหลังใช้ชุดกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ความสำคัญของการวิจัย

1. ผลการวิจัยทำให้ผู้ครูผู้สอนและสถานศึกษาได้เครื่องมือพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านการส่งเสริมการอ่านในรูปแบบของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยเป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา จะได้นำรูปแบบของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปประยุกต์ใช้ในระดับชั้นอื่นๆ ต่อไปได้

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 48 ห้อง รวม 2,400 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คนได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เฉพาะนักเรียนชุมนุมห้องสมุด

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 นิสัร้การอ่าน

2.2.2 ความพึงพอใจต่อการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในครั้งนี้ เป็นการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 –3 มาเป็นแนวทางในการจัดทำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน ซึ่งจัดทำออกมาในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ซึ่งประกอบ 4 กิจกรรม คือ การอ่าน..สำคัญไฉน, เส้นทางสู่ฝัน, ชุมชนนักล่าฝัน, ตลาดนัดขายฝัน

4. ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิจัยภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยใช้เวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวมระยะเวลา 8 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน หมายถึง สื่อประสมที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ และเป็นประสบการณ์ในการช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัร้การอ่าน ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการอ่าน..สำคัญไฉน, ชุดกิจกรรมเส้นทางสู่ฝัน, ชุดกิจกรรมชุมชนนักล่าฝัน, ชุดกิจกรรมตลาดนัดขายฝัน

2. นิสัร้การอ่าน หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถของตนเอง รู้จักใช้เวลาว่างจากการอ่านให้เกิดประโยชน์ วัดได้จากแบบประเมินนิสัร้การอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ชนิด 4 ตัวเลือก

3. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หมายถึง คุณภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนแล้ว นักเรียนมีนิสัร้การอ่าน บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์กำหนด คือ 75/75

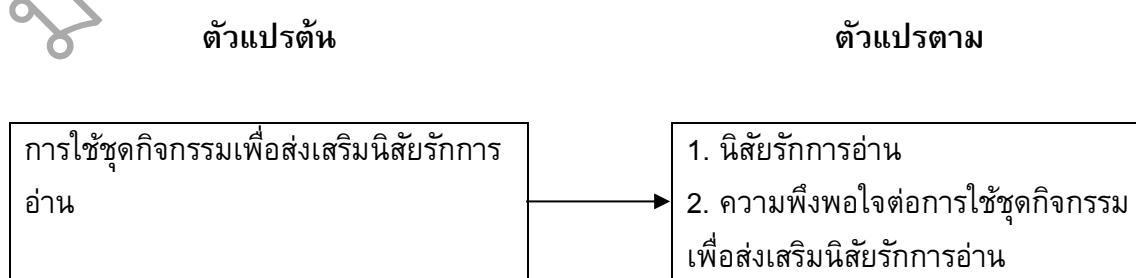
75 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทำกิจกรรมแต่ละชุดในระหว่างเรียนของนักเรียนทั้งหมดได้ร้อยละ 75

75 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยร้อยละที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดนิสัร้การอ่านของนักเรียนทั้งหมด หลังเสร็จสิ้นการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมครบทุกชุดได้ถูกต้องร้อยละ 75

4. ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัร้การอ่าน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนในทางบวกที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านในด้านต่อไปนี้ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการทำงานกลุ่ม 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 5) ด้านการประเมินผล

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำหลักทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของแครธวอลและคณะ มาใช้ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ (receiving) เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ขั้นที่ 2 ขั้นตอบสนอง (responding) เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า ขั้นที่ 3 ขั้นเห็นคุณค่า (valuing) เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่เริ่มได้รู้มา สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีความหมายต่อเขา เขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่างๆ ขั้นที่ 4 ขั้นจัดระบบ (organization) เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมที่เขาเห็นคุณค่าหลายๆ อย่างพร้อมๆ กัน พยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านี้กับสิ่งต่างๆ ที่เขายอมรับ และขั้นที่ 5 ขั้นเกิดกิจนิสัย (characterization) เป็นพัฒนาการที่ต่อจากขั้นจัดระบบซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นมาเป็นลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าว คือ เมื่อการจัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด และใช้แนวคิดในการสร้างชุดกิจกรรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ (2551, หน้า 120) ที่กล่าวว่าการผลิตชุดกิจกรรมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามระดับสติปัญญา ความสามารถและความสนใจ โดยมีครูคอยแนะนำช่วยเหลือตามความเหมาะสมและจากการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าชุดกิจกรรมนั้นสามารถสร้างแรงจูงใจในการรักการอ่านของนักเรียนได้ จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าโดยกำหนดลำดับหัวข้อเรื่องต่อไปนี้

1. แนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรม

1.1 ความหมายของชุดกิจกรรม

1.2 แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

1.3 ความสำคัญของชุดกิจกรรม

1.4 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

1.5 ประเภทของชุดกิจกรรม

1.6 ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

1.7 ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

1.8 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

2.1 ความหมายของการอ่าน

2.2 ความสำคัญของการอ่าน

2.3 จุดมุ่งหมายของการอ่าน

2.4 ประโยชน์ของการอ่าน

2.5 ทฤษฎีของการอ่าน

3. นิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

3.1 ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่าน

3.2 ความสำคัญของนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

3.3 แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

3.4 ปัจจัยในการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

3.5 กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่านให้แก่เด็ก

3.6 บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรัก

การอ่าน

3.7 ทฤษฎีทางจิตพิสัยของแครธวอลล์, บลูม, และมาเซีย

4. ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรม

4.1 ความหมายของความพึงพอใจ

- 4.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 4.3 ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ
- 4.4 การวัดความพึงพอใจ
- 5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวทางการพัฒนาชุดกิจกรรม

ความหมายของชุดกิจกรรม

คณาภรณ์ รัตมีมารี (2550, หน้า 56–57) ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า หมายถึง การจัดสื่อประสมต่างๆ เข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (package) บรรจุอยู่ในซอง กล่อง หรือกระเป๋า ตามที่ผู้สร้างจะทำขึ้น ส่วนมากจะประกอบด้วยชื่อเรื่อง คำชี้แจง จุดมุ่งหมาย เนื้อหา การกำหนด กิจกรรมสื่อการเรียนรู้ (อาทิ สื่อพิมพ์ รูปภาพ วีดิทัศน์ วีซีดี สื่อจำลอง แผ่นสไลด์)

ประทีป ยอดเกตุ (2550, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า หมายถึง สื่อการเรียนหลายอย่างที่มาประกอบเข้าด้วยกัน มีความสัมพันธ์กัน และมีคุณค่าเสริมซึ่งกันและกัน อย่างมีระบบ สื่อการสอนอย่างหนึ่งอาจสอนเพื่อเร้าความสนใจ ในขณะที่สื่ออีกอย่างหนึ่งเพื่ออธิบายข้อเท็จจริงทุกอย่างจะต้องสอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ ซึ่งจัดไว้ด้วยกันอย่างเป็นชุด เป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ให้แก่นักเรียนได้ดำเนินไปอย่างมีคุณภาพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช (2550, หน้า 5) ให้ความหมายชุดกิจกรรมการเรียนไว้ว่า ชุดการสอนหรือชุดการเรียนมาจากคำว่า instructional package หรือ learning package ซึ่งเป็นชุดการสอนของสื่อประสม (multimedia) ที่ได้จัดไว้เป็นระบบและสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อ เนื้อหา กิจกรรม และวัตถุประสงค์ ชุดกิจกรรมการเรียนจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้อย่างมีประสิทธิภาพและยังช่วยให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอน

ชาติชาย แป้นโพธิ์ (2551, หน้า 37) ให้ความหมายของชุดกิจกรรมว่า หมายถึง สื่อประสมที่สร้างขึ้นมา เพื่อให้ผู้เรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น เพราะกิจกรรมจะสอดคล้องกับเนื้อหาของบทเรียน สามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและสูงขึ้นต่อไปได้

วรวิทย์ นิเทศศิลป์ (2551, หน้า 268) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ชุดกิจกรรมนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซองเป็นหมวดๆ ภายในชุดจะประกอบด้วย คู่มือการใช้สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและประสบการณ์ เช่น ภาพประกอบ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ กิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์กว้างขึ้น

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ (2551, หน้า 14) ให้ความหมายชุดกิจกรรมไว้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นสื่อประสมที่ได้จัดระบบการผลิตและการนำเสนอการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่องและวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้การเปลี่ยนพฤติกรรมมีประสิทธิภาพ

ภพ เลหาไพบุลย์ (2552, หน้า 225) กล่าวว่า ชุดกิจกรรมหมายถึงการรวบรวมสื่อ การสอนอย่างสมบูรณ์ตามแบบแผนที่วางไว้เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการสอน ชุดกิจกรรม เป็นระบบสื่อประสมสำเร็จรูป เพื่อให้ครูใช้ในการสอน มีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา รายการสื่อการสอนและเอกสารอ้างอิง

กูด (Good, 1973, p. 306) กล่าวว่า ชุดกิจกรรม คือ โปรแกรมทางการสอนทุกอย่างที่ จัดไว้โดยเฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา แบบทดสอบ ข้อมูลที่เชื่อถือได้มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเชิงการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน ชุดกิจกรรมนี้ครูเป็นผู้จัดให้นักเรียนแต่ละคน ได้ศึกษาและฝึกฝนด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้คอย แนะนำเท่านั้น

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง สื่อประสมที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ประสบการณ์ และมาช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

แนวคิด ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 119–120) กล่าวว่าในการสร้างชุดกิจกรรมได้นำหลักการ และทฤษฎีพื้นฐานของชุดการเรียนรู้ (learning package) ชุดการสอน (instructional package) มาใช้ดังนี้

1. ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยา มาใช้ในการ เรียนการสอนโดยคำนึงถึงความต้องการ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ บุคคล มีความแตกต่างกันหลายด้าน กล่าวคือ ความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และความแตกต่างอื่นๆ วิธีการที่เหมาะสมที่สุดคือ การจัดการสอน รายบุคคล หรือการศึกษาตามสภาพ การศึกษาแบบเสรี และการศึกษาด้วยตนเอง ล้วนเป็นวิธี สอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามสติปัญญาความสามารถ และความสนใจโดย ครูเป็นผู้คอยช่วยเหลือตามความเหมาะสม

2. การปรับเปลี่ยนการสอนที่ยึดครูเป็นแหล่งความรู้มาเป็นการจัดประสบการณ์ให้ ผู้เรียนด้วยการใช้ความรู้จากสื่อหรือการสอนแบบต่างๆ ซึ่งได้จัดให้ตรงกับเนื้อหาและประสบการณ์ ตามหน่วยการสอน การเรียนด้วยวิธีนี้ครูจะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงหนึ่งในสามของเนื้อหา ทั้งหมด อีกสองส่วนผู้เรียนจะศึกษาด้วยตนเองจากสิ่งที่ผู้สอนเตรียมไว้ให้ในรูปของชุดกิจกรรม

3. การใช้โสตทัศนูปกรณ์ในรูปแบบของการจัดระบบของการใช้สื่อการสอนหลายอย่าง มาช่วยสอนให้เหมาะสม เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนแทนที่ให้ครูเป็นผู้ถ่ายทอด ความรู้อยู่

ตลอดเวลา แนวทางใหม่ซึ่งเป็นการผลิตสื่อการเรียนการสอนแบบประสมในรูปแบบของชุดกิจกรรม เพื่อเปลี่ยนจากการใช้สื่อช่วยครูสอน เป็นการใช้สื่อเพื่อช่วยผู้เรียน

4. การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับสิ่งแวดล้อม หากนักเรียนเป็นฝ่ายรับความรู้จากครูเท่านั้น นักเรียนแทบจะไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นต่อครูหรือเพื่อนๆ จึงขาดทักษะการแสดงออก การปฏิบัติงานกลุ่มเป็นการนำกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมด้วยกัน ซึ่งนำมาสู่การผลิตสื่อออกมาในรูปแบบของชุดกิจกรรม

5. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้โดยยึดหลักจิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้ในการจัดสภาพการณ์ออกมาเป็นการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยตนเอง เพื่อจะได้ทราบว่าการตัดสินใจหรือการปฏิบัติงานของตนถูกหรือผิดอย่างไร การเสริมแรงทำให้นักเรียนภาคภูมิใจที่ได้ทำถูกหรือคิดถูก อันทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นอีกในอนาคต ตลอดจนค่อยเรียนไปที่ละขั้นตอน ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียนเอง

ทิสนา แคมมณี (2551, หน้า 51) กล่าวว่า ต้องยึดหลักทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาโดยให้รายละเอียด ไว้ดังนี้

1. กฎการเรียนรู้ของธอร์นไดค์ เกี่ยวกับกฎแห่งการฝึกหัด คือ สิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ย่อมทำให้ผู้ฝึกมีความคล่องแคล่วและสามารถทำได้ดีในทางตรงกันข้าม สิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนานแล้วย่อมจะทำได้ไม่ดี

2. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ควรคำนึงถึงว่านักเรียนแต่ละคนมีความรู้ ความถนัด ความสามารถ และความสนใจต่างกัน ฉะนั้นในการสร้างแบบฝึก จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสม คือ ไม่ยาก ไม่ง่ายจนเกินไป และควรมีหลายๆ แบบ

3. การจูงใจนักเรียน โดยการจัดแบบฝึกจากง่ายไปหายาก เพื่อเป็นการดึงดูด ความสนใจของนักเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดผลสำเร็จในการฝึก และช่วยยั่วยุให้ติดตามต่อไป

4. ใช้แบบฝึกสั้นๆ เพื่อไม่เกิดความเบื่อหน่าย การพัฒนาชุดกิจกรรมเป็นงานที่ละเอียดต้องอาศัยความรอบคอบ ความเข้าใจ เพื่อให้ได้ชุดกิจกรรมที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์

ความสำคัญของชุดกิจกรรม

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2550, หน้า 3) ได้กล่าวถึงลักษณะของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. มีจุดประสงค์ปลายทางที่ชัดเจน (succinct terminal objective) ที่ระบุเนื้อหา ความรู้ และระดับทักษะการเรียนรู้ที่ชัดเจน นั่นคือ จะต้องมียุทธศาสตร์ประจำชุดกิจกรรมที่ระบุไว้ชัดเจนว่าเมื่อเรียนรู้จบชุดกิจกรรมแล้ว นักเรียนต้องทำอะไรเป็นในระดับใด

2. ระบุเป้าหมายให้ชัดเจนว่า ชุดกิจกรรมดังกล่าว สร้างขึ้นสำหรับใคร

3. มีองค์ประกอบของจุดประสงค์ที่เป็นระบบ เป็นเหตุเป็นผลเชื่อมโยงระหว่างจุดประสงค์ประจำชุด (terminal objective) จุดประสงค์ประจำหน่วย (unit objective) และจุดประสงค์ย่อย (subordinate objective)

4. ต้องมีคำชี้แจงเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์แต่ละระดับ

5. กรณีทำเป็นชุดกิจกรรมการสอนต้องมีคู่มือครูที่อธิบายวิธีการ เงื่อนไขการใช้ชุดและการเฉลยข้อคำถามทั้งหมดในกิจกรรมการเรียน

สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของชุดกิจกรรมการเรียนจะประกอบไปด้วยจุดประสงค์ที่ชัดเจน มีเป้าหมาย มีองค์ประกอบของจุดประสงค์ มีคำชี้แจงเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนต้องมีคู่มือครูและเฉลยข้อคำถามทั้งหมดในทุกกิจกรรม

องค์ประกอบของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 105–106) ได้จำแนกส่วนประกอบของชุดการเรียนไว้ 4 ส่วน คือ

1. คู่มือและแบบฝึกปฏิบัติสำหรับครูผู้ใช้ชุดการเรียนและผู้เรียนต้องเรียนจากชุดการเรียน

2. คำสั่งหรือมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางให้ผู้เรียน

3. เนื้อหาสาระ อยู่ในรูปของสื่อการเรียนการสอนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล ซึ่งกำหนดไว้ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

4. การประเมินผลเป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัด รายงานการค้นคว้า ฯลฯ และผลการเรียนรู้ในรูปแบบของการสอบถามต่างๆ ส่วนประกอบทั้งหมดอยู่ในกล่องหรือซอง ได้จัดเป็นหมวดหมู่เพื่อสะดวกแก่การใช้

นอกจากนี้ บุญเกื้อ ควรรหาเวช (2542, หน้า 94–97) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญภายในชุดกิจกรรมการเรียน จำแนกออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. คู่มือครู เป็นคู่มือและแผนการสอนสำหรับผู้สอนหรือผู้เรียนตามแต่ชนิดของชุดกิจกรรม ภายในคู่มือจะชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมเอาไว้อย่างละเอียด อาจจะทำเป็นเล่มหรือแผนพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่บอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่าง ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ บัตรคำสั่งจะมีอยู่ในชุดกิจกรรมแบบกลุ่ม และรายบุคคล ซึ่งประกอบไปด้วย

2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา

2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม

2.3 การสรุปบทเรียน

3. เนื้อหาสารและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วย บทเรียน โปรแกรม สไลด์ เทปบันทึกเสียง ตัวอย่างของจริง รูปภาพ เป็นต้น ผู้เรียนจะศึกษาจากสื่อการสอนต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการสอน ตามบัตรกำหนดไว้ให้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ด้วยตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลที่อยู่ในชุดการสอนอาจจะเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่าง เลือกตอบที่ถูกต้อง จับคู่ ผลจากการทดลอง หรือให้ทำกิจกรรม เป็นต้น

ทิศนา ขัมมณี (2545, หน้า 10-12) ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

1. ชื่อกิจกรรมประกอบด้วย หมายเลขกิจกรรม ชื่อกิจกรรม และเนื้อหาของกิจกรรมนั้น
2. คำชี้แจง เป็นส่วนที่อธิบายความมุ่งหมายหลักของกิจกรรม และลักษณะของการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย
3. จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนที่ระบุจุดมุ่งหมายที่สำคัญของกิจกรรม
4. ความคิดรวบยอด เป็นส่วนที่ระบุเนื้อหาหรือมโนทัศน์ของกิจกรรมนั้น ส่วนนี้ควรได้รับการย้ำและเน้นเป็นพิเศษ
5. สื่อ เป็นส่วนที่ระบุถึงวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อช่วยให้ครูทราบว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง
6. เวลาที่ใช้ เป็นส่วนที่ระบุเวลาโดยประมาณว่ากิจกรรมนั้นควรใช้เวลาเพียงใด
7. ขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรม เป็นส่วนที่ระบุในการจัดกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ วิธีการจัดกิจกรรมนี้ไว้เป็นขั้นตอน ซึ่งนอกจากจะสอดคล้องกับหลักวิชา และยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ครูในการดำเนินการ
 - 7.1 ขั้นนำ เป็นการเตรียมความพร้อมของนักเรียน
 - 7.2 ขั้นกิจกรรม เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้เกิดประสบการณ์นำไปสู่การเรียนรู้ตามเป้าหมาย
 - 7.3 ขั้นอภิปราย เป็นส่วนที่นักเรียนจะได้มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ที่ได้รับ จากขั้นกิจกรรมมาวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและอภิปราย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางออกไปอีก
 - 7.4 ขั้นสรุป เป็นส่วนที่ครูและนักเรียนประมวลข้อความรู้ที่ได้จากขั้นกิจกรรมและขั้นอภิปราย นำมาสรุปหาสาระสำคัญที่จะสามารถนำไปใช้ต่อไปได้
 - 7.5 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นส่วนที่ช่วยให้นักเรียนได้นำความรู้จากการเรียนในกิจกรรมไปฝึกปฏิบัติเพิ่มเติม
 - 7.6 ขั้นประเมินผล เป็นส่วนที่วัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนหลังจากการฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนทุกขั้นตอนแล้ว โดยให้ทำแบบฝึกกิจกรรมทบทวนชุดกิจกรรม

ฮุสตัน, และคนอื่นๆ (Houston, et al., 1972, pp.10 -15) กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ดังนี้

1. คำชี้แจง (prospectus) อธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมาย ขอบข่ายใน ส่วนชุดกิจกรรม สิ่งที่คุณเรียนจะต้องรู้ก่อนและขอบข่ายของกระบวนการเรียนทั้งหมดในชุด กิจกรรม

2. จุดมุ่งหมาย (objectives) คือ ข้อความที่แจ่มชัดและไม่กำกวมที่กำหนดว่า ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น (pre – assessment) มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ในระดับใดในการเรียนการสอนนั้น และดูว่าสัมฤทธิ์ผลตามความ มุ่งหมายเพียงใด การประเมินผลเบื้องต้นนี้อาจอยู่ในรูปแบบของการทดสอบข้อเขียน ปากเปล่า การทำงาน ปฏิบัติตอบสนอง หรือคำถามง่ายๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4. การกำหนดกิจกรรม (enabling activities) คือ การกำหนดแนวทางและวิธี เพื่อไปสู่จุดหมายที่วางไว้ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย

5. การประเมินผลขั้นสุดท้าย (post – assessment) เป็นข้อสอบเพื่อวัดผลหลัง เรียน

กรีน (Green, 1976, pp.38-47) การสอนวิทยาศาสตร์สำหรับผู้เรียนในโรงเรียนระดับ มัธยมศึกษา เมื่อผู้สอนมีการนำอุปกรณ์ต่างๆ เข้ามาใช้ในการสอน ต้องมีการพัฒนาให้ เหมาะสมกับหลักสูตรและเป้าหมาย เน้นให้เด็กได้ค้นพบความจริงด้วยตนเอง ได้ทำงานด้วย ตนเองตามความยากง่ายอย่างเหมาะสม การจัดการเรียนการสอนจะมีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึง เสนอรูปแบบการสร้างชุดการเรียนในการสอนวิทยาศาสตร์ด้วยตนเอง ไว้ดังนี้

1. บัตรคำถามคำตอบ ซึ่งนำไปใช้ก่อนและหลังเรียน เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนรู้หรือไม่ รู้เรื่องเกี่ยวกับงานที่ทำมาก่อนและเพื่อให้เด็กเกิดความคิดก่อน

2. การทดลอง ประกอบด้วยปัญหาที่นำไปสู่การทดลอง วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ และ วิธีการดำเนินการทดลอง บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง คือ เป็น ผู้ตรวจสอบผลการทดลอง ผู้สอนต้องพยายามให้ผู้เรียนได้ร่วมมือปฏิบัติและผู้สอนต้องแนะนำให้ ผู้เรียนทดลองซ้ำ เพื่อตรวจสอบผลการทดลอง

ดวน (Duann, 1973, p.169) กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดกิจกรรมไว้ 6 ประการ คือ

1. มีจุดมุ่งหมายและเนื้อหาที่ต้องการเรียน
2. บรรยายเนื้อหา
3. มีจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม
4. มีกิจกรรมในการเรียน
5. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมจะให้เกิดแก่ผู้เรียน

6. มีเครื่องมือวัดผลก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

จากข้อความดังกล่าวสรุปได้ว่า การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจที่จะอ่าน เห็นความสำคัญของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินที่จะอ่าน เกิดความมุ่งมั่นที่จะอ่าน และอ่านจนเป็นนิสัย ทั้งนี้ การอ่านหนังสือเป็นทักษะสำคัญทักษะหนึ่งในชีวิตประจำวัน เพราะ การอ่านหนังสือจะพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเราได้เป็นอย่างดี เมื่อคนเราอ่านหนังสือจะเกิดความสามารถสร้างความรู้ อารมณ์ จินตนาการ และ ความเพลิดเพลิน การที่เด็กจะเกิดทักษะการอ่านหนังสือได้นั้นจำเป็นจะต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ทั้งครอบครัว โรงเรียนและชุมชน ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก

ประเภทของชุดกิจกรรม

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2534, หน้า 145) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมประกอบคำบรรยาย เป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้สอนที่ต้องการปูพื้นฐานให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ได้รู้และเข้าใจในเวลาเดียวกัน มุ่งในการขยายเนื้อหาสาระให้ชัดเจนขึ้นชุดกิจกรรมแบบนี้จะช่วยให้ผู้สอนลดการพูดให้น้อยลง และเป็นการใช้สื่อการสอนที่มีพร้อมอยู่ในชุดกิจกรรม ในการเสนอเนื้อหามากขึ้น สื่อที่ใช้อาจได้แก่ รูปภาพ แผนภูมิ หรือกิจกรรมที่กำหนดไว้ เป็นต้น

2. ชุดกิจกรรมแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมสำหรับให้ผู้เรียนร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 5-7 คน โดยใช้สื่อการสอนที่บรรจุไว้ในชุดกิจกรรมแต่ละชุด มุ่งที่จะฝึกทักษะในเนื้อหาวิชาที่เรียนและผู้เรียนมีโอกาสดำเนินงานร่วมกัน ชุดกิจกรรมชนิดนี้มักจะใช้สอนในการสอนแบบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้น

3. ชุดกิจกรรมแบบรายบุคคลหรือชุดกิจกรรมตามเอกัตภาพ เป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้เรียนด้วยตนเองเป็นรายบุคคล คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหาความรู้ตามความสามารถและความสนใจของตนเอง อาจเรียนที่โรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้ ส่วนมากมักจะมุ่งให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนเพิ่มเติมผู้เรียนสามารถจะประเมินผลการเรียนด้วยตนเองได้ด้วยชุดกิจกรรม ชุดกิจกรรมชนิดนี้อาจจะจัดในลักษณะของหน่วยการสอนส่วนย่อยหรือโมดูลก็ได้

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2545, หน้า 59) ได้แบ่งประเภทของชุดกิจกรรมได้ดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-study package) คือ ชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนนำไปศึกษาด้วยตนเอง โดยไม่มีครูเป็นผู้สอน เช่น บทเรียนสำเร็จรูป ชุดการเรียนรู้แบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือชุดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายเว็บบอร์ด

2. ชุดการเรียนการสอน คือชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นโดยมีครูเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เช่น ชุดฝึกอบรวมหรือชุดการสอนต่างๆ

จากประเภทของชุดกิจกรรมที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำชุดกิจกรรมแบบที่นักเรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

ประโยชน์ของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537, หน้า 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้หลายประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนผู้สอนมีความมั่นใจในการดำเนินการเรียนการสอน เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถหยิบใช้ได้ทันที ช่วยลดเวลาในการเตรียม การสอนล่วงหน้า
2. ช่วยแก้ปัญหาในการขาดแคลนครู ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองหรือต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเพียงเล็กน้อย
3. ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สามารถทำให้ผู้เรียน เรียนได้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อผู้เรียน ซึ่งมีความแตกต่างกัน
5. ช่วยสร้างความสนใจของเด็กนักเรียนต่อสิ่งที่กำลังศึกษาและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจแสวงหาความรู้ มีความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม
6. ช่วยการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนนักเรียนได้ทุกสถานที่ และทุกเวลา

บุญเกื้อ คอราหาเวช (2542, หน้า 110) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล ผู้เรียน เรียนได้ตามความสามารถ ความสนใจตามเวลาและโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน
2. ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้ด้วยตนเอง หรือต้องการครูผู้สอนให้ความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย
3. ช่วยเหลือการศึกษานอกระบบโรงเรียน เพราะผู้เรียนสามารถนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่
4. ช่วยลดภาระ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ผลิตไว้เป็นหมวดหมู่ สามารถนำออกใช้ได้ทันที
5. เป็นประโยชน์ในการสอนแบบศูนย์การเรียน
6. ช่วยให้ผู้รู้วัดผลการเรียนรู้ได้ตรงความมุ่งหมาย
7. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
8. ช่วยผู้เรียนจำนวนมากได้รับความรู้แบบเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพ
9. ช่วยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเคารพนับถือความคิดของผู้อื่น

ประเสริฐ สำเภารอด (2552, หน้า 16) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดกิจกรรมสรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนช่วยสร้างความสนใจให้นักเรียน ทำให้ได้รู้จักการแสวงหาความรู้ความรู้อย่างตนเอง ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะชุดกิจกรรมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจ สร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครูผู้สอนทำให้ครูสอนได้เต็มประสิทธิภาพ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าชุดกิจกรรมมีประโยชน์คือผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ ได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดในด้านต่างๆ สามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลาและสถานที่ ย้ำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนมากยิ่งขึ้น เมื่อผู้เรียนไม่เข้าใจก็สามารถนำมาศึกษาเรียนรู้ได้เสมอ แม้ว่าอาจจะลืมเรื่องเดิมที่เคยเรียนแล้ว ลดบทบาทหน้าที่ในการสอนของครูโดยให้นักเรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้แทน เป็นการพัฒนาสื่อการสอนของครู โดยจะต้องทันสมัยทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ลดความกดดันให้กับผู้เรียนที่เรียนรู้ช้า และช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เกิดประสิทธิภาพเต็มตามศักยภาพ

ขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี (2550, หน้า 6-12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างชุดกิจกรรม ไว้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นในการสร้างชุดกิจกรรมที่ถือว่าเป็นปัญหาวิกฤต ได้แก่ ปัญหาที่นักเรียนยังทำอะไรไม่ได้ ไม่เป็นในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ วิธีการวิเคราะห์และระบุปัญหา และความต้องการด้านการเรียนรู้อาจวิเคราะห์จากข้อมูลในอดีต เช่น นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนเรื่องอะไรบ้าง หรืออาจใช้ข้อมูลจากการประชุมผู้ปกครองหรือการวิจัยทางการศึกษา สภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ปี นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ จากการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ คือ เป้าหมายของการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินการในขั้นนี้ได้ข้อสรุป 2 ประการคือ

- 1.1 ปัญหาและความต้องการด้านการเรียนรู้ ที่เป็นปัญหาวิกฤต คืออะไร

- 1.2 นักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มใด คำว่ากลุ่มเป้าหมายในที่นี้เป็นกลุ่มเป้าหมาย ในลักษณะระดับชั้นเรียน ณ เขตพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งหรือในโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยเฉพาะก็ได้

2. การออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีขั้นตอน ดังนี้

- 2.1 กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำชุดในลักษณะจุดประสงค์ปลายทาง (terminal objective) ให้สัมพันธ์กับปัญหาด้านการเรียนรู้ที่เป็นปัญหาวิกฤตซึ่งเป็นมูลเหตุสำคัญในการสร้างชุดกิจกรรมจุดประสงค์การเรียนรู้ประจำชุดที่กำหนดจะต้องระบุให้ชัดเจนว่า เมื่อนักเรียนผ่านการเรียนรู้ตามกิจกรรมต่างๆ ทั้งหมดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว นักเรียนจะต้องทำอะไรเป็นระดับใด

- 2.2 วิเคราะห์ระบบการเรียนรู้ ในลักษณะขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบในระบบ (flow chart) โดยหลักการวิเคราะห์จากการตอบคำถามหลักว่า การที่

นักเรียนจะมีความรู้และทักษะบรรลุตามจุดประสงค์ประจำชุดกิจกรรมนั้น นักเรียนจะต้องเริ่มต้นจากการทำอะไรเป็นก่อนและทำอะไรเป็นต่อไปเรื่อยๆ จนมีความรู้และทักษะโดยรวม บรรลุตามจุดประสงค์ประจำชุด

2.3 วิเคราะห์พฤติกรรมย่อยของขั้นตอนการเรียนรู้แต่ละขั้น ใช้หลักการว่าการที่จะเกิดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนนั้น นักเรียนจะต้องรู้และทำอะไรได้บ้าง

2.4 ปรับขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดให้เป็นตามจุดประสงค์เชิงปฏิบัติการ (performance objective)

2.5 ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ คือการประกอบกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นหน่วยการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยใช้หลักว่า ให้มีอย่างน้อย 3 หน่วย และไม่เกิน 15 หน่วย

2.6 กำหนดยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้โดยรวมทั้งชุดจะใช้เวลาทั้งหมดเท่าไร

2.7 กำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้โดยรวมทั้งชุดจะใช้เวลาทั้งหมดเท่าไร โดยทั่วไปควรใช้เวลา 3 – 4 ชั่วโมง สำหรับชุดกิจกรรมแต่ละชุด

2.8 ยกร่างชุดกิจกรรม ซึ่งประกอบไปด้วย จุดประสงค์ประจำชุด (TO) ชื่อหน่วย ระยะเวลา จุดประสงค์ประจำหน่วย (UO) จุดประสงค์ย่อย (SO) เนื้อหาสาระ ยุทธวิธีการจัดการเรียนรู้ (ทฤษฎี/การประยุกต์ สื่อ กิจกรรม) และการประเมินผล

2.9 ออกแบบการประเมินประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

2.9.1 กรณีประเมิน E₁ ควรใช้แบบทดสอบย่อยและการประเมินโดยใช้กิจกรรมแบบต่างๆ เช่นการสาธิต ทดลอง เกม อภิปราย เพลง โครงงาน หรือแบบฝึกหัด

2.9.2 กรณีประเมิน E₂ ควรใช้แบบทดสอบข้อเขียนหรือสอบภาคปฏิบัติ

2.9.3 กรณีที่ชุดกิจกรรมเป็นชุดขนาดเล็ก (ไม่เกิน 20 ชั่วโมง) ประกอบด้วยชุดย่อยๆ ที่มีเนื้อหากิจกรรมไม่ยาวนานนัก E₁ ควรเป็นผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนในแต่ละชุด E₂ ควรเป็นผลสัมฤทธิ์หลังเรียนโดยรวมของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดใหญ่

2.9.4 กรณีชุดกิจกรรมเป็นชุดใหญ่ (มากกว่า 20 ชั่วโมง) ประกอบด้วยชุดย่อยๆ หลายชุดที่ยังคงมีขนาดค่อนข้างใหญ่ E₁ ควรเป็นผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนของแต่ละชุดกิจกรรมย่อย E₂ ก็ควรเป็นผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของแต่ละกิจกรรมย่อยแต่ละชุดแต่อาจจะเป็นแบบทดสอบประเมินผลสัมฤทธิ์เฉพาะ TO อีก 1 ฉบับก็ได้

2.9.5 สร้างแบบทดสอบหลังเรียนใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์

3. ตรวจสอบความถูกต้องของชุด และแบบทดสอบหลังเรียน

3.1 ตั้งผู้เชี่ยวชาญประมาณ 3-5 คน ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมทั้งหมดของกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 ทดลองใช้ชุดกับนักเรียน 1 คน ที่อยู่ระดับชั้นเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมาย หรือระดับสูงกว่ากลุ่มเป้าหมาย เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมเกี่ยวกับเนื้อหา กิจกรรม ตลอดจนเวลาการปฏิบัติกิจกรรมในชุดที่กำหนดไว้ข้างต้น

3.3 ทดลองกลุ่มย่อยกับนักเรียนที่มีลักษณะเดียวกับกลุ่มเป้าหมาย ประมาณ 3 – 5 คน ที่มีความสามารถระดับเก่ง ปานกลางและอ่อน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และปรับปรุงแก้ไข

4. ทดลองภาคสนาม (field trial) คือ การนำชุดไปทดลองกับนักเรียนที่มีลักษณะคนเดียวกันกับกลุ่มเป้าหมาย 10–30 คน เพื่อแก้ไขปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้ และแบบทดสอบหลังเรียนให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

5. ทดลองหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ นำชุดกิจกรรมที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไว้ดีแล้วไปทดลองการหาประสิทธิภาพ E_1 E_2 กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ

จากข้อความดังกล่าว สรุปได้ว่า การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ประการคือ

1. วิเคราะห์ปัญหาและความต้องการในการเรียนการสอน
2. ออกแบบชุดกิจกรรมการเรียนรู้
3. ตรวจสอบความถูกต้องของชุดและแบบทดสอบหลังเรียน
4. ทดลองการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
5. ทดลองการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545, หน้า 494–495) กล่าวว่าในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนนั้น ก่อนที่จะนำไปใช้จริงควรมีการทดลอง แก้ไขให้ได้มาตรฐานเสียก่อน เพื่อจะได้ทราบว่าชุดกิจกรรมการเรียนนั้นมีคุณภาพเพียงใด การทดลองนี้เป็นการหาประสิทธิภาพของชุดตรงกับภาษาอังกฤษว่า “developmental testing” หมายถึงการนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการสอนไปทดลองใช้ (try – out) เพื่อปรับปรุงแก้ไขเสร็จแล้วผลออกมาใช้ประสิทธิภาพกระทำโดยการประเมินผลพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภท คือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 (ประสิทธิภาพกระบวนการ) E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ซึ่งเป็นการกำหนดเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่น่าพึงพอใจโดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลการสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1 / E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการ / ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ตามปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะตั้งไว้ต่ำกว่าเช่น 75/75 เป็นต้น

การคิดค่า E_1 และ E_2 ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นคำนวณค่าทางสถิติ โดยใช้สูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการที่วัดได้ในชุดกิจกรรมการเรียนรู้
คิดเป็นร้อยละจากการทำแบบฝึกหัด(คะแนนทดสอบระหว่างเรียน)

$\sum X$ แทน คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรืองานที่ทำ

N แทน จำนวนนักเรียน

A แทน คะแนนเต็มแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ที่วัดได้จากผู้เรียนจบชุดกิจกรรม
การเรียนรู้แต่ละชุด โดยคิดเป็นร้อยละ (คะแนนทดสอบหลังเรียน)

$\sum F$ แทน คะแนนรวมของผลลัพธ์หลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

การทดลองหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตรดังกล่าวข้างต้น ต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้
(ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2540, หน้า 100–102)

1. แบบเดี่ยว นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียน 1 – 3 คน โดยทดลอง
กับนักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน การทดลองแต่ละครั้งต้องปรับปรุงสื่อการสอนให้ดีขึ้น

2. แบบกลุ่ม นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองกับนักเรียน 6–10 คน
ที่มีความสามารถต่างกัน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของนวัตกรรมที่สร้าง
ขึ้นและนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

3. ภาคสนาม นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ในชั้นเรียนที่มี
นักเรียนตั้งแต่ 30 – 100 คน มีความสามารถต่างกัน ทั้งเก่ง ปานกลาง และอ่อน คำนวณหาค่า
ประสิทธิภาพด้วยค่า E_1 และ E_2 หากการทดลองภาคสนามได้ค่า E_1 และ E_2 ไม่ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้
จะต้องปรับปรุงชุดกิจกรรมการเรียนรู้และทำการทดสอบหาประสิทธิภาพซ้ำอีก

ในกรณีที่มีประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไม่เป็นไปตามเกณฑ์
ที่ตั้งไว้ เนื่องจากมีตัวแปรที่ควบคุมไม่ได้ เช่น สภาพห้องเรียน ความพร้อมของผู้เรียน ความชำนาญ
ในการใช้นวัตกรรมการสอนของครู เป็นต้น อาจอนุโลมให้มีความผิดพลาดได้ต่ำกว่ามาตรฐาน

กำหนดไว้ประมาณ 2.5 – 5% ดังนั้น ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น อาจกำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

1. สูงกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าเกินกว่า 2.5% ขึ้นไป
2. เท่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ไม่เกิน 2.5 %
3. ต่ำกว่าเกณฑ์ เมื่อประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ แต่ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์ 2.5 % ถือว่ายังมีประสิทธิภาพที่ยอมรับได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, หน้า 133–134) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การยอมรับประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนไว้ว่า ประสิทธิภาพของนวัตกรรมการเรียนการสอนด้านความรู้ความจำ E_1/E_2 จะต้องมียุทธศาสตร์ 80/80 ขึ้นไป ด้านทักษะปฏิบัติ E_1/E_2 จะต้องมียุทธศาสตร์ 70/70 ขึ้นไป โดยที่ค่า E_1/E_2 ต้องไม่แตกต่างกันเกินร้อยละ 5

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมนั้น เป็นการกำหนดคุณภาพของชุดกิจกรรมทั้งด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์โดยกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยร้อยละเป็น E_1 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ การยอมรับประสิทธิภาพของชุด ถ้าเป็นชุดกิจกรรมเกี่ยวกับสาระความรู้ความจำ E_1/E_2 มีค่าอย่างน้อย 80/80 สาระด้านทักษะปฏิบัติ E_1/E_2 จะต้องมียุทธศาสตร์อย่างน้อย 75/75 ขึ้นไป ความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นทำให้ต่ำกว่ามาตรฐาน จะอนุโลมให้ไม่เกิน 2.5% ถึง 5%

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่าน

ความหมายของการอ่าน

นักวิชาการให้ความหมายของการอ่านในลักษณะต่างๆ ดังนี้

สมบัติ จำปาเงิน, และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 14) ได้ให้ความหมายว่าการอ่านหนังสือ เป็นการเก็บรวบรวมความคิดที่ปรากฏอยู่ในหนังสือที่อ่านนั้น ควรมีความตั้งใจว่า จะต้องอ่านเอาเรื่อง เอาความคิดจากหนังสือให้ได้ ขณะอ่านควรใช้ความคิดตามไปด้วยอย่าอ่านแต่เพียงลวกๆ หรือใจลอย ต้องอ่านอย่างตั้งใจจริง การอ่านด้วยความพิถีพิถันจะช่วยให้ได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เป็นการก่อให้เกิดสติปัญญาตามมาในขั้นสุดท้าย และการอ่านจะได้ผลเพียงใด พิจารณาได้จากพฤติกรรมพื้นฐาน 3 ด้าน คือ การแปลความ การตีความ และการขยายความ ว่าเจริญงอกงามมากน้อยเพียงใด

ณัฐธิดา สนิทพิทยะ (2551, หน้า 36) กล่าวว่า การอ่าน คือ กระบวนการแปลความหรือการเข้าใจความหมายหรือสัญลักษณ์ของตัวอักษร โดยผ่านกระบวนการคิดของสมองเพื่อให้เข้าใจและรับรู้สิ่งที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดมาสู่ผู้อ่าน ซึ่งการอ่านจะประสบผลสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถและประสบการณ์ของผู้อ่านเป็นสำคัญ

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, และคนอื่นๆ (2553, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ กระบวนการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ออกมาในรูปของความคิดและความเข้าใจ ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบ แล้วสามารถนำความคิดเหล่านั้นไปใช้ได้อย่างถูกต้องและเกิดประโยชน์กับผู้อ่านต่อไป ซึ่งการอ่านไม่ใช่แต่เพียงอ่านสะกดตัวถูกและรู้เท่าที่อ่านเท่านั้น หากยังต้องสามารถวินิจฉัย พินิจพิจารณาความหมายที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างลึกซึ้ง และแตกฉานในข้อคิดที่อ่าน เกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำความคิดจากการอ่านนั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

วรรณิ โสมประยูร (2553, หน้า 128) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

จากการศึกษาความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การอ่าน คือ การถ่ายทอดความรู้เรื่องราว ความคิดต่างๆ ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านผ่านทางตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ เพื่อให้ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และก่อให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ทางสติปัญญาตามมา

ความสำคัญของการอ่าน

ในสมัยโบราณที่ยังไม่มีตัวหนังสือใช้มนุษย์ได้ใช้วิธีเขียนบันทึกความทรงจำ และเรื่องราวต่างๆ เป็นรูปภาพไว้ตามฝาผนังในถ้ำเพื่อเป็นทางออกของอารมณ์ เพื่อเตือนความจำหรือเพื่อบอกเล่าให้ผู้อื่นได้รับรู้ด้วย แสดงถึงความพยายามและความปรารถนาอันแรงกล้าของมนุษย์ที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ของตนเป็น สัญลักษณ์ที่คงทนต่อกาลเวลาจากภาพเขียนตามผนังถ้ำได้วิวัฒนาการมาเป็นภาษาเขียนและหนังสือ ปัจจุบันนี้ หนังสือกลายเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งต่อมนุษย์จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยอันหนึ่งในการดำรงชีวิตคนที่ไม่รู้หนังสือ แม้จะดำรงชีวิตอยู่ได้ก็เป็นชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ ไม่มีความเจริญ ไม่สามารถประสบความสำเร็จใดๆ ในสังคมได้ หนังสือและการอ่านหนังสือจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

รัตนา ศิริพานิช (2535, หน้า 139 - 140) กล่าวว่า การอ่านทำให้ผู้อ่านมีคลังข้อมูลอยู่ในสมอง เพราะการอ่านเป็นการรับสาร ผู้อ่านจะได้รับสาระ ความรู้ ทำให้เป็นผู้ที่ทันโลกทันเหตุการณ์อยู่เสมอ คลังข้อมูลนี้เป็นพื้นฐานแห่งความรู้ที่จะนำไปสู่การคิดได้คิดเป็นในโอกาสต่อไป การอ่านทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาความคิด เนื่องจากการอ่านเป็นพฤติกรรมการรับสารที่มีความคิดเป็นแกนกลาง ขณะที่อ่านผู้อ่านจะต้องใช้สมองขบคิด พิจารณา ค้นหาความหมาย และทำความเข้าใจ ข้อความที่อ่านไปตามระดับ ความสามารถ การอ่านนี้เป็นผลมาจากการฝึกสมองขณะที่อ่าน ทำให้เกิดพัฒนาการ ทางความคิด ผู้ที่อ่านหนังสือมากจึงมักเป็นปราชญ์หรือนักคิด การอ่านหนังสือจึงทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาการใช้ จินตนาการ เพราะการอ่านทำให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดอย่างอิสระสามารถสร้างภาพในใจของตนเองโดยการตีความจากภาษาของผู้เขียน ดังนั้นแม้จะอ่านหนังสือเล่มเดียวกันแต่ผู้อ่านก็อาจมีภาพในใจที่แตกต่างกันไปตามจินตนาการ

ของแต่ละคน นักการศึกษาต่างเห็นตรงกันว่า ประสบการณ์ครั้งแรกในการอ่านนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับตัวของเด็ก ความสำเร็จในการเรียนตลอดจนทัศนคติของเด็กที่มีต่อการอ่านหนังสือจะเป็น หนทางนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษาสืบไป

จารุติ ฝโลประการ (2538, หน้า 6) กล่าวว่า การอ่านจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่บุคคลควรได้รับการฝึกฝนเพื่อให้เป็นนักอ่านที่ดี คนที่ไม่ชอบอ่าน หนังสือหรือไม่มีนิสัยรักการอ่านจะเป็นสิ่งบั่นทอนความก้าวหน้าทางด้านวัตถุและจิตใจ โดยเฉพาะในวัยเด็ก การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้เด็กจะส่งเสริมให้เด็กเป็นคนดีพร้อมทั้งทางกาย วาจา ใจ และสติปัญญา อันประกอบด้วย มีความรู้ดี ความประพฤติดี มีพลานามัยสมบูรณ์ดี สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ ตลอดจนมนุษยชาติทั้งหมด

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 1) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นวิธีการที่สำคัญวิธีหนึ่งที่มีมนุษย์ใช้ในการศึกษาหาความรู้ให้ตนเองตลอดมา การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการใช้แสวงหาความรู้ การรู้และวิธีการอ่านที่ถูกต้องจึงจำเป็นสำหรับผู้อ่านทุกคน การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางเพิ่มอีกด้วย

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ (2547, หน้า 22) ได้กล่าวว่า การอ่านทำให้มันต่อการเปลี่ยนแปลง มีประโยชน์ทุกด้าน ทั้งด้านการศึกษาหาความรู้และให้ความเพลิดเพลิน และการอ่านช่วยส่งเสริมความคิดของเราให้เพิ่มพูน

รุ่งฤดี ภูชมศรี (2549, หน้า 43) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ เพราะวิชาความรู้ต่างๆ ในโลกนี้มีมากมาย เหตุการณ์ เรื่องราว การเคลื่อนไหวจากทุกมุมโลก เราจะได้จากการอ่านการอ่านจึงจำเป็นสำหรับทุกเพศทุกวัย
2. การอ่านส่งเสริมให้เราเป็นคนฉลาด รอบรู้ เสริมสร้างความคิด สติปัญญา ผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านย่อมเป็นผู้ที่มีความรู้ มีความคิดดี เสริมสร้างบุคลิกภาพให้เป็นที่ศรัทธา เป็นที่นิยมและได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้รู้
3. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน หนังสือที่แต่งไว้อย่างดีจะทำให้ผู้อ่านได้รับอรรถรสจากการใช้ถ้อยคำ เกิดความซาบซึ้งใจ สะเทือนใจและเพลิดเพลินใจตามจินตนาการของผู้แต่ง
4. การอ่านก่อให้เกิดคุณค่าทางสังคม เพราะผู้เขียนหรือผู้ประพันธ์ย่อมบันทึกสิ่งที่ดีหรือมีประโยชน์อันเป็นแนวทางให้คนอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วรรณิ โสมประยูร (2553, หน้า 128-129) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่ง ในการศึกษาเล่าเรียนในทุกระดับผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. ในชีวิตประจำวันโดยทั่วไป คนเราต้องอาศัยการอ่านติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟังการพูดและการเขียน ทั้งในด้านภารกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้ประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีเกียรติยศและชื่อเสียง ฯลฯ

5. การอ่านทั้งหลายจะส่งเสริมให้บุคคลได้ขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวางทำให้เป็นผู้รอบรู้ เกิดความมั่นใจในการพูด ปราศรัยการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาต่างๆ นับว่าเป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านหนังสือพิมพ์ วิทยุ นิตยสาร นวนิยายการ์ตูน ฯลฯ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และเกิดความเพลิดเพลินสนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีตเช่นศิลาจารึกประวัติศาสตร์เอกสารสำคัญวรรณคดี ฯลฯ จะช่วยให้คนรุ่นปัจจุบันรู้จักอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้

จากที่กล่าวมานั้นการอ่านมีความสำคัญโดยสรุปคือการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก เพราะเมื่อเด็ก รักการอ่านตั้งแต่เล็กๆ แล้วเวลาที่เติบโตขึ้นนิสัยรักการอ่านจะติดตัวต่อไปเรื่อยๆ เป็นผลดีต่อการเรียนและการปรับปรุงตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมของเด็กได้เป็นอย่างดี

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545, หน้า 5) การอ่านแต่ละครั้งผู้อ่านย่อมมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ ซึ่งแต่ละคนจะมีไม่เหมือนกัน โดยทั่วไปจุดมุ่งหมายเฉพาะของการอ่านมีหลายอย่าง ถ้าจะสรุปตามแนวคิดของ Clifford L. Bush และ Mildred H. Huebner จะได้ดังนี้

1. ตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ เช่น รัก ชอบ โกรธ เสียใจ และดีใจ
2. ช่วยให้พบกับความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านช่วยชดเชยอารมณ์ที่ขาดหายไป และช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนของอารมณ์หรือความรู้สึกที่ต้องการ
3. ติดตามเรื่องที่ได้รับฟังจากผู้อื่น

4. ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน
5. ส่งเสริมให้มีความกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่นๆ เพิ่มขึ้น
6. รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
7. ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง
8. ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ
9. รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือน แต่สามารถหาประสบการณ์ได้จาก

การอ่าน

10. มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกเรื่องที่จะอ่าน
11. มีความเฉลียวฉลาด โดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบ

กับผู้อื่นได้

12. เป็นการใช้เวลาพักผ่อน
13. ช่วยให้เกิดความสนใจเรื่องใหม่ๆ
14. ส่งเสริมการฝึกทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น
15. เป็นการฝึกให้มีระดับความคิดสูงขึ้น
16. เปิดเผยความลึกลับในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่เคยรู้มาก่อน
17. ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น
18. ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น
19. ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจเป็นนักกีฬา
20. นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเรื่อง

ส่วนตัว

21. ส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ร่วมกับผู้เขียน
22. ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ด้วยความเชื่อมั่นมาก

ยิ่งขึ้น

23. พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้กว้าง

ขึ้น

24. ช่วยให้อ่านมีหูตากว้างไกลมากยิ่งขึ้น

สมบัติ จำปาเงิน, และสำเนียง มณีกาญจน์ (2550, หน้า 20) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายใน

การอ่านดังนี้

1. อ่านเพื่อรู้
 - 1.1 เพื่อหาคำตอบในสิ่งที่ต้องการ
 - 1.2 อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้เรื่องราวต่างๆ ทั้งโดยย่อและโดยละเอียด
 - 1.3 อ่านเพื่อต้องการข่าวสาร ข้อเท็จจริง

1.4 อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษ เพื่อต้องการประโยชน์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะหรือเพื่อทำตำรับตำราต่างๆ ไป

1.5 อ่านเพื่อหาข้อมูลประมวลเข้าเอามาทำวิจัยเผยแพร่ในหมู่นักวิชาการ อันจะเป็นประโยชน์แก่ชาติในส่วนรวม

2. อ่านเพื่อความสนุกสนานบันเทิงใจให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนคลายความเครียดจากงานประจำ ได้แก่ การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น หรือเรื่องระดับถึงขนาดเป็นวรรณกรรมและวรรณคดีต่างๆ

3. อ่านเพื่อสังคม เพื่อให้สังคมยอมรับ เรื่องนี้เป็นที่รู้กันอย่างกว้างขวางแล้วว่า คนรักหนังสือหรือผู้รักการอ่านเป็นคนที่น่าคบ อาจเข้ากับคนต่างชั้นต่างระดับได้ง่ายยิ่งเป็นคนที่มีความรู้จริง ๆ จากการอ่าน การฟัง และไม่มีนิสัยเลวร้ายอย่างอื่นอยู่ในกมลสันดานแล้วยิ่งเป็นที่นิยม เข้าไหนเข้าได้ ไม่มีใครรังเกียจ การสนใจอ่าน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัว จะทำให้มีความรู้กว้างขวาง มีทัศนะทันสมัย คุยกับใครๆ ก็รู้เรื่องอาจแสดงความคิดเห็นให้เป็นที่น่าเชื่อถือ เป็นคนมีคุณค่าต่อหมู่คณะ และต่อสังคมทั้งสังคมเฉพาะกลุ่มและสังคมในประชาชาติอีกด้วย

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง, และคนอื่นๆ (2553, หน้า 8) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้ในเรื่องราวต่างๆ โดยละเอียด เพราะบางครั้งการได้ยินได้ฟังจากผู้อื่นโดยย่อ ทำให้เราทราบเรื่องราวนั้นๆ โดยละเอียดต่อไป จึงจำเป็นต้องไปศึกษาหาหนังสือประเภทนั้นๆ มาอ่านเพิ่มเติม

2. อ่านเพื่อฆ่าเวลา ผู้ที่อ่านหนังสือเพื่อฆ่าเวลาไม่ได้มีจุดมุ่งหมายอย่างอื่นนอกเหนือจากขจัดความเบื่อหน่ายในการรอคอย

3. เพื่อศึกษาหาความรู้ในเรื่องต่างๆ โดยย่อบางครั้งเราไม่ทราบเรื่องราวบางอย่างได้ละเอียดนักเพราะมีเวลาจำกัด ในกรณีนี้จะต้องหาหนังสือที่ย่อเรื่องราวต่างๆ เหล่านั้นมาอ่าน

4. อ่านเพื่อความบันเทิง นักอ่านจำนวนมากที่อ่านหนังสือเพื่อความเพลิดเพลิน ความสนุกสนานจากการติดตามเนื้อเรื่อง นอกจากนี้ยังเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ และคลายความตึงเครียดได้อีกด้วย หนังสือที่ให้ความเพลิดเพลิน

5. อ่านเพื่อทราบข้อเท็จจริง เป็นการอ่านที่ต้องการคำตอบสั้นๆ โดยอ่านอย่างรวดเร็ว การอ่านประเภทนี้จึงเป็นการอ่านแบบคร่าวๆ ใช้เวลาสั้นๆ เพื่อต้องการสรุปใจความสำคัญที่เด่นๆ เท่านั้น

6. อ่านเพื่อศึกษาค้นคว้า การอ่านนี้ไม่ใช่เพื่อให้อ่านได้หรือให้รู้เท่านั้น แต่เป็นการอ่านเพื่อให้เข้าใจ สามารถวิพากษ์วิจารณ์ ตีความ และประเมินค่าได้

7. อ่านเพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม การอ่านช่วยให้คนเป็นคนโดยสมบูรณ์ สามารถปรับตัวได้ วางตัวเป็น เข้าสังคมได้ ทั้งนี้หนังสือช่วยให้เรารู้จักตัวเองและคนอื่นๆ ได้ดีช่วยให้มีความคิดกว้างขวาง ทนต่อเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม ทำให้สามารถเข้ากับคนอื่นๆ ได้ดี จึงถือว่า

หนังสือเป็นสิ่งที่ช่วยสร้างความสัมพันธ์ของคน ก่อให้เกิดการยอมรับนับถือในสังคมอันเป็นผลทำให้สามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จูไรต์นส์ ลักษณะศิริ, และวีรวัฒน์ อินทรพร (2556, หน้า 125) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่าน แบ่งได้ 3 ประการ คือ

1. การอ่านเพื่อรับข่าวสาร ในการดำเนินชีวิตนั้น การรับข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องพื้นฐานและสำคัญที่ควรจะต้องรับรู้ เพราะโลกปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยีด้านการสื่อสารมาก ข้อมูลต่างๆ สามารถสื่อถึงกันได้เพียงใช้เวลาไม่นาน การปฏิเสธไม่รับรู้ข้อมูลที่มีขอบข่ายกว้างขวางและเข้าถึงได้ง่าย เพราะอยู่รอบๆ ตัวเราจะทำให้เราเสียประโยชน์ เพราะถ้าเรารู้จักเลือกอ่านข้อมูลที่น่าสนใจมาใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ที่เราใช้ชีวิต ข้อมูลที่ได้จะช่วยในการตัดสินใจหลายๆ เรื่องได้ เช่น ช่วยพยากรณ์อากาศ ช่วยให้ตัดสินใจได้ว่าเตรียมตัวอย่างไรก่อนออกนอกบ้าน

2. การอ่านเพื่อพัฒนาความรู้ การอ่านลักษณะนี้เป็นเรื่องสำคัญสำหรับผู้ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และผู้ใฝ่หาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาตนเอง ความรู้จึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทั้งผู้ที่อยู่และไม่ได้อยู่ในวัยศึกษา ด้วยความรู้เป็นสิ่งที่แสวงหาได้โดยไม่จำกัดอายุ การอ่านเพื่อให้ได้ความรู้ เป็นเป้าหมายที่เห็นได้อย่างชัดเจนเพราะการจะสำเร็จการศึกษาต้องผ่านกระบวนการวัดผลความรู้ ถ้ามีความรู้ก็จะสอบผ่าน แต่จะผ่านในระดับใดขึ้นอยู่กับว่าตอบได้ชัดเจน ตรงประเด็นกับคำถามที่ต้องการวัดผลของความรู้หรือไม่

3. การอ่านเพื่อจรรโลงจิตใจ ผลการวิจัยของมหาวิทยาลัยพรินซ์ตัน ประเทศสหรัฐอเมริกาพบว่า หากผู้ใดมีความเครียดเรื้อรังจะเป็นเหตุให้สมองถูกทำลายเพราะเซลล์สมองหยุดสร้างเซลล์ใหม่ วิธีแก้ไขคือหากิจกรรมที่ช่วยให้จิตใจสงบเพื่อให้สมองทำงานอย่างเพิลิดเพิลินจนเวลาผ่านไปโดยไม่รู้ตัว นั่นคือ คนเราควรมีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ร่างกายและจิตใจได้พักฟื้นจากความเครียดต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ที่ทั้งช่วยให้สมองผ่อนคลายจากการทำงานหนัก และช่วยให้จิตใจเบิกบานซึ่งมีผลต่อการเรียนและการทำงานได้ดีขึ้น

จากการศึกษาจุดมุ่งหมายของการอ่านดังกล่าว สรุปให้เห็นว่าผู้อ่านนั้นมีความคาดหวังที่จะอ่านหนังสืออยู่ก่อนแล้ว เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามความต้องการและความจำเป็น ซึ่งขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเวลา โอกาส และสถานที่

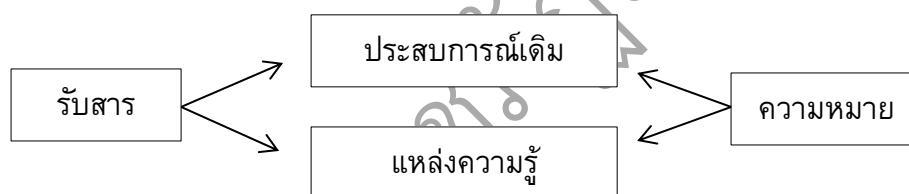
ประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านมีประโยชน์ที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับหนังสือและวัตถุประสงค์การอ่าน ดังที่ กาญจนา เชื้อมศรีจันทร์ (2552) ได้ให้ไว้ดังนี้

1. ทำให้มีความรู้ในวิชาการด้านต่างๆ อาจเป็นความรู้ทั่วไป หรือความรู้เฉพาะด้านก็ได้ เช่น การอ่านตำราแขนงต่างๆ หนังสือคู่มือ หนังสืออ่านประกอบในแขนงวิชาต่างๆ เป็นต้น

ข้อความมารวมกันโดยให้ต่อเนื่อง แล้วทำความเข้าใจความเหล่านี้อีกครั้งหนึ่ง ทฤษฎีนี้ยังแยกออกไปตามแนวคิดของนักการศึกษา ได้แก่

1.1 ทฤษฎีของ Trabasso ได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้สาร ต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ทฤษฎีนี้ได้เน้นว่าระดับการอ่านของผู้อ่านจะไม่คงที่ ในขณะที่อ่านข้อความ ผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้ว หากยังไม่เคยมีประสบการณ์มาก่อนว่าสีแดงเป็นอย่างไรก็จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำช่วยตัดสินใจ เมื่อเด็กได้พบสิ่งของที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณาและตัดสินใจได้ เมื่อเด็กได้พบสิ่งของที่มีสีแดงก็จะใช้ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนพิจารณาและตัดสินใจได้ ดังนั้นลำดับขั้นของการอ่านตามพื้นฐานทฤษฎีนี้จึงแบ่งเป็น 3 ขั้น ดังภาพที่ 2

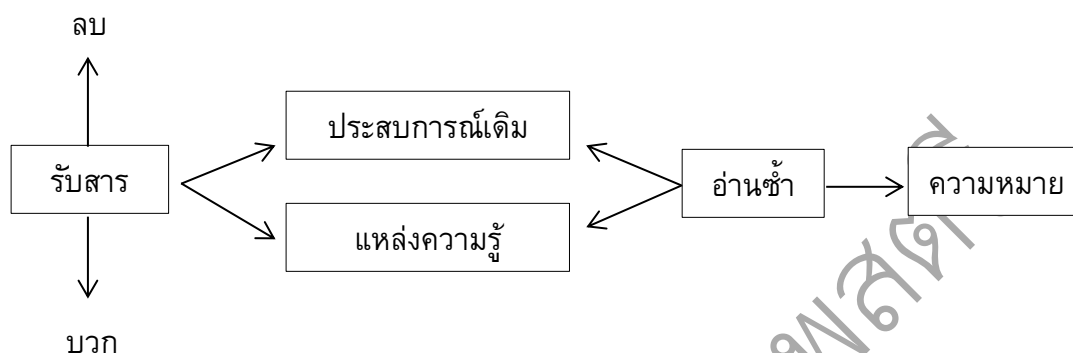
ภาพ 2 ขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีของ Trabasso

ก. การรับสาร โดยใช้สารมารับรู้

ข. การใช้ประสบการณ์เดิม ความจริง และภาพ ทำการเปรียบเทียบกับสารที่ได้รับว่าแตกต่างไปจากประสบการณ์เดิมหรือไม่ ถ้าเป็นเรื่องที่ไม่รู้จัก ผู้อ่านจะอ่านทบทวน 2-3 ครั้ง จนกว่าจะตัดสินใจว่าอะไรคือคำตอบที่แท้จริง

ค. คำตอบที่ได้จากการเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม หรือโดยอาศัยความรู้จากแหล่งอื่นมาช่วยตัดสินใจนั้น ถือว่าเป็นความรู้ลึกใหม่ที่ได้จากการอ่าน

1.2 ทฤษฎีของ Chase กับ Clark เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยมีขั้นตอนของการอ่านดังภาพที่ 3

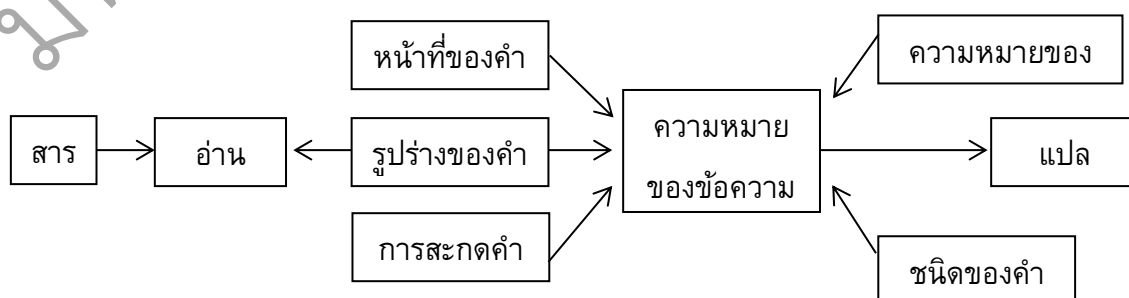
ภาพ 3 ขั้นตอนการอ่านตามทฤษฎีของ Chase กับ Clark

ก. ผู้อ่านจะรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของจริงและภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าว หรือยังไม่มีความแน่ใจ ก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำข้อความนั้น

ข. สารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ จะใช้เวลาในการรับไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางบวก ซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นกว่าหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกทางลบ เช่น มาลีเป็นเด็กดี เธอจึงได้รับคำชมเชยจากครู (บวก) นิดไม่ทำการบ้าน จึงถูกอาจารย์ตี 3 ที (ลบ)

ค. ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ และความหมายของคำ จะได้รับการบันทึกไว้ในสมอง

1.3 ทฤษฎีของ Rumelhart ได้กล่าวถึงการอ่านว่า เป็นกระบวนการที่ทำงานคล้ายกับเครื่องคอมพิวเตอร์ มีความซับซ้อน แต่ละขั้นตอนจะมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์ ดังแผนภาพที่ 4

ภาพ 4 ขั้นตอนการอ่านทฤษฎีของ Rumelhart

ผู้อ่านจะเริ่มต้นด้วยการอ่านสารโดยพิจารณารูปร่างของคำที่รู้จักเพื่อทำความเข้าใจความหมาย ต่อจากนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความหมายของคำกับความรู้เดิมที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำ และชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแบ่งความของสารได้ หลักสำคัญของทฤษฎีมีอยู่ 4 ประการ คือ

ก. การที่ผู้อ่านจะรับรู้คำนั้นเป็นคำชนิดใด ต้องสังเกตหน้าที่ของคำที่อยู่ใกล้เคียงในประโยคเดียวกันหรือในข้อความใกล้เคียงกันว่าคำนั้นทำหน้าที่อย่างไร

ข. การที่ผู้อ่านจะรับรู้ความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับความเข้าใจความหมายของคำใกล้เคียง อาจเป็นคำที่มาก่อนหรือมาหลังก็ได้ จะเป็นแนวทางชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจความหมายของคำใหม่ได้เร็วขึ้น

ค. การที่ผู้อ่านรับรู้หน้าที่ของคำนั้น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจของผู้อ่านเกี่ยวกับหน้าที่ของคำอื่นที่มาก่อนหรือมาหลังคำใหม่ จะเป็นแนวทางช่วยชี้แนะหน้าที่ของคำใหม่ให้ผู้อ่านเข้าใจ

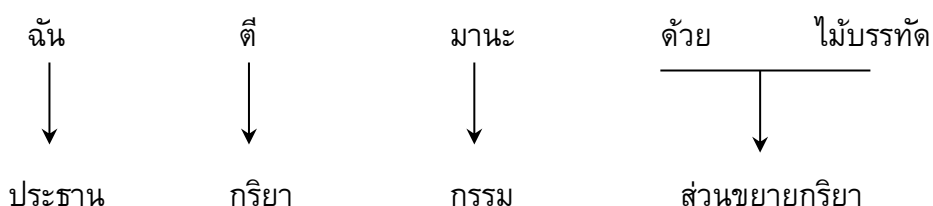
ง. การที่ผู้อ่านจะแปลความหมายของคำ ขึ้นอยู่กับบริบทของคำบางคำ

จะเห็นได้ว่าทฤษฎีเหล่านี้เน้นความสัมพันธ์ของคำ ประโยค และข้อความ ผู้อ่านจะต้องรู้จักความหมายของคำ ชนิด หน้าที่ รูปร่าง และสะกดได้ จะช่วยให้เข้าใจความหมายของเรื่องราวทั้งหมด นักการศึกษาได้ชี้ให้เห็นการทำงานของกระบวนการอ่านซึ่งคล้ายกับระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ แท้ที่จริงเป็นการแยกให้เห็นว่าสมองจะต้องมีความรู้ในเรื่องอะไรบ้าง เป็นการชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างสารกับสมองของผู้อ่านนั่นเอง

2. ทฤษฎีเน้นการวิเคราะห์ข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นความสำคัญขององค์ประกอบย่อยของประโยค ได้แก่ ประธาน กริยา กรรม และส่วนขยาย ผู้สนับสนุนนี้ได้แก่

2.1 ทฤษฎีของ Dawes ได้กล่าวว่า ข้อความหรือเรื่องราวที่ได้รับการแก้ไขปรับปรุงประโยคให้มีความเกี่ยวข้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนเป็นที่เข้าใจของผู้อ่าน

2.2 ทฤษฎีของ Frederiken ทฤษฎีนี้ได้นำโครงสร้างทางหลักภาษาไทยเป็นแกนสำหรับสร้างความเข้าใจในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจความหมายของถ้อยคำในประโยค เข้าใจหน้าที่ของคำ การนำถ้อยคำมาเชื่อมโยงโดยอาศัยวิธีการทางหลักภาษา โดยมีขั้นตอนแสดงดังภาพที่ 5

ภาพ 5 ขั้นตอนการอ่านทฤษฎีของ Frederiken

ทฤษฎีเกี่ยวกับอ่านนั้น จีวีลักษณะ บุนยะกาญจน (2556, หน้า 28-37) ได้รวบรวมทฤษฎีเกี่ยวกับการอ่านไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถนำมาใช้ในการอ่านได้เป็นอย่างดี ซึ่งบลูม Bloom ได้กล่าวถึงและได้กำหนดพฤติกรรมไว้ 3 ลักษณะดังนี้

1.1 ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) เป็นพฤติกรรมในด้านกิจกรรมของสมอง จำแนกได้เป็นส่วนย่อย 6 ระดับ คือ

1.1.1 ความรู้ คือ รู้ในข้อเท็จจริงต่างๆ รู้สิ่งที่เฉพาะแนวทางเงื่อนไขโครงการ หลักการและกระบวนการ

1.1.2 ความเข้าใจ มีความสามารถในการแปลความ ตีความ ขยายความ โยงความสัมพันธ์ อธิบาย แนะนำ บอกแนวโน้มได้

1.1.3 การประยุกต์ เป็นความสามารถที่สามารถนำหลักการต่างๆ มาใช้ได้อย่างถูกต้อง คือ แก้ปัญหาได้ สรุปความคิดรวบยอดได้

1.1.4 วิเคราะห์ สามารถจำแนกจากส่วนรวมมาเป็นส่วนย่อยได้ พิจารณาเหตุผลหาความสัมพันธ์ของส่วนย่อยต่างๆ นั้นได้และมองเห็นโครงสร้างของส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันเป็นส่วนใหญ่

1.1.5 ความสามารถในการรวบรวมประเด็นย่อยต่างๆ ส่วนย่อยอาจมาจากแหล่งต่างๆ กัน เมื่อสังเคราะห์แล้วจะเป็นรูปแบบหรือโครงสร้างใหม่การสังเคราะห์เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับความคิดริเริ่ม แต่อาจไม่เป็นความคิดริเริ่มที่เสรีทั้งหมด เพราะมีขอบเขตจำกัดของปัญหา หรือขอบข่ายของงานที่กำหนดไว้

1.1.6 การประเมินผล เป็นความสามารถในการตัดสินคุณค่า เกณฑ์การตัดสินอาจขึ้นอยู่กับเงื่อนไขภายใน หรือภายนอกตัวบุคคล แล้วแต่จุดหมายปลายทางที่ต้องการ

1.2 ด้านจิตพิสัย (affective domain) เป็นพฤติกรรมในด้านความรู้สึกอารมณ์ทัศนคติที่เป็นผลจากการเรียนรู้ แยกเป็นส่วนย่อยได้ดังนี้

1.2.1 การยอมรับ เป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งเร้า เช่น ความพึงพอใจการยอมรับการรับฟัง หรือการตัดสินใจ

1.2.2 การตอบสนอง คือ การมีปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้า เช่น พยายามที่จะเรียนรู้ความเต็มใจที่จะร่วมในกิจกรรม

1.2.3 คุณค่า มีความรู้สึกชื่นชม มีความเชื่อและเห็นคุณค่า

1.2.4 การรวบรวม การที่พอใจหรือยอมรับ หรือทัศนคติที่ดีต่อสิ่งที่เรียนจะเกิดความคิดรวบยอดเฉพาะตน สามารถจะรวบรวม จัดระบบ ซึ่งตรงกับอุดมคติหรือความต้องการ

1.2.5 คุณลักษณะเฉพาะตัวเมื่อเกิดความพอใจในการเรียนจะยอมรับเอามาเป็นความคิด ความเชื่อ ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

1.3 ด้านทักษะพิสัย (psychomotor domain) เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกที่เห็นได้จากการกระทำ เช่น การรับรู้ การเลียนแบบ และสามารถริเริ่มกระทำด้วยตนเองหรือเกิดแนวคิดใหม่ ปฏิบัติพลิกแพลงไปจากหลักการเดิม

จากการศึกษาทฤษฎีการอ่านของนักการศึกษา สรุปได้ว่าทฤษฎีเหล่านี้เป็นการเน้นด้านการอ่าน เมื่อผู้อ่านรับรู้สาร ความสัมพันธ์ของการอ่านแล้วจะนำความสำคัญของแต่ละข้อความมารวมกันอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ และเปรียบเทียบ

นิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่าน

พฤติกรรมรักการอ่าน เป็นลักษณะที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นกับเด็กตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมรักการอ่านไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 938,1364) ให้ความหมายของพฤติกรรมว่า หมายถึง การกระทำ หรือกริยาอาการที่แสดงออกทางกล้ามเนื้อ ความคิด เพื่อตอบสนองสิ่งเร้า คำว่า “รัก” หมายถึง มีใจผูกพันด้วย และคำว่า “การอ่าน” หมายถึง สิ่งหรือเรื่องที่ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วยเรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่าอ่านในใจ ดังนั้นคำว่าพฤติกรรมรักการอ่านจึงหมายถึง การกระทำที่มีความผูกพันกับตัวหนังสือซึ่งอาจจะแสดงออกด้วยการอ่านออกเสียงหรืออ่านในใจด้วยความสนใจเป็นประจำ

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531, หน้า 26 - 32) กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึง การชอบการอ่านโดยการฝึกฝน แนะนำ ชักชวน ตั้งแต่เยาว์วัยให้รู้จักการอ่าน รู้จักเลือกอ่านโดยเข้าใจ ให้ซึมซาบ อ่านโดยมีความคิดไตร่ตรอง และรู้จักใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสืออย่างเต็มที่

ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549, หน้า 30) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านว่าหมายถึง การกระทำที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจในการอ่าน และการชอบอ่าน รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และแสวงหาหนังสือเพื่อการอ่าน มีความสมัครใจ และยินดีที่จะอ่านเอง โดยไม่มีการบังคับและเป็นการแสดงพฤติกรรมรักการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

สมใจ ทองเรือง (2537, หน้า 18 - 20) กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่านหมายถึงนิสัยที่ชอบอ่านที่กระทำเป็นประจำ โดยแสดงให้เห็นทางพฤติกรรม ได้แก่ การใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือ มีรสนิยมในการอ่าน การให้หนังสือเป็นของขวัญ

เครือวัลย์ สุภะรัชฎเดช (2552, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมรักการอ่านว่าหมายถึงการกระทำ ที่บุคคลแสดงออกถึงความสนใจ ใส่ใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มความรู้ ความสามารถแก่ตนเอง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า นิสัยรักการอ่าน หมายถึง พฤติกรรมหรือ การกระทำของนักเรียนที่แสดงออกถึงความสนใจในการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และความสามารถของตนเอง รู้จักใช้เวลาว่างจากการอ่านให้เกิดประโยชน์ วัดได้จากแบบ ประเมินนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบวัดเชิงสถานการณ์ชนิด 4 ตัวเลือก

ความสำคัญของนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

นิสัยและพฤติกรรมรักการอ่านมีความสำคัญทั้งต่อตนเองและส่วนรวม ผู้ที่มีนิสัยหรือ พฤติกรรมรักการอ่านจะเป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะ มีทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และสามารถดำรงตนอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข การอ่านนับว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อ ชีวิตมนุษย์ทั้งในปัจจุบัน และในอนาคต เพราะการอ่านจะทำให้เป็นคนทันต่อเหตุการณ์ รู้จักนำ สิ่งที่ได้อ่านมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนได้และสามารถนำมาใช้เป็นกระบวนการในการสร้าง องค์ความรู้ ความคิด และจิตวิญญาณให้เกิดความงดงามทางสติปัญญาให้สูงขึ้น นิสัยและ พฤติกรรมรักการอ่านควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นแก่วัยเด็ก ซึ่งมีผู้ให้ความสำคัญ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 2-3) กล่าวว่า นิสัยรักการอ่าน มีความสำคัญอย่าง มากต่อการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ ซึ่งต้องเริ่มจากการสร้างความสนใจในการอ่านของเด็ก และส่งเสริมการอ่านตั้งแต่ ก่อนเข้าโรงเรียน ในปัจจุบันนิตยสารต่างๆ เจริญก้าวหน้าไปอย่าง รวดเร็วมีผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ พบว่า การสร้างความสนใจในการอ่านมีความสำคัญมาก ควร เริ่มตั้งแต่ที่เป็นทารกอยู่ในครรภ์มารดา จึงจะมีผลต่อสมองของเด็ก และเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะ ทำให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียน ประสบความสำเร็จในชีวิต หน้าที่การงานและมี นิสัยรักการอ่านติดตัวตลอดไป

เยาวพา เตชะคุปต์ (2542, หน้า 74) กล่าวว่า การอ่านของเด็กหรือการเตรียมความ พร้อมในการอ่านมีความสำคัญ เนื่องจากก่อนที่เด็กจะเริ่มอ่าน ควรมีการเตรียมความพร้อม เสียก่อน เด็กควรเริ่มต้นอ่านเมื่อมีความพร้อมซึ่งหมายความว่า เด็กเรียนด้วยความเข้าใจ และมีความสามารถที่จะเข้าใจสัญลักษณ์ที่อ่าน วิธีอ่านควรขึ้นอยู่กับความสนใจ และวิธีการของ เด็กแต่ละคน การส่งเสริมการพูดจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการส่งเสริมการอ่านสำเร็จ

สำเร็จ จันทรโอกุล (2544, หน้า 13) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือในการพัฒนา มนุษย์ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต ช่วยให้เด็กสามารถก้าวเข้าสู่โลกของการเรียนรู้ได้เป็น อย่างดี ทักษะการอ่านจึงมีความสำคัญและจำเป็น ทักษะการอ่านจะเกิดขึ้นได้นั้นมียุทธศาสตร์ 2 ประการ คือ สร้างนิสัยการอ่านที่จะต้องสร้างให้เกิดกับเด็กตั้งแต่วัยเยาว์ และต้องมีกิจกรรมที่ สอดคล้องให้เกิดนิสัยการอ่าน

ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ (2549, หน้า 6) กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่านมีความสำคัญ มากต่อนักเรียนเพราะว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า นอกเหนือจากการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังทำให้เพลิดเพลิน ช่วยให้เป็นผู้มีประสบการณ์กว้างขวาง มีความเข้าใจในตนเองและ ผู้อื่น

เครือวัลย์ ศุภะรัฐภูเดช (2552, หน้า 20) กล่าวว่า พฤติกรรมรักการอ่าน เป็นสิ่งสำคัญ สิ่งหนึ่งที่จะช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิต เพราะหากบุคคลนั้น มีพฤติกรรมรักการอ่าน ก็ย่อมจะอ่านเป็นนิสัยและช่วยในการพัฒนาสติปัญญา โดยเฉพาะผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเป็นพิเศษ ก็ย่อมจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพและชีวิตมากขึ้น ทั้งนี้เพราะโลกในปัจจุบันได้จัดว่าเป็นโลกของการอ่าน ซึ่งมีการอ่านแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภท สิ่งที่ต้องอ่านจึงมีมาก และในชีวิตประจำวันของเราที่จำเป็นต้องอ่านอยู่เสมอ เพื่อความรู้ ความสามารถและเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขวาง

จากการกล่าวของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมรักการอ่านมีความสำคัญมากสำหรับผู้เรียนเนื่องจากเป็นลักษณะที่ควรปลูกฝังให้เกิดขึ้นตั้งแต่เด็กยังเล็ก เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ และ เป็นพื้นฐานสำคัญในการช่วยสร้างความสำเร็จในการดำเนินชีวิตให้เจริญก้าวหน้า ตลอดจนมีความสำคัญช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน

แนวคิดในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

การอ่านหนังสือเป็นการพัฒนาตนเองและการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคม การอ่านหนังสือของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลายแม้ในหมู่ผู้รู้หนังสือแล้ว โดยเฉพาะการอ่านหนังสือที่ดีและมีสาระยิ่งมีน้อยขึ้นไปอีก สาเหตุมีอยู่หลายประการนับตั้งแต่การขาดแคลนหนังสือที่ดีและตรงกับความต้องการของผู้่าน การขาดแคลนแหล่งหนังสือที่จะยืมอ่านได้ไปจนถึงการดึงความสนใจและการแย่งเวลาของสื่ออื่นๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ฯลฯ รวมทั้งขาดแรงจูงใจ และการชักจูง การกระตุ้น และมีนิสัยรักการอ่านทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อเทียบกับความเพลิดเพลินและการได้ฟังได้รู้เรื่องต่างๆ จากโทรทัศน์และวิทยุแล้ว การอ่านหนังสือเพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องใช้ความพยายามมากกว่า และต้องมีทักษะในการอ่าน ถ้าจะให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัย จำเป็นต้องมีการปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งควรมีลักษณะดังนี้

1. ใ้ใจให้เกิดความอยากอ่านหนังสือ
2. ให้เกิดความพยายามที่จะอ่านเพื่อจะได้รู้เรื่องที่น่านูที่มอยู่ในหนังสือ และน่านูตามกิจกรรมที่จัดขึ้น
3. แนะนำ กระตุ้นให้อายกรู้อายกเห็นเรื่งน่านูต่งๆ เกิดความรอบรู้ คิดกว้าง และมีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย
4. สร้างบรรยากาศที่น่านู รวมทั้งให้มีวัสดุการอ่าน มีแหล่งการอ่านที่เหมาะสมและเพียงพอ (นวลรัตน์ พวงนาค, 2553, ย่อหน้า 1)

จากการจัดกิจกรรมดังกล่าว จะช่วยให้เกิดความสนใจในการอ่าน ซึ่งเป็นพื้นฐานของนิสัยรักการอ่าน ทั้งนี้เพราะความสนใจเป็นรากฐานสำคัญที่ทำให้คนเราตั้งใจประกอบกิจกรรม

ต่างๆ และสามารถประกอบกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าสามารถสร้างความสนใจให้กับเด็กได้ก็จะทำให้ฝึกทักษะนั้นๆ อย่างจริงจัง

วรรณิ โสมประยูร (2537, หน้า 91) กล่าวว่า การที่จะชักจูงให้เด็กสนใจหนังสือเริ่มตั้งแต่เกิดความสนใจ อยากหยิบดู หยิบอ่าน อยากอ่าน จนเกิดความไว้วางใจ เห็นหนังสือเป็นเพื่อนที่จะหันเข้าหาได้ทั้งยามทุกข์ ยามสุข และมีนิสัยรักการอ่านไปตลอดชีวิตจะต้องเริ่มจากการที่ผู้ใหญ่ไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่หรือครู ศึกษาถึงความสนใจในการอ่านของเด็ก การอ่านมิใช่เกิดจากการบังคับจากผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มีหน้าที่ในการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดความสนใจในการอ่านและการเขียน การปลูกฝังความสนใจในการอ่าน ควรเริ่มจากการสร้างแรงจูงใจด้วยการจัดสภาพแวดล้อมหรือบรรยากาศให้น่าสนใจ มีการเสริมแรงและติดตาม ความสนใจในการอ่าน

ประดิษฐ์ เมฆไชยภักดิ์ (2537, หน้า 68) กล่าวถึงวิธีการปลูกฝังความสนใจในการอ่านไว้ดังนี้

1. ได้รับความสนใจให้เด็กอยากรู้เรื่องราวในหนังสือด้วยการดูภาพประกอบเล่านิทาน
2. เมื่อเด็กต้องการดูหนังสือ หาหนังสือที่เหมาะสมให้
3. ฝึกบันทึกจากการอ่าน หรือบันทึกสิ่งที่พบเห็น
4. เลือกหนังสือให้อ่านและแนะนำ หนังสือที่เหมาะสม
5. จัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมในฐานะผู้จัดกิจกรรม

กนกพร พันธุ์เถระ (2537, หน้า 18) กล่าวถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความสนใจในการอ่าน รักการอ่าน พร้อมที่จะอ่านไว้ดังนี้

1. ขอให้ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง
2. อ่านหนังสือกับผู้ใหญ่ได้นานพอเหมาะกับวัย
3. เปิดหนังสืออ่านตามลำพัง
4. เปิดหนังสือและเล่าเรื่องให้เพื่อนฟัง
5. เลือกและแนะนำหนังสือมาให้ผู้ใหญ่อ่านให้ฟัง
6. พูดคุยแสดงความคิดเห็นต่อภาพ สัญลักษณ์ หรือตัวหนังสือในขณะที่ผู้ใหญ่ถาม
7. พูดคุยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสัญลักษณ์หรือตัวหนังสือในขณะที่อ่านโดยผู้ใหญ่ไม่ต้องถาม

ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของประทีป จินฉี (2538, หน้า 5-6) ที่ว่าพฤติกรรมการอ่านของเด็ก ได้แก่ ฟังผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง มองผู้อื่นอ่านหนังสือด้วยความสนใจและทำท่าอ่าน บอกชื่อโลโก้หรือป้ายในสิ่งแวดล้อม พยายามเล่าเรื่องจากภาพหรือนิทานที่ฟัง แล้วเล่าเรื่องโดยไม่ดูภาพ และฉันทนา ภาคบงกช (2537, หน้า 3) กล่าวถึงพฤติกรรมรักการอ่านที่นอกเหนือจากพฤติกรรมดังกล่าวว่ามีพฤติกรรมเปิดหนังสือทีละหน้า ฟังตามลำดับ สนใจฟังนิทานที่ผู้อื่นอ่านให้ ฟังกวาดสายตาจากซ้ายไปขวาจากบนลงล่าง

นอกจากนี้ มูลนิธิไฮสโคป (High/Scope Education Foundation, 1992, pp. 13-14) กล่าวถึงพฤติกรรมที่แสดงว่าเด็กสนใจในการอ่านคือเด็กขอร้องให้ผู้อื่นอ่านเรื่องฟัง หรืออ่านเครื่องหมาย สัญลักษณ์ เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านมาแล้ว หรือพูดซ้ำเรื่องที่อ่านมาบางส่วน เด็กอ่านหนังสือบ่อยหรือเล่าเรื่องขณะที่ พลิกกลับไปหน้าเดิม

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสนใจในการอ่านและรักการอ่านมีหลายพฤติกรรม ได้แก่ การเปิดหนังสือทีละหน้า สนใจฟังนิทานที่ผู้อื่นเล่า ขอให้ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้หยิบดู ได้อ่าน ได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ผู้ปกครองเอาใจใส่ด้านการอ่าน ผู้ใหญ่ควรให้ความสำคัญคือให้เด็กมีส่วนร่วมในการสนทนาแสดงความคิดเห็นในเรื่องจากหนังสือที่อ่าน สนใจเปิดหนังสือทีละหน้าตามลำดับ และขอร้องให้ผู้อื่นอ่านให้ฟัง

ปัจจัยในการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะอย่างหนึ่ง ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนหรือกระทำ ซ้ำๆ เป็นประจำก็จะสามารถพัฒนาขึ้นมาเป็นนิสัยรักการอ่านได้ เด็กที่ได้รับการเตรียมความพร้อมทางด้านการอ่านมาแล้วเป็นอย่างดี ย่อมสามารถพัฒนานิสัยรักการอ่านได้เร็วกว่าเด็กที่ขาดการเตรียมความพร้อมด้านการอ่าน ผู้ปกครองควรทราบถึงพัฒนาการและความสนใจของเด็กในวัยต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ขึ้นกับปัจจัยหลายอย่าง (แมนมาส ซวลิต, 2544, หน้า 113 – 118) ได้แก่

1. ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจากกิจกรรมการอ่านในชีวิตประจำวันและจากสภาพแวดล้อม
2. สิ่งแวดล้อมทางบ้าน คือพ่อแม่ ผู้ปกครองหรือญาติพี่น้องในบ้านต้องเอาใจใส่ดูแลด้านการอ่าน โดยเป็นแบบอย่างที่ดี และควรจัดให้มีมุมหนังสือภายในบ้าน
3. ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวและเพื่อนบ้านใกล้เคียงมีผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เพื่อนบ้านไม่รักการอ่านเอาแต่เล่นสนุก หรือเกเรหรืออยู่ในแหล่งสลัมเพื่อนบ้านทะเลาะกัน เข้า เย็น เด็กจะเห็นตัวอย่างที่ไม่ดี สภาพการอ่านของเด็กก็จะไม่ดีไปด้วย การสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านควรเริ่มมาที่บ้านตั้งแต่เด็กยังเล็ก โดยพ่อแม่จะต้องสร้างบรรยากาศในการอ่านภายในบ้านเป็นอย่างดี และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและทำกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้กับเด็กอย่างสม่ำเสมอ ได้แก่ การเล่านิทาน การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง พาไปสถานที่ต่างๆ และเลือกซื้อ หนังสือที่เหมาะสมและเด็กสนใจ ให้เป็นของขวัญบ้าง ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ขั้นต้นที่ได้ผลอย่างยิ่ง นอกจากนั้น ครุมีบทบาทสำคัญสำหรับเด็ก ถ้าครูเอาใจใส่เด็ก ช่วยแนะแนวการอ่าน เด็กก็รักการอ่าน และมีสมรรถภาพในการอ่านสูง ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับ สมิธ, และจอห์นสัน (Smith, & Johnson, 1976, pp. 20 - 27) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบต่างๆ ที่มีผลต่อการส่งเสริมและการพัฒนาด้านการอ่านของเด็กไว้ดังนี้

1. ระดับสติปัญญา การอ่านเป็นงานประเภทหนึ่ง que เด็กจะต้องพัฒนาให้เกิดความสำเร็จการพัฒนาให้เกิดความสำเร็จในการอ่านนี้ พบว่า เด็กบางคนจะทำได้ดีกว่าเด็กบางคนทั้งนี้เนื่องมาจากระดับสติปัญญาที่ไม่เท่ากันนั่นเอง ผลจากการวิจัยพบว่าความสามารถในการอ่านและระดับสติปัญญามีความสัมพันธ์สูง

2. วุฒิภาวะความพร้อมการเริ่มต้นสอนอ่าน จะต้องคำนึงถึงความพร้อมและความสามารถของเด็กควบคู่กันไปเพราะการอ่านต้องอาศัยทักษะต่างๆ ที่เป็นทักษะย่อยประกอบกัน เช่น การไขส่ายตา การใช้ อวัยวะในการออกเสียง เป็นต้น การที่รอให้เด็กพร้อมหรือเตรียมความพร้อมในการอ่านนี้ จะช่วยป้องกันความล้มเหลวในการอ่านที่จะเกิดขึ้น

3. แรงจูงใจ แรงจูงใจจะทำให้เด็กอ่าน มีทั้งแรงจูงใจภายในและภายนอก แรงจูงใจภายในเกิดขึ้น จากการค้นพบคุณค่าการอ่านด้วยตนเอง เช่น ได้รู้เหตุการณ์ต่างๆ รอบตัวได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนานจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น ส่วนแรงจูงใจภายนอกได้มาจากการส่งเสริมของพ่อแม่ ครู อาจารย์และเพื่อนๆ ในรูปของการให้รางวัลคำชมเชย การรายงาน การแนะนำด้านการอ่าน เป็นต้น

4. สภาพร่างกายเด็กที่มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงจะอ่านได้ดีกว่าที่เจ็บป่วยเป็นประจำ ความไม่สมบูรณ์ของร่างกาย ได้แก่ ปวดฟัน ปวดหัว ไม่สบาย เจ็บตา จะทำให้เด็กขาดสมาธิ และจะต้องขาดเรียนบ่อยซึ่งจะมีผลต่อการเรียนการสอนของเด็ก

5. สภาพอารมณ์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครองและครูต่างตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและพยายามคาดหวัง ให้เด็กเป็นคนอ่านหนังสือและอ่านได้คล่อง แรงกดดันจากความคาดหวังการทะเลาะเบาะแว้งกันภายในบ้าน การหย่าร้างของพ่อแม่ ความวิตกกังวลต่าง ๆ นานา จะทำให้สภาพอารมณ์ขาดความมั่นคงและเข้ามารบกวนสมาธิการอ่านทำให้พัฒนาการทางการอ่านเกิดปัญหาเด็กที่มีสภาพอารมณ์เช่นนี้ย่อมประสบความยากลำบากในการเขียนอ่านให้ได้ผล

6. สภาพแวดล้อม สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจะมีผลต่อการอ่านของเด็ก เด็กที่มาจากครอบครัวรักการอ่าน อ่านหนังสือเป็นประจำ และรู้คุณค่าของการอ่าน จะมีความรอบรู้และชำนาญ มากกว่าเด็กที่มาจากครอบครัวที่ไม่สนใจการอ่านและไม่เคยพูดถึงเรื่องราวต่างๆ และสิ่งต่างๆ ที่ได้อ่าน ส่วนสภาพแวดล้อมทางโรงเรียนเช่นจำนวนหนังสือที่มีอยู่ประเภทของหนังสือและการสนับสนุนของครู จะมีอิทธิพลดึงดูดความสนใจของเด็กไปสู่การอ่านหนังสือได้

7. การจัดโปรแกรมการอ่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านได้แสดงความคิดเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอ่านนั้น จะมีอิทธิพลต่อการอ่านมากนอกจากนั้นอุปกรณ์และวิธีสอน ประเภทของหนังสือ และการสนับสนุนของครูก็มีอิทธิพลดึงดูดความสนใจของเด็กให้เข้าไปสู่การอ่านหนังสือได้เช่นกันจะเห็นว่าปัจจัยต่างๆ ที่ส่งเสริมการอ่านล้วนเป็นสิ่งจำเป็นที่

ครูและผู้ปกครองจะต้องช่วยกันสร้างเสริมให้เกิดขึ้นกับเด็กจึงจะทำให้การอ่านนั้นประสบความสำเร็จ รีนฤทัย สัจจพันธุ์ (2549) กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งเสริมนิสัยรักการอ่านดังนี้

1. ตนเองถ้ามีนิสัยรักการอ่านอยู่แล้วหากได้รับการสนับสนุนจากผู้ใหญ่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่านคนผู้นั้นจะผูกพันกับหนังสือมากยิ่งขึ้น ส่วนที่ยากที่สุดหากเป็นคนที่ไม่สนใจการอ่านเลย การบังคับตนเองให้ทำในสิ่งที่ไม่สนใจย่อมเป็นเรื่องยาก

2. ครอบครัวมีส่วนอย่างมากในการสร้างนิสัยการอ่านของเด็ก ถ้าพ่อแม่รัก การอ่าน อยู่แล้วเด็กจะรู้สึกคุ้นชินกับหนังสือ ทั้งนี้พ่อแม่ จะต้องอนุญาตให้เด็กสามารถหยิบจับหนังสือ ที่มีอยู่ในบ้านได้ รวมทั้งการสรรหาหนังสือที่เหมาะสมกับลูก วิธีที่เหมาะสม คือ พ่อแม่อ่าน หนังสือไปพร้อมกับลูกอ่านแล้วนำมาคุยกัน ตั้งคำถามให้เด็กคิด ตั้งประเด็นให้เด็กค้นคว้า มีรางวัล เป็นแรงจูงใจ เด็กก็จะได้รู้จักการอ่าน และรู้จักประโยชน์ของหนังสือและเป็นการใช้เวลาอย่าง อบอุ่น

3. โรงเรียนและครูโดยเฉพาะครูสามารถส่งเสริมรักการอ่านได้โดยการแนะนำให้เด็ก อ่านหนังสือซึ่งไม่ใช่เพียงแต่เป็นหน้าที่ของครู แต่ครูควรมีส่วนในการเลือกหนังสือให้เหมาะสม กับวัยของเด็ก สิ่งสำคัญในการสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนคือห้องสมุดเพราะเป็นแหล่ง รวบรวมหนังสือที่หลากหลาย

4. สังคมและชุมชน สิ่งแวดล้อมที่สร้างบรรยากาศของการอ่านหนังสือไม่ใช่มีเพียงใน บ้านหรือโรงเรียนเท่านั้น ชุมชนและสังคมยังต้องมีส่วนรับผิดชอบในการสร้างบรรยากาศของ การอ่านหนังสือด้วย หากชุมชนหรือสังคมช่วยกันสนับสนุนหรือสร้างสรรค์ให้เกิดบรรยากาศการ ส่งเสริมการอ่านอยู่เป็นประจำก็จะทำให้วัฒนธรรมการอ่านของสังคมไทยเข้มแข็งขึ้น

5. สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ฯลฯ สามารถช่วยกระตุ้นให้คนรักการ อ่านหนังสือได้เป็นอย่างดี

6. ราคาหนังสือที่ไม่แพงมากทำให้กระตุ้นการอ่านได้ ดังนั้นภาครัฐควรมีมาตรการใน การช่วยเหลือให้ราคากระดาษและอุปกรณ์การพิมพ์ถูกลง ซึ่งทำให้หนังสือราคาไม่สูงนักคน ทั่วไปก็จะสามารถซื้อหนังสือได้โดยไม่รู้สึกเสียดายเงิน ทำให้หนังสือกลายเป็นปัจจัยหนึ่งใน ชีวิตประจำวันได้

สรุปว่าปัจจัยที่ส่งเสริมการอ่านของเด็กประกอบด้วย ระดับสติปัญญา วุฒิภาวะ แรงจูงใจ ความพร้อมด้านร่างกายและอารมณ์ การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยเฉพาะ ปัจจัยด้านแรงจูงใจ เช่น แรงจูงใจ ภายนอกที่ได้รับการส่งเสริมจากพ่อแม่ ผู้ปกครองในการ มีส่วนร่วม โดยการให้คำชมเชย รางวัลสำหรับเด็กในการอ่านเพื่อส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่าน ให้กับเด็กปฐมวัย ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น จึงอาจสรุปปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเด็กที่ สำคัญมี 4 ด้าน คือ ตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552ก, หน้า 2) ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ ปัจจัยด้านตนเอง วิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน สามารถทำ ได้ดังนี้ (กาญจนา เชื้อมศรีจันทร์, 2554)

1. การสร้างแรงจูงใจ เพื่อนำไปสู่นิสัยรักการอ่าน อาจทำได้หลายวิธี ดังนี้

1.1 ให้สัญญารางวัลหรือลงโทษตนเอง โดยให้สัญญาทั้งระยะสั้นและระยะยาว เช่น กำหนดว่า “ถ้าอ่านเล่มนี้จบจะไปเที่ยว” “ถ้าอ่านเรื่องนี้จบ จะไปดูโทรทัศน์สักเรื่อง” “ถ้าอ่านบทนี้ไม่จบ จะไม่ยอมลุกไป กินข้าว” เป็นต้น ข้อควรระวังในการสัญญากับตนเอง คืออย่าให้สัญญาในสิ่งที่ยากเกินไป ถ้าทำไม่ได้จะทำให้เกิดความเบื่อหน่ายท้อแท้ไม่อยากทำต่อไป

1.2 ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและโทษจากการไม่อ่านอยู่เสมอ เช่น “ไม่อ่านฉลากยาจะทำให้ใช้ยาผิดเป็นอันตรายต่อชีวิต” “ไม่อ่านหนังสือเรียนทำให้สอบได้คะแนนน้อย” “ไม่อ่านป้ายจราจรทำให้ถูกปรับ”

1.3 ชักชวนคนอื่นให้อ่านเรื่องเดียวกันแล้วนำมาสนทนากันวิธีนี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่ามีแนวร่วมจะเกิดการอ่านวิเคราะห์หลายด้านเป็นการเพิ่มประสบการณ์ และร่วมมือกันคิด

1.4 จัดแข่งขันการอ่านจากผู้อื่น เช่น แข่งขันกับเพื่อนๆ กับคนในครอบครัว อาจจะเริ่มจากการอ่านเป็นหน้า เป็นบท เป็นเรื่อง และเป็นเล่ม ตามลำดับ

2. สร้างโอกาสและหาเวลาอ่าน การสร้างโอกาสและหาเวลาอ่าน สามารถทำได้โดยไปยังแหล่งวัสดุการอ่าน เช่น ห้องสมุด ร้านขายหนังสือ หรือศูนย์หนังสือต่างๆ และเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการอ่าน เช่น เข้าร่วมกิจกรรมการอ่านในโรงเรียน หรือหน่วยงานต่างๆ ที่จัดขึ้น

3. เริ่มต้นการอ่านจากเรื่องที่ตนเองชอบหรือสนใจ การเริ่มต้นจากการอ่านเรื่องที่ตนเองชอบ สนใจ หรือ เป็นประโยชน์ต่อตนเองก่อน ในขณะที่อ่านควรเปรียบเทียบประโยชน์ของเรื่องที่อ่านตามใจตนเอง กับการอ่าน เรื่องที่มีคุณค่าอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการเลือกอ่านต่อไปให้มีความรู้หลากหลายไม่อยู่ในวงจำกัดเฉพาะเรื่องที่ตนเองสนใจเท่านั้น

4. สวมคัมกับนักอ่านหรือผู้ที่ชอบอ่านหนังสือ เพื่อที่จะได้รับการชักนำ หรือคำแนะนำที่ถูกวิธี และจะได้เห็นตัวอย่างการอ่านจากผู้อื่นจนเกิดความเคยชิน และติดเป็นนิสัยรักการอ่านในที่สุด

5. ตั้งความหวังให้กับตนเองโดยวางเป้าหมายว่าจะพัฒนาการอ่านให้เกิดผลอย่างค่อยเป็นค่อยไปไม่หวังผลตามที่ตั้งเอาไว้

6. ฝึกพิจารณา ฝึกทำความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านทุกครั้ง แล้วบันทึกผลการอ่าน นับตั้งแต่ที่มาของ หนังสือ สารสำคัญของเรื่องความคิดเห็นของผู้อ่าน ถ้อยคำที่คมคาย ฯลฯ เพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป ตามโอกาสอันควร

7. ฝึกฝนและพัฒนาความสามารถในการอ่านขึ้นเรื่อยๆ โดยอาจจะปฏิบัติตามคำแนะนำของตำรา หรือบุคคลผู้มีความสามารถในการอ่านก็ได้ พยายามปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และเกิดความก้าวหน้าเป็นระยะไป เช่น อ่านได้เร็วขึ้นใช้เวลาในการอ่านได้มากขึ้น จับสาระเรื่องราวที่อ่านได้ดีขึ้น เป็นต้น

ปัจจัยด้านครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันที่เล็กที่สุด แต่มีบทบาทที่ยิ่งใหญ่ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เพราะเป็นสถาบันแรกที่จะปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กๆ บุคคลในครอบครัวไม่ว่าจะเป็น พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย ผู้ปกครอง ล้วนมีบทบาทในการส่งเสริมให้ลูกหลานรักการอ่าน โดยเริ่มต้นจากการอ่าน “หนังสือสำหรับเด็ก” หรือ “หนังสือนิทาน” ให้เด็กฟัง เพราะหนังสือเหล่านี้มี ถ้อยคำ และจังหวะที่ไพเราะ อ่อนหวาน นุ่มนวล และมีภาพประกอบสีสันสวยงาม เป็นสิ่ง กระตุ้นความสนใจเด็กได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญ ครอบครัวจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้ สัมผัสกับ “การอ่าน” อยู่เสมอในชีวิตประจำวัน พ่อแม่ หรือบุคคลในครอบครัวต้องเป็น แบบ อย่างที่ดี แล้วเด็กก็จะซึมซับนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เด็ก ส่วนวิธีการจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อ กระตุ้นการคิด และสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญซึ่งมีวิธีการอยู่หลายวิธี (มีเดีย จุฬา, 2549, หน้า 14 ; นิภาพร มีสุข, 2552 อ้างถึงในกระทรวงศึกษาธิการ, 2552ข, หน้า 7-9) ดังนี้

1. พ่อแม่ ควรจัดเวลาการอ่านหรือสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับหนังสือที่ชัดเจน แทนที่จะดูทีวีกลับเปลี่ยนเป็นพูดคุยเกี่ยวกับหนังสือในระหว่างมื้ออาหาร พาลูกไปร้านหนังสือ หรือห้องสมุดทุกสัปดาห์ การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านต้องไม่เคร่งเครียด ควรเป็นเรื่องสบายๆ ที่ทุกคนในครอบครัวมีความสุขร่วมกันได้

2. หนังสือดีมีคุณภาพที่สนุก เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เด็กผูกพันกับหนังสือและการอ่าน เมื่อได้รู้ว่าลูกชอบ เรื่องแบบไหน การส่งเสริมให้เกิดการขวนขวายอ่านเองของลูกก็จะง่ายขึ้น

3. หนังสือหรือเรื่องราวบางแนวอาจไม่สนุกหรือน่าสนใจสำหรับเด็กๆ แต่ การแนะนำที่มีเสน่ห์โดย พ่อแม่จะขยายขอบฟ้าแห่งการเรียนรู้ของลูกให้กว้างไกลและสร้าง แรงบันดาลใจที่หลากหลาย ทำให้ลูกมีความรอบรู้ที่กว้างขวาง มีจิตใจที่เปิดรับความแตกต่างรู้ เหตุผลที่มาที่ไปของวัฒนธรรมต่างๆ ในโลกนี้

4. การพัฒนาทักษะการคิด เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่ควรทำควบคู่ไปกับการส่งเสริม นิสัยรักการอ่าน เพราะในท้ายที่สุด เราหวังว่าเด็กๆ จะใช้ประโยชน์จากการอ่านได้ เด็กๆ ไม่ อ่านเพื่อที่จะเชื่อ แต่อ่านเพื่อที่จะคิด ทั้งทักษะการคิดระดับต้น (จำ-เข้าใจ-ประยุกต์ใช้) และ ทักษะการคิดระดับสูง อ่านอย่างต่อเนื่อง

5. วิธีการแบบนาฏการที่ง่ายที่สุดในการเล่าเรื่องสำหรับเด็กๆ คือ แยกเสียงบรรยาย หรือการเล่า โดยทั่วไปออกจากเสียงบทสนทนาของตัวละครเล่าอย่างมีชีวิตชีวาโดยเห็น ภาพพจน์ของสิ่งที่เล่าและภาวะอารมณ์ของตัวละคร ออกเสียงชัดเจน ถูกอักขระวิธี แต่ใน ขณะเดียวกันก็มีลูกเล่นแปลกๆ บ้าง และที่สำคัญที่สุด มีความสุขในขณะที่เล่าไปพร้อมกับเด็กๆ

6. กิจกรรมศิลปะที่เกี่ยวข้องกับหนังสือและการอ่าน นอกจากช่วยพัฒนา สุนทรียภาพในเด็กแล้ว ยังช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในมิติอื่นๆ ของเรื่องราว เป็นเสมือนการ วิจัยเล็กๆ ที่เด็กๆ กระทำ ได้อย่างสนุกสนานอีกด้วย กิจกรรมศิลปะมีหลากหลาย อาทิ วาดรูป

ระบายสี (ด้วยเทคนิคต่างๆ เช่น สีเทียน สีไม้ สีน้ำ – สีน้ำมัน สีโปสเตอร์ สีดิน สีดอกไม้ สีพืชผัก) ทำประติมากรรม ทำ หุ่น ทำ ละคร และร้องเพลง

7. เมื่ออ่านแล้วต้องสามารถจับใจความสำคัญและสกัดความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ แรกเริ่มพ่อ แม่ อาจช่วยสรุป ช่วยสกัดอย่างสม่ำเสมอก็จะช่วยสร้างความคุ้นเคยในระเบียบวิธีการแก่เด็กๆ เป็นปฐม ต่อมาอาจฝึกให้เด็ก ใช้แผนภูมิ แผนภาพต่างๆ เช่น แผนภาพใยแมลงมุม แผนภาพกังปลา เพื่อหัดจับใจความสำคัญและสกัดความรู้ ความเข้าใจด้วยตนเอง ได้ หลายคนคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องยาก แต่ที่จริงแล้วไม่ยากเลย หากเด็กได้มีการฝึกฝน ทักษะเหล่านี้อยู่เป็นประจำ

8. พ่อแม่ต้องไว้ในเรื่องการรับรู้และความสนใจของลูก และเป็นฝ่ายช่วงชิงใช้ประโยชน์จากความสนใจ ที่เกิดขึ้นแล้วนั้นๆ เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้เสริม หรือนำมาใช้ปลูกฝังนิสัยรักการได้

9. การสร้างนิสัยรักการอ่าน ไม่ใช่ส่งเสริมให้เด็กอ่านอะไรก็ได้ การสร้างนิสัยรักการอ่านคือการสร้าง นิสัยให้เด็กรู้จักอ่านงานที่มีคุณภาพ เช่น วรรณคดี สารคดี งานวิชาการ และรู้วิธีหรือมีการพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำสิ่งที่อ่านนั้นมาใช้ประโยชน์หรือสร้างแรงบันดาลใจ

10. การอ่านทำให้รู้จักตนเอง และรู้จักโลก จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องพัฒนาทักษะการอ่านในเด็กซึ่งกำลังเติบโตขึ้นท่ามกลางกระแสแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกทุกวันนี้ ตำราไทยที่แปลมาจาก ภาษาต่างประเทศนั้นล่าช้ากว่าเวลาจริงของเอกสารนั้นๆ อยู่หลายปี บางเล่มเป็นสิบปี การที่เด็กเข้า ถึงหนังสือ ต่างประเทศได้ ทำให้รู้เขารู้เรา สามารถนำ ความรู้และเทคโนโลยีสากลมาประสมกับความรู้ของไทย เพื่อสร้างสรรค์ประเทศของเราให้เจริญต่อไป นอกจากนี้ ฮีธ (Health, 2009) ได้กล่าวถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการอ่าน

ที่บ้าน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็ก การเติบโตทางด้านการศึกษาและการพัฒนาการของเด็กดังนี้

1. ศึกษาความสนใจของลูก และเสาะแสวงหาหนังสือที่ตรงกับความสนใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจที่ดีเยี่ยม ตัวอย่างเช่น ถ้าลูกชอบอ่านเรื่องไดโนเสาร์ พ่อแม่ อาจจะซื้อหนังสือที่มีเรื่องเกี่ยวกับสัตว์เหล่านี้ การค้นหาว่าลูกมีความสนใจอะไรคือหนึ่งในกระบวนการที่ดีที่สุดที่สามารถนำมาใช้ส่งเสริมสนับสนุนการอ่านได้อย่างจริงจัง

2. ส่งเสริมการอ่านโดยการจัดเตรียมหนังสือที่หลากหลาย รวมถึงเนื้อหาและลักษณะของหนังสือที่เด็กชอบ เช่น หนังสือ ป๊อป-อัพ หนังสือที่มีกิจกรรมในตัวเล่ม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ไม่เพียงแต่ดึงดูดความสนใจของ เด็กๆ ให้มีต่อการอ่านและการเรียน แต่ยังเพิ่มพูนทักษะประสาทการเคลื่อนไหวร่างกายของเด็กๆ ด้วย ซึ่งอาจเก็บรวบรวมหนังสือที่มีระดับการอ่านที่สูงหรือต่ำ

กว่าระดับทักษะการอ่านของเด็กก็ได้เพราะจะช่วยให้เด็ก สนุก อยากอ่าน ไม่เบื่อและพัฒนาทักษะการอ่านขึ้นไปอีกในเวลาเดียวกัน มีหนังสือที่ทันสมัย

3. จัดเตรียมที่สำหรับการอ่าน เช่น ตกแต่งสถานที่ตามที่เห็นว่าดีและเหมาะสม และสามารถวางของเล่นที่เด็กอยากเล่นไว้สักชิ้นสองชิ้นตรงที่อ่านหนังสือก็ได้ มุมที่อ่านหนังสือควรจะมีเก้าอี้ที่นั่งสบาย โต๊ะและอุปกรณ์การเขียนและวาดรูปพร้อม วิธีนี้ช่วยให้ในขณะที่เด็กอ่านเด็กสามารถจดบันทึกหรือแม้แต่วาดรูป เกี่ยวกับสิ่งที่เด็กอ่าน เด็กจะชอบมีที่ที่อ่านหนังสือของเขาเองเป็นส่วนตัว และที่สำคัญเป็นที่ที่เขาตกแต่ง สร้างสรรค์ในสไตล์ที่ตัวเองชอบ นอกจากนี้ยังต้องรวมถึง

4. การให้กำลังใจในการอ่าน นั่นคือพ่อแม่นั่งอ่านกับลูกและอ่านให้ลูกฟัง ถ้าพ่อแม่ใช้เวลาว่างในการอ่านมากกว่าทำสิ่งอื่น ซึ่งเด็กจะสังเกตได้จากที่พ่อแม่เป็นแบบอย่างก็จะปฏิบัติตามโดยไม่ต้องมีการบังคับนั้นเป็นสิ่งที่พ่อแม่ได้ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน

ปัจจัยด้านโรงเรียน

โรงเรียนและครูมีบทบาทในการสร้างสภาพแวดล้อมการอ่านที่โรงเรียนได้เช่นกัน เพราะโรงเรียนเป็นสถานศึกษาที่เริ่มต้นจากการสอนให้เด็กอ่านออกเขียนได้ การสอนความรู้เบื้องต้นในสาขาวิชาต่างๆ การสอนทักษะในการดำรงชีวิต การอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาและแสวงหาความรู้ และสร้างพื้นฐานสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต กระทรวงศึกษาธิการ และหอสมุดแห่งชาติแห่งประเทศนิวซีแลนด์ (Ministry of Education and National Library of New Zealand, 2002) กำหนดแนวทางสำหรับโรงเรียนในการส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. ครูต้องใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาการรู้หนังสือให้แก่เด็ก
2. บรรณารักษ์จะต้องสนับสนุนและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กอันจะช่วยพัฒนาให้เด็กเป็นนักอ่านทั้งนี้ โดยสร้างสภาพแวดล้อมของห้องสมุดที่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรสารสนเทศ ระบบและบริการของห้องสมุด

3. โรงเรียนต้องแสวงหากลยุทธ์ในการเพิ่มพูนความรู้ของครูเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน

4. บุคลากรของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครูหรือบรรณารักษ์ ต้องมีนิสัยรักการอ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่นักเรียนในด้านการอ่าน ปัจจัยด้านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กและเยาวชนได้ดังนี้

1. ให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมได้เกิดความตระหนักและนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน (เป็นการสร้างพฤติกรรมการอ่าน และอ่านอย่างต่อเนื่อง สร้างกระแสหนังสือในดวงใจของเด็ก

2. มีการมอบใบประกาศให้เด็กหรือเยาวชนที่รักการอ่าน เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้เด็กและครอบครัวเช่น ใบประกาศครอบครัวรักการอ่าน ซึ่งเป็นการมอบโดยรัฐบาล

3. รมรงค์และจัดกิจกรรมให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำหนังสือด้วยตัวเอง (หนังสือเด็กทำเอง)

4. ส่งเสริมให้เกิดความต้องการอ่าน ลดข้อจำกัดต่างๆ ที่ทำให้เกิดความไม่ยากอ่านองค์กรต่างๆ ที่ทำเรื่องการอ่านของชุมชน เช่น ห้องสมุดประชาชน ต้องพิจารณาเรื่องเงื่อนไขการเข้าไปอ่านหนังสือในแหล่งบริการเหล่านั้น

กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่านให้แก่เด็ก

นิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่านให้แก่เด็กสามารถจัดได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมที่บ้านและกิจกรรมที่โรงเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

กิจกรรมที่บ้าน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้ได้ผลดีนั้น ต้องคำนึงถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้กิจกรรมสามารถมุ่งใจ สร้างความประทับใจให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผู้ปกครองจึงควรพิจารณาและศึกษากิจกรรมในการพัฒนานิสัยรักการอ่านเพื่อนำมาใช้กับเด็กทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และเป็นเด็กที่มีนิสัยรักการอ่านต่อไปในอนาคต

กิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่าน ควรมีลักษณะ (กรมวิชาการ, 2544, หน้า 20 – 21) ดังนี้

1. การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การอ่านหนังสือให้เด็กฟังควรจะทำทุกวัน แล้วเพิ่มเวลาอ่านไปเรื่อยๆ จนถึง 15 นาทีต่อวัน เวลาที่ควรอ่านเช่น เวลานอนพัก หรือก่อนนอนตอนกลางคืน เป็นต้น

2. เล่านิทานให้เด็กฟังโดยการสอดแทรกบทกวีเข้าไปในนิทาน นิทานเป็นสิ่งที่เด็กชอบโดยเฉพาะเด็กเล็กหรือเด็กก่อนวัยเรียน การเล่านิทานช่วยสร้างความเพลิดเพลิน สร้างสรรค์จินตนาการ สร้างความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมระหว่างเด็กกับผู้ปกครอง เป็นศิลปะในการสืบทอดมรดกทางวรรณกรรมอันเก่าแก่ และที่สำคัญช่วยปลูกฝังนิสัยรักการอ่านได้เป็นอย่างดี

3. สอนบทกลอนทางเสียงเพลง ปัจจุบันนี้ความสะดวกในเรื่องเสียงเพลง เทปเพลง เครื่องเล่น เทป มีราคาถูก มีหลายรูปแบบ พกพาสะดวก ล้วนเอื้ออำนวยให้มีเสียงเพลงแทบทุกครัวเรือน เด็กเองก็จะมีเพลงที่ชอบเป็นส่วนตัว ซึ่งอาจจะเกิดความเคยชินที่ได้ยินบ่อยๆ จากวิทยุหรือเกิดจากได้ยินพี่ร้องให้ฟัง ทำให้เด็กสามารถร้องไปด้วยได้อย่างคล่องแคล่วแบบนกแก้วนกขุนทอง จึงเป็นหน้าที่ของพ่อแม่ ที่จะช่วยกันร้องเพลงพร้อมกับลูก พร้อมทั้งนำเนื้อเพลงและความหมายของบทเพลงจากเนื้อร้อง เล่าสู่ลูกฟัง พ่อแม่ สามารถเล่าเรื่องเพลงให้เด็กฟังได้ เมื่อเด็กเข้าใจเนื้อหาเด็กก็จะร้องได้อย่างสนุกสนาน อย่างผู้รู้ เนื้อเพลงบางเพลงก็เป็นเพลงการเล่าเรื่อง เช่น “ดาวลูกไก่” หรือ “สิงหะโหม่น” บางเพลงก็สะท้อนชีวิต ผู้คนในสังคม เช่น “กรรมกรโรงงาน” “ยุคหินเก่ายุคหินใหม่” บางเพลงก็ชวนให้เกิดอารมณ์ขัน เช่น เพลง “ปูป๊อป” ที่แปลว่าแป๊ปเดียว แม้แต่เพลง “เห็ดเหิงทิงนองนอย” ก็สามารถเล่าเรื่องประเพณีให้เด็กฟังได้

ชวนเด็กฟังเสียงกลองยาว พาไปดูกลองยาว และเล่าประเพณี การทอดกฐินคืออะไร ออกพรรษา – เข้าพรรษาเป็นยังไง ลอยกระทงสนุกเพียงไหน เมื่อเด็กได้รู้คุณค่าของบทกลอน ในเสียงเพลงแล้วต่อไปเด็กก็จะคอยบอกให้พ่อแม่ เล่าเรื่องเพลงต่างๆ ให้ฟังอีก เห็นได้ว่าการสอนบทกลอนให้กับเด็กนั้น จะนำเด็กไปสู่โลกแห่งจินตนาการ นำไปสู่ผู้เฒ่าผู้แก่ นำไปสู่ความสนใจที่ต่อเนื่อง นำไปสู่การมีสมาธิ และนำไปสู่ผู้มีหัวใจรักในบทกวีและยังช่วยให้เด็กได้ฝึกพูดหรืออ่านคำกลอน ซึ่งมีความสนุกสนาน สอดคล้อง อีกทั้งยัง มีความไพเราะ ทำให้เด็กสนุกและเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่ายที่จะฟังหรือหัดพูด การสอนบทกลอนด้วยเสียงเพลงจึงเป็นการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดีอย่างหนึ่ง

4. การอ่านหนังสือด้วยกัน สิ่งสำคัญที่สุดที่คนเป็นพ่อแม่สามารถทำได้เพื่อสนับสนุนเด็กให้กลายเป็นนักอ่านก็คือ การดู การอ่าน และการสนุกกับหนังสือร่วมกัน ถ้าเด็กๆ เห็นว่าหนังสือเป็นเหมือนแหล่ง ที่ให้ความรื่นรมย์ความสบายใจ ความสนุกสนาน และความรู้ ก็แสดงว่าเด็ก มีแรงกระตุ้น ที่สำคัญในการเรียนรู้ที่จะอ่าน การที่เด็กได้ดูหนังสือกับพ่อแม่ไม่เพียงแต่จะได้เห็นรูปภาพและฟังเรื่องราวเท่านั้น แต่ก็ยังทำให้เด็กรู้สึกถึงความอบอุ่น ปลอดภัย ซึ่งเป็นส่วนช่วยสนับสนุนความรู้สึกรักของเด็เกี่ยวกับหนังสือ อย่างไรก็ตามพ่อแม่ไม่ควรบังคับเด็กๆ ที่กำลังสนุกสนานกับการทำสิ่งอื่นอยู่ให้มาอ่านหนังสือในตอนนั้น การอ่านหนังสือกับเด็กเป็นวิธีที่ดีมากที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเข้าใจการพูด การฟัง สมาธิ รวมทั้งการสังเกต ซึ่งทั้งหมดนี้จะมีความสำคัญในตัวเองในขั้นตอนของการเรียนการอ่าน นอกจากนั้นยัง ช่วยสร้างสายสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ช่วยกระตุ้นให้เด็กเกิดจินตนาการ และมีพัฒนาการทางอารมณ์ ขณะที่เด็กเริ่มจะรู้ว่าผู้อื่นรู้สึกอย่างไร หนังสือจะให้ความรู้เกี่ยวกับโลก โดยการนำเด็กไปสู่สถานการณ์ใหม่ๆ และให้ความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

5. พาไปร้านหนังสือ สนับสนุนให้เด็กมีหนังสือเป็นของตนเอง พ่อแม่ควรซื้อหนังสือให้เด็กอ่านหรือให้เป็นเจ้าของในวาระต่างๆ ในลักษณะของขวัญตามความเหมาะสมกับเพศวัยความต้องการ ธรรมชาติ ความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. พาไปสถานที่ต่างๆ การพาเด็กไปในสถานที่ต่างๆ เช่น พาไปเที่ยวตามสถานีรถไฟ พาไปเที่ยว ชมสวนสัตว์ พาไปซื้อของด้วย การพาไปเที่ยวตามสถานที่ต่างๆ ย่อมทำให้เด็กพบเห็นสิ่งแปลกๆ ใหม่ๆ ช่วยทำให้มีความรู้ความคิดกว้างขวาง พ่อแม่สามารถพูดถึงสิ่งที่เด็กพบเห็นให้ฟัง หรืออาจสอนให้เด็กอ่านป้ายต่างๆ ได้ด้วยสิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน และเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จากการที่ผู้ปกครองสอนให้ อ่านป้ายต่างๆ ที่พบเห็น ทำให้เด็กมีความสุขและรักการอ่าน ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านที่ดีที่สุดอย่างหนึ่ง

7. หาสัตว์เลี้ยงให้แก่บุตรหลาน การหาสัตว์เลี้ยงให้แก่บุตรหลานอาจเป็น แมว นก ปลา สุนัข หรือกระต่าย สัตว์เหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้สึกสนุกสนาน และสนใจอยากทราบเรื่องราว

เกี่ยวกับสัตว์ที่ตนได้มีโอกาสเลี้ยงดู และเมื่อเด็กพูดถึงหรือได้ถามพ่อแม่สามารถอธิบายและแนะนำให้ดูรูปเกี่ยวกับสัตว์นั้นๆ จากหนังสือ หรืออ่านเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์นั้นให้เด็กฟัง ซึ่งการที่เด็กได้เห็นและได้ฟังไปพร้อมๆ กันจะทำให้เด็กเข้าใจและสนุกสนานมากขึ้น ทำให้เด็กมีความสุขและเป็นการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านที่ดีให้กับเด็กต่อไปในอนาคตด้วย กล่าวโดยสรุป เด็กควรจะได้รับการพัฒนานิสัยรักการอ่านจากครอบครัว เพราะเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็นในสิ่งต่างๆ รอบตัว ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจะประทับใจอยู่ในความทรงจำ และจะติดตัวไปจนกระทั่งเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้ปกครองจึงมีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เด็กเป็นผู้ที่มีความสนใจในการอ่าน รักการอ่าน โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อช่วยให้เด็กได้พบกับหนังสือหรือการอ่านให้มากที่สุด โดยผู้ปกครอง จะต้องรับฟังและตอบสนองความคิดหรือคำพูดของเด็ก เพราะเด็กวัยนี้เป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดที่จะได้รับการเตรียมความพร้อมในการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน ให้มีนิสัยรักการอ่านและเป็นนักอ่านที่ดีจนประสบ ความสำเร็จในการพัฒนาการอ่านของตนเองในอนาคตต่อไป

กิจกรรมที่โรงเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านที่โรงเรียนนั้น สามารถทำได้โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน และเป็นแรงจูงใจให้นักเรียนได้อ่านอย่างมีความสุข ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนั้น มักมีกิจกรรมที่คล้ายกันหรือซ้ำกัน อาจสรุปประเภทของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านได้ดังนี้

1. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเน้นทักษะการอ่านได้แก่ เล่นิทาน เชิดหุ่น Reading Rally วางจากงานอ่านทุกคน แข่งขันตอบปัญหา ห้อยสมุดเคลื่อนที่ ค่ายรักการอ่าน แข่งขันตอบคำถามใน สารานุกรม ยอดนักอ่าน เป็นต้น
2. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นการเผยแพร่ข่าวสาร ได้แก่ เสียงตามสาย วันสำคัญ ยามหนังสือสู่ชุมชน แหล่งความรู้ในท้องถิ่น นิทรรศการ เป็นต้น
3. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นการแก้ไขและพัฒนา ได้แก่ คลินิกหมอน้อย พี่ช่วยน้องให้ความรู้การใช้ห้องสมุด แข่งขันเปิดพจนานุกรม เป็นต้น
4. กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เน้นพัฒนาทักษะอันต่อเนื่อง ได้แก่ หนูน้อยนักเล่า เล่าเรื่องจากภาพ จากบทเพลงสู่งานเขียน ใต้ฟ้าที่ เรียงความยั่วชุดความดี นอกจากกิจกรรมดังกล่าวยังมีกิจกรรมอื่นที่สามารถส่งเสริมให้เกิดนิสัยรักการอ่าน โดยอ่านหนังสือในช่วงเวลาว่างไม่นานก็จะพัฒนานิสัยให้เป็นคนรักการอ่านในที่สุด (นวรรตน์ พวงนาค, 2553)

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน

บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานิสัยรักการอ่านและพฤติกรรมรักการอ่าน สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ บทบาทของครู บทบาทของผู้บริหาร และบทบาทของผู้ปกครอง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาทของครู

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2555) กล่าวถึงบทบาทของครูสรุปได้ว่า ครูเป็นตัวละครสำคัญยิ่งที่จะเป็นผู้เร่งปฏิกิริยาให้ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ครูทุกคนควรถือเป็นภาระหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ปลุกฝังทักษะการเรียนรู้ สอนวิธีการหาความรู้ และแหล่งการเรียนรู้ อันจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ ตลอดจนมีทักษะจนสามารถบูรณาการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจะต้องเริ่มต้นที่การส่งเสริมการอ่านด้วยวิธีการต่อไปนี้

1.1 เห็นความสำคัญของการอ่าน

1.2 ฝึกและจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่าน

1.3 ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนด้านการอ่าน เข้าห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ

1.4 จัดตั้งชมรมหรือชุมนุมรักอ่าน โดยรับสมัครสมาชิกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม มีการแนะนำวิธีพัฒนาทักษะการอ่าน มีการประกวดยอดนักอ่านประจำเดือน/ ภาคเรียน หรือภาคประจำปี เป็นต้น

1.5 ควรจัดให้มีห้องสมุดหมวดหรือมุมหนังสือประจำหมวดวิชา/งาน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนในการที่จะค้นหาหนังสือที่เกี่ยวกับวิชานั้นๆ โดยเฉพาะอีกทั้งจะสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้สะดวกยิ่งขึ้น

1.6 ควรจัดสภาพการเรียนการสอนที่เอื้อให้กับผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อส่งเสริมผู้เรียนได้ฝึกฝนรู้วิธีหาความรู้ และรู้แหล่งเรียนรู้ อันจะส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ ที่จะนำไปสู่การศึกษาตลอดชีวิต

1.7 ส่งเสริมให้นักเรียนได้จัดทำหนังสือหรือเอกสารเพื่อส่งเสริมการอ่าน โดยอาจให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าทำเป็นรายงานเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติท้องถิ่น สารคดีท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ท้องถิ่น ตำนาน ประวัติ อาชีพการทำมาหากินของชุมชนรอบๆ โรงเรียน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และเป็นการฝึกทักษะการเขียนและการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลอีกด้วย

1.8 ก่อนการสอนแต่ละคาบของครู อาจจัดกิจกรรมรายงานข่าวเหตุการณ์ สารคดีที่น่าสนใจโดยให้ผู้เรียนหมุนเวียนกันนำเสนอคาบละ 3 - 5 นาที เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้อ่านและยังเป็นการฝึกทักษะการพูดได้เช่นกัน

1.9 ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้นำความรู้จากการเรียนเรื่องต่างๆ มาร่วมกันจัดนิทรรศการหรือป้ายนิเทศ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานเป็นกลุ่มและใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์

2. บทบาทของผู้บริหาร

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมการอ่านและ มีนิสัยรักการอ่านหากผู้บริหารเห็นความสำคัญของเรื่องดังกล่าวและส่งเสริมอย่างจริงจัง ย่อมทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่าน และนิสัยรักการอ่านได้ผู้บริหารควรมีบทบาท ดังนี้ (อุดมศักดิ์ พลอยบุตร, 2555)

- 2.1 สนับสนุนการดำเนินงานของห้องสมุด
- 2.2 กำหนดนโยบายการอ่านอย่างชัดเจน
- 2.3 สนับสนุนกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน
- 2.4 กำกับ นิเทศ ติดตาม
- 2.5 จัดสภาพและบรรยากาศตลอดจนแหล่งทุกแหล่งในโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้
- 2.6 จัดหาวัสดุทรัพยากรสารสนเทศให้สอดคล้องกับความต้องการทันสมัยทัน เหตุการณ์อย่างเพียงพอ
- 2.7 จัดบรรยากาศส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการเปิดเวทีให้กับผู้เรียนได้แสดงออกให้ มากที่สุด อาทิเช่น เวทีนักคิดนักเขียน ลานกวี การแข่งขันทักษะทางวิชาการ ประกวดการอ่าน การเขียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง
- 2.8 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ และต่อเนื่อง เช่นในช่วงพักกลางวัน หรือชั่วโมงกิจกรรม (คาบอิสระ) กิจกรรมที่ควรจัด อาทิเช่น ทุกวันจันทร์ เป็นการแนะนำ หนังสือดีที่หน้าอ่าน อาจจะใช้ทางเสียงตามสายแนะนำหนังสือดีที่หน้าเสาธง โดยให้ผู้เรียน หมุนเวียนเป็นผู้แนะนำ เพื่อส่งเสริมความกล้า แสดงออก และฝึกการพูดอีกด้วย ทุกวันอังคาร เป็นการประกวดการแข่งขันทักษะวิชาการต่างๆ หมุนเวียนกัน สัปดาห์ละหมวดวิชา ทุกวันพุธ เป็นกิจกรรมการแสดงรีวิวต่างๆ ของกลุ่มนักเรียน หรือรายบุคคลที่มีความสามารถด้านต่างๆ เช่น ทักษะการพูด การเล่นดนตรี กีฬาหมุนเวียนกันไป ทุกวันพฤหัสบดี เป็นกิจกรรมการเล่า นิทาน การประกวดการเล่านิทานประกอบการแสดง หรือการวาดภาพประกอบการอ่าน ทุกวันศุกร์ เป็น กิจกรรมโต้วาที อภิปรายหนังสือ วิพากษ์วิจารณ์หนังสือ เป็นต้น
- 2.9 จัดกิจกรรมทุกอย่างเพื่ออ่าน ควรจัดเป็นประจำทุกวัน โดยเฉพาะในตอนเช้า ก่อนเข้าแถวประมาณ 10 - 15 นาที เมื่อถึงเวลาโรงเรียนอาจเปิดเพลงมาร์ชของโรงเรียน แล้ว ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหยุดทุกอย่างเพื่ออ่าน ด้วยการอ่านหนังสือ บทความ สารความรู้ ใบปลิว แผ่นพับ ความรู้ต่างๆ อาจจะทำให้มีการบันทึกการอ่านลงในสมุดบันทึก หรือแบบบันทึกที่ โรงเรียนจัดให้ว่าได้สาระอะไรบ้างทางโรงเรียนอาจให้มีการประกวดสมุดบันทึกการอ่านที่ เรียกว่าประกวดวรรณกรรมเก็บตก เพื่อส่งเสริมการบันทึกความรู้ได้อีกทางหนึ่งด้วย

2.10 จัดค่ายเยาวชนเพื่อรักษาการอ่านเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่เป็นกลุ่มสนใจได้ร่วมกันทำกิจกรรมทั้งที่เป็นสาระความรู้และเป็นนันทนาการสนุกสนานเพลิดเพลินได้ท่องเที่ยวไปในสถานที่ต่างๆ เป็น การส่งเสริมให้รักการอ่านมากขึ้น

3. บทบาทของผู้ปกครอง

การอ่านของเด็กเริ่มเกิดขึ้นเมื่อเด็กคลอออกมาและฟังเสียงได้จากนั้นเด็กจะเรียนรู้การอ่านจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับโดยการฝึกฝนและปลูกฝังจากผู้ปกครอง ซึ่งการปลูกฝังตั้งแต่เด็กยังมีอายุน้อยจะช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จในอนาคตในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเรียน การงาน การพักผ่อนหย่อนใจหรือการเปิดโลกทัศน์ในเรื่องต่างๆ และสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็กประการหนึ่งนั้น มาจากพื้นฐานทางครอบครัวที่พ่อแม่ เป็นผู้สนใจสร้างเสริมการอ่านหนังสือ รักหนังสือ มีกิจกรรมการอ่านอยู่ในบ้านเสมอ เมื่อมีหนังสือที่น่าสนใจ สมาชิกในครอบครัวก็จะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่านโดยไม่รู้ตัว และสามารถเข้าใจในสิ่งตีพิมพ์ทุกชนิด อย่างรวดเร็ว ครอบครัวจึงนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็ก เพราะเด็กๆ โดยทั่วไปมักสนใจที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัวอยู่แล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549, หน้า 12) กล่าวว่าการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านของผู้ปกครองมีดังนี้

- 3.1 เป็นตัวแบบที่ดีให้แก่เด็กในด้านการอ่านเช่นอ่านหนังสือให้เด็กเห็นเป็นประจำ
- 3.2 เล่าเรื่องเกี่ยวกับหนังสือหรืออ่านหนังสือให้เด็กฟัง
- 3.3 จัดหาและรวบรวมหนังสือที่เหมาะสมกับวัย นิสัย และความสนใจของลูกมาไว้ในบ้าน
- 3.4 มีส่วนร่วมในการอ่านของเด็กทุกครั้งเท่าที่จะทำได้ เช่น พูดคุยเกี่ยวกับเรื่องที่เด็กอ่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือหรือเนื้อเรื่องที่เด็กอ่าน
- 3.5 การเสริมความรู้เด็กให้สอดคล้องกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากสถานศึกษา
- 3.6 พูดคุยสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กได้เรียนรู้จากสถานศึกษา
- 3.7 กระตุ้นหรือเตือนให้เด็กทำกิจกรรมตามที่ครูได้มอบหมาย
- 3.8 จัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่จะช่วยเสริมความรู้สำหรับเด็กเกี่ยวกับการอ่าน
- 3.9 พาเด็กไปร้านหนังสือ อนุญาตให้เด็กซื้อหนังสือที่ชอบบ้าง
- 3.10 พ่อ แม่ควรหาหนังสือที่ตรงกับวัยมาให้เด็กอ่าน ให้เด็กรู้สึกว่าการอ่านหนังสือคือเพื่อนที่สร้างความสนุก

นันทิยา ตันศรีเจริญ (2546, หน้า 27) กล่าวว่า ครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก เพราะบ้านเป็นสถานที่แห่งแรกที่จะเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย ก่อนส่งต่อไปยังโรงเรียนธรรมชาติของเด็กวัยนี้จะจับตามองและเลียนแบบพฤติกรรมของพ่อแม่ อยู่เสมอ นักวิชาการเชื่อว่าเด็กเห็นพ่อแม่ อ่านหนังสือเป็นประจำจะรู้สึก

สนใจและอยากอ่านหนังสือบ้าง แม้จะยังอ่านไม่ได้พร้อมทั้งแนะแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านให้เด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. ใช้วิธีจูงใจอ่าน โดยเริ่มจากคำศัพท์ที่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน เช่น ชื่อตนเอง พ่อแม่ ส่วนต่างๆ ของร่างกาย คำตรงกันข้าม เช่น หน้า - หลัง ใน - นอก สีต่างๆ แต่ไม่จำเป็นต้องทำตามขั้นตอนเสมอไป ดูว่าเด็กกำลังสนใจอะไรให้รับสอน เช่น เห็นสุนัขก็อาจชี้บอกว่า “หมา” เห็นบ่อยๆ ก็สอนบ่อยๆ จนจำได้เอารูปสุนัขที่มีตัวหนังสือเขียนประกอบให้ดู ไม่นานเด็กจะอ่านคำนี้ได้และเริ่มสะกดคำอื่นๆ ต่อไป

2. พาลูกไปห้องสมุดและร้านหนังสือด้วยเสมอ ให้เด็กคุ้นเคยกับบรรยากาศที่เต็มไปด้วยหนังสือและไม่กลัวห้องสมุด สอนให้รู้จักหนังสือแต่ละประเภทที่มีอยู่ เมื่อเด็กโตพอจะสามารถเลือกหนังสือเล่มที่ตัวเองสนใจ พร้อมทั้งอนุญาตให้เด็กเลือกซื้อหนังสือด้วยตนเอง ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้เด็กรู้สึกชื่นชอบการอ่าน

3. ทำให้การอ่านเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เช่น ถ้าเด็กสนใจการทำอาหารให้ซื้อตำราอาหารมาศึกษาวิธีการทำอาหารชนิดต่างๆ ถ้าเด็กชอบเล่นกับสุนัขที่บ้าน ซื้อหนังสือเกี่ยวกับการเลี้ยงสุนัขมาอ่านร่วมกัน จะช่วยปลูกฝังให้เด็กเรียนรู้การหาความรู้จากหนังสือตั้งแต่วัยเยาว์

4. ชมเชยให้รางวัลหรือให้กำลังใจเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงนิสัยรักการอ่าน

5. บอกให้เด็กรู้วัตถุประสงค์ของการอ่านที่หลากหลาย ทั้งการอ่านเพื่อผ่อนคลายอารมณ์และการอ่านเพื่อหาความรู้หรือข้อมูลต่างๆ

6. อย่าจำกัดหนังสือที่เด็กอ่าน ยกเว้นหนังสือที่ไม่เหมาะสมจริงๆ เช่น หนังสือโป๊ เพราะหนังสือแต่ละเล่มต่างมีคุณค่าในตัวเอง

7. อย่าเข้มงวดกับการอ่านมากเกินไป ไม่ควรให้เด็กรู้สึกว่าถูกบังคับให้อ่าน เพราะเขาจะเกิดความรู้สึกต่อต้านและที่สำคัญอย่าใช้การอ่านเป็นการลงโทษเด็ก เช่น ทำผิดแล้วลงโทษด้วยการให้เขานั่งอ่าน หนังสือตลอดชั่วโมงโดยไม่ให้ดูโทรทัศน์หรือออกไปวิ่งเล่น เด็กจะเกิดความรู้สึกด้านลบกับการอ่านทันที

8. ควรปลูกฝังให้เด็กรู้จักเก็บรักษาและเอาใจใส่หนังสือทุกเล่มที่อ่าน เช่น ไม่พับมุมหนังสือ ไม่เปิดหนังสือวางคว่ำ ไม่ฉีกหรือขีดเขียนสิ่งใดๆ ลงบนหนังสือ เพื่อดูแลหนังสือให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ใช้อ่านได้ยาวนาน ดังนั้น จึงสรุปบทบาทของพ่อแม่หรือสถาบันครอบครัว ญาติพี่น้อง ผู้ที่ใกล้ชิดกับเด็ก

การพัฒนานิสัยรักการอ่านได้เป็น 4 ประเภทใหญ่ๆ ดังนี้

1. การให้ความรู้ หมายถึง วิธีพูดคุย สนทนา อธิบายหรืออบรมสั่งสอนเพื่อสร้างเสริมนิสัยรักการอ่านทางวาจา และการทำในสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการให้เด็กรับรู้และปฏิบัติตามอันเป็นการชี้แนะแนวทางในวิธีการปฏิบัติให้แก่เด็กโดยตรงว่าพฤติกรรมกรรมการอ่านเช่นใดที่ควรกระทำหรือไม่ควรกระทำ ควรอ่านเวลาใด และอ่านหนังสือประเภทใด การอบรมสั่งสอนโดยตรงนี้

บิดามารดา กระทำ ได้ในลักษณะที่เป็นทางการ เช่น การเรียกมาพูดคุย ซึ่งให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือ ประโยชน์หรือโทษของเนื้อหาหนังสือประเภทต่างๆ และในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ คือ การพูดคุยกันในระหว่างที่ทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ระหว่างรับประทานอาหาร ดูโทรทัศน์ ในระหว่างที่พาเด็กไปเดินเที่ยวตามศูนย์การค้าก็สามารถพูดคุยหรือแนะนำ หนังสือได้เป็นต้น รวมทั้งการแนะนำ หนังสือดีๆ ที่เพิ่งซื้อ มา หรือพูดถึงหนังสือต่างๆ อยู่บ่อยๆ รวมทั้งการสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อสร้างเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน เช่น จัดหาหนังสือหรือสนับสนุนด้านการเงินเพื่อให้ซื้อหนังสือ อนุญาตให้ไปอ่านหนังสือกับเพื่อนๆ การพาไปซื้อหนังสือ แนะนำ แหล่งหนังสือ เป็นต้น

2. การเป็นต้นแบบการเป็นต้นแบบ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่ทำให้เด็กพบเห็นและอาจมีผลให้เด็กเลือกกระทำตามอย่าง หรือเลือกไม่กระทำตามอย่างการที่เด็กเลือกกระทำตามอย่างนี้เรียกได้ว่าเป็นการเลียนแบบ การเลียนแบบจึงเป็นลักษณะที่เด็กกระทำ ตามอย่างพฤติกรรมต่างๆ ที่ บิดามารดาหรือต้นแบบแสดงออกมาให้เด็กได้รู้ได้เห็นอาจมีอิทธิพลให้เด็กเลียนแบบนิสัย หรือพฤติกรรมที่ผู้ปกครองต้องการหรือไม่ต้องการให้มีในตัวเด็กก็ได้เด็กมักเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆ ด้วยการเลียนแบบการกระทำของผู้ปกครองได้พอๆ กับคำพูดที่ใช้อบรมสั่งสอน และเมื่อเด็กได้พบเห็นหรือเลียนแบบพฤติกรรมเหล่านั้นบ่อยครั้งเข้าก็จะเกิดเป็นความเคยชินและกลายเป็นนิสัย พฤติกรรมที่ผู้ปกครองแสดงออกให้เด็กเห็นมีผลต่อการเลียนแบบของเด็ก 3 ประการด้วยกัน คือ

2.1 การที่เด็กเห็นพฤติกรรมของผู้ปกครองแล้วทำให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ๆ ที่ไม่เคยแสดงมาก่อน

2.2 พฤติกรรมของผู้ปกครองอาจมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กที่มีอยู่ก่อนแล้วให้เพิ่มขึ้นหรือลดลง ซึ่งขึ้นอยู่กับผลของพฤติกรรมที่ผู้ปกครองแสดงออก

2.3 การได้เห็นจากพฤติกรรมของผู้ปกครองช่วยให้เด็กสามารถแสดงพฤติกรรมที่ตนมีแนวโน้มจะแสดงออกได้ง่ายขึ้นดังนั้นการเลียนแบบจึงมีความสำคัญต่อพฤติกรรมของเด็ก การเลียนแบบมีบทบาทอย่างมากในการเปลี่ยนแปลงหรือสร้างพฤติกรรมใหม่ของเด็ก พฤติกรรมใหม่ๆ ที่เด็กแสดงออกมาอาจเกิดขึ้นจากการที่เด็ก สังเกตหรือเรียนรู้พฤติกรรม โดยไม่รู้สีกว่ากำลัง ถูกชักจูงและเป็นการสร้างนิสัยที่ต้องการให้มีในเด็กได้การที่ผู้ปกครองสามารถแสดงนิสัยรักการอ่าน โดยการใช้ประโยชน์จากหนังสือในการแก้ไขปัญหาหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เห็น และผู้ปกครองเองก็ควรจัดหาหนังสือไว้สำหรับอ่าน ประกอบด้วย เช่น หนังสือเกี่ยวกับการตกแต่งบ้าน ปลูกต้นไม้ ตำราอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ผู้ปกครองควรมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและแสดงให้เด็กเห็นว่า ผู้ปกครองชอบและสนใจในการอ่าน หรือมีนิสัยรักการอ่านอยู่อย่างสม่ำเสมอ

3. การเสริมแรง การเสริมแรง หมายถึงการใช้วิธีการต่างๆ เพื่อให้ผู้รับเกิดความพอใจแล้วทำให้เพิ่มความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ โดยมีหลักว่า พฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรง

จะทำให้พฤติกรรมนั้น เพิ่มขึ้นโดยปกติแล้วเด็ก ๆ มักชอบและต้องการให้ผู้ปกครองชมเชยให้รางวัลหรือแสดงท่าทีความรู้สึกยอมรับ ซึ่งชมและพอใจซึ่งจะเป็นกำลังใจและผลย้อนกลับให้เด็กเรียนรู้ว่าสิ่งที่ตนทำนั้นถูกต้องเหมาะสม โดยผู้ปกครองต้องให้ความเอาใจใส่ และสังเกตพฤติกรรมการแสดงออกของเด็ก การเสริมแรงสามารถทำได้หลายแบบ โดยไม่ต้องหาหรือสร้างภาระให้กับผู้ปกครอง เช่น การยิ้มแย้ม แจ่มใส ทักทาย สนใจไต่ถาม สนใจในสิ่งที่เด็กพอใจ สนใจฟังเมื่อเด็กอ่านหนังสือให้ฟัง เป็นต้น

4. การจัดสภาพแวดล้อม การจัดสภาพแวดล้อมย่อมมีผลต่อนิสัยรักการอ่านของเด็ก โดยจัดสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัวเด็กให้มีความรู้สึกคุ้นเคยกับการอ่าน มีความสะดวกและพึงพอใจที่จะอ่าน ไม่รู้สึกว่าคุณบังคับหรือตึงเครียด ทุกคนในครอบครัวสามารถสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนานิสัยรักการอ่านได้ โดยคำนึงถึงหลักการดังนี้

4.1 ผู้ปกครองต้องมนิสัยรักการอ่านและสร้างเสริมให้เด็กรักการอ่าน

4.2 ปลูกฝังให้เด็กตระหนักถึงผลประโยชน์ของนิสัยรักการอ่าน

4.3 บรรยากาศภายในบ้านจะต้องเอื้ออำนวยต่อการพัฒนานิสัยรักการอ่าน สภาพแวดล้อมมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนานิสัยรักการอ่านให้กับเด็กปฐมวัย

ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของแครธวอล, บลูม, และมาเซีย

แครธวอล, บลูม, และมาเซีย (Krathwohl, Bloom, & Masia) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ขั้น ดังนี้ (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล, 2548, หน้า 4 - 6)

ขั้นที่ 1 ขั้นรับรู้ (receiving)

เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากกระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย คือ

1. ขั้นรู้ตัว ได้แก่ การสังเกต รับรู้ความแตกต่างของสิ่งเร้า
2. ขั้นตั้งใจรับ ได้แก่ การมีความตั้งใจฝักใฝ่ต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่างเริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วจึงยอมรับ
3. ขั้นการเลือกสรรสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง เช่น สนใจอ่านเฉพาะบางเรื่อง สนใจตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

ขั้นที่ 2 ขั้นตอบสนอง (responding)

เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง โนขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3 ลักษณะ คือ

1. ขั้นเต็มใจตอบสนอง เป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์ และยอมรับในสิ่งที่รับรู้มา
2. ขั้นตั้งใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มอาสาที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการกับผู้อื่น และอาจมีการพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่ตนรับรู้มา

3. ขั้นพอใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจ หรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม หรือการแสดงออกของผู้อื่นที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสิ่งที่รับรู้มา เป็นการเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

ขั้นที่ 3 ขั้นเห็นคุณค่า (valuing)

เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่เริ่มได้รู้มา สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีความหมายต่อเขา เขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนการพัฒนาย่อย คือ

1. การยอมรับค่านิยม ได้แก่ พยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้านั้นๆ พยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งเข้า

2. การแสดงความนิยมตามค่านิยม ได้แก่ การเข้าช่วยเหลือสนับสนุน ร่วมมือ ในกิจกรรมที่ส่งเสริมที่เห็นด้วย

3. การเข้าร่วมงาน ได้แก่ การเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เขาเห็นคุณค่า และปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า

ขั้นที่ 4 ขั้นจัดระบบ (organization)

เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับ และจะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมที่เขาเห็นคุณค่าหลายๆ อย่างพร้อมๆ กันพยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านี้กับสิ่งต่างๆ ที่เขายอมรับนั้น ขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

1. ขั้นสร้างความเข้าใจในค่านิยม เขาจะแสดงออกโดยการเข้าร่วม กลุ่มอภิปรายร่วมสร้างแนวคิด เปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้นๆ

2. ขั้นสร้างระบบค่านิยม เขาจะพยายามชักนำให้นักต่างนิยมต่างๆ เขายอมรับ จัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ให้เขาสอดคล้องกับที่เขายอมรับ และระบบที่เขาสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้กับตัวเองหรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับระบบนั้น

ขั้นที่ 5 ขั้นเกิดกิจนิสัย (characterization)

เป็นพัฒนาการที่ต่อจากขั้นจัดระบบซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นมาเป็นลักษณะเฉพาะตัวดังกล่าวกคือ เมื่อการจัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเอง แล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่า เมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ขั้นเกิดกิจนิสัยสามารถแบ่งเป็นขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

1. ขั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัว ตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ

2. ชั้นจินตีย ได้แก่ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขาซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการเกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้นๆ ของบุคคลแล้ว

ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรม

ความหมายของความพึงพอใจ

กุนทลี รื่นรมย์, เพลินทิพย์ โกเมศโสภา, และสาวิกา อุณหันธ์ (2547, หน้า 98) กล่าวว่าความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่แต่ละบุคคลแสดงออกถึงความยินดีจากการใช้ผลิตภัณฑ์หรือการบริโภคสินค้า ซึ่งคุณค่าหรือประโยชน์ที่ได้รับนั้นเท่ากับหรือสูงกว่าระดับความคาดหวังของคนๆ นั้น ในทางตรงข้ามผลจากการใช้สินค้าหรือการได้รับบริการนั้นต่ำกว่าความคาดหวัง ของบุคคลนั้นย่อมจะเกิดความไม่พอใจ

สุชา จันทรเอม (2547, หน้า 17) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมที่ถูกกระตุ้น โดยแรงขับของแต่ละคน และมีแนวโน้มมุ่งไปสู่จุดหมายปลายทาง อย่างใดอย่างหนึ่ง

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคนอื่น ๆ (2550, หน้า 95 - 96) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ว่าเป็นทัศนคติของคนใดคนหนึ่งที่มีต่องานของเขาคนที่มีความพึงพอใจในงานสูงจะมีทัศนคติในทางบวกต่องาน ตรงกันข้ามกับความที่ไม่พอใจในงานจะมี ทัศนคติในทางลบซึ่งอาจมองได้ทั้งจากทัศนคติโดยรวมทั้งหมด หรือวัดจากความพึงพอใจใน การทำงาน เป็นต้น ดังนั้นความพึงพอใจในการทำงานจึงเป็นมุมมองที่มีรูปแบบหลายมิติ นอกจากนั้น ความพึงพอใจในงาน ยังมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วโดยมีการพัฒนาขึ้นเรื่อยๆ แบบซ้ำๆ แต่เมื่อความพึงพอใจในชีวิตลดลงอย่างรวดเร็ว เพราะความพึงพอใจในการทำงานถือเป็นส่วนหนึ่งของความพึงพอใจในชีวิต กล่าวคือ สภาพแวดล้อมภายนอกของบุคคลแต่ละคนนั้นย่อมทำให้ส่งผลกระทบทางอ้อมต่อความพึงพอใจในการทำงานเพราะหน้าที่การงานเป็นสิ่งที่สำคัญในชีวิตคน ดังนั้นความพึงพอใจในการทำงานจึงมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจในชีวิตด้วย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (ราชบัณฑิตยสถาน, 2556, หน้า 794) ได้ให้ความหมายคำว่าพึงพอใจไว้ดังนี้ “พึงพอใจ” หมายความว่า รัก ชอบใจ

โคมิก (Cormick, 1980, unpagged) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าความพึงพอใจ หมายถึง สภาพความต้องการต่างๆ ที่ได้รับการตอบสนอง

กู๊ด (Good, 1973, p.161) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจและเจตคติของบุคคลที่มีต่องานนั้นๆ ในเชิงบวก

บาร์สกี (Barsky, 1995, p.2) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจ ทัศนคติด้านบวกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับความพึงพอใจของผู้เข้ารับการบริการ เป็นความรู้สึกสนุกสนาน สบายใจ ปิติ ยินดี ตื่นเต้น แต่ถ้าหากว่าไม่มีความพึงพอใจ ก็จะก่อให้เกิดความผิดหวัง ทั้งความพึงพอใจและความไม่

พึงพอใจ จะส่งผลกระทบต่อทัศนคติของผู้เข้ารับบริการ รวมถึงองค์กรนั้นๆ ด้วยซึ่งความพึงพอใจของผู้เข้ารับบริการนั้น เป็นผลมาจากประสบการณ์ที่ผู้เข้ารับบริการได้รับจากบริการนั้นๆ ซึ่งหากมีความพึงพอใจมาก จะส่งผลให้ผู้เข้ารับบริการกลับมาใช้บริการอีกครั้งหนึ่งที่แต่ละบุคคลได้รับ และจะเกิดต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้ จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไป

จากการศึกษาความหมายของความพึงพอใจ สรุปได้ว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของนักเรียนในทางบวกที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านในด้านต่อไปนี้ 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการทำงานกลุ่ม 4) ด้านสื่อการเรียนรู้ และ 5) ด้านการประเมินผล

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

ศุภสิริ โสมาเกตู (2544, หน้า 49) ได้กล่าวถึงเรื่องการจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อการทำงานที่จะให้ผลเชิงปฏิบัติ ตามแนวคิดของ สก็อตต์ มีลักษณะดังนี้

1. งานควรมีส่วนสัมพันธ์กับความปรารถนาส่วนตัว จะมีความหมายสำหรับผู้ทำ
2. งานนั้นต้องมีการวางแผน และวัดความสำเร็จได้ โดยใช้ระบบการทำงาน และการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ
3. เพื่อให้ได้ผลในการสร้างสิ่งจูงใจภายในเป้าหมายของงาน จะต้องมียุทธศาสตร์ดังนี้
 - 3.1 คนทำงานมีส่วนในการตั้งเป้าหมาย
 - 3.2 ผู้ปฏิบัติได้รับทราบผลสำเร็จในการทำงานโดยตรง
 - 3.3 งานนั้นสามารถทำให้สำเร็จได้

เมื่อนำแนวคิด สก็อตต์ มาประยุกต์ใช้กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนมีแนวทางดังนี้

1. ศึกษาความต้องการ ความสนใจของผู้เรียนและระดับความสามารถหรือพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน
2. วางแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ
3. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วม และกำหนดเป้าหมายในการทำงาน สะท้อนผลงาน และทำงานร่วมกันได้

ทฤษฎีการจูงใจของนักการศึกษาต่างๆ มีดังนี้

1. ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของแอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) กล่าวว่าความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

- 1.1 ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต (existence needs) หรือ E เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต

1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (relatedness needs) หรือ R เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน และคนที่ต้องการจะมีความสัมพันธ์ด้วย

1.3 ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (growth needs) หรือ G เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

2. ทฤษฎีการจูงใจของแมคคลีแลนด์ (David and Maccleland) เชื่อว่าความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และแรงจูงใจสู่เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (needs for achievement) เป็นพฤติกรรมที่จะ กระทำการใดๆ ให้เป็นผลสำเร็จดีเลิศ เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

2.2 ความต้องการความสัมพันธ์ (needs for affiliation) เป็นความต้องการที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.3 ความต้องการอำนาจ (needs for power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่น

ศุภสิริ โสมาเกตู (2544, หน้า 53) ได้กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ครูสอนซึ่งเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำ คำปรึกษา จึงต้องคำนึงถึงความพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน 2 ลักษณะ คือ

1. ความพึงพอใจนำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการผู้ปฏิบัติงานจนเกิดความพึงพอใจจะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ผลการปฏิบัติงานนำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงานจะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่นๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปของรางวัลหรือผลตอบแทนซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน (intrinsic rewards) และผลตอบแทนภายนอก (extrinsic rewards)

จากการศึกษาทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจสรุปได้ว่าแนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนผลตอบแทนหรือรางวัลภายใน เป็นผลด้านความรู้สึกของผู้เรียนที่เกิดแก่ตัวผู้เรียน เช่น ความรู้สึกต่อความสำเร็จที่เกิดขึ้น เมื่อเอาชนะความยุ่งยาก ต่างๆ และสามารถดำเนินงานภายใต้ความยุ่งยากทั้งหลายได้สำเร็จ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ ตลอดจนได้รับการยกย่องจากบุคคลอื่น ส่วนผลตอบแทนภายนอกเป็นรางวัลที่ผู้อื่นจัดทำให้มากกว่าที่ตนเองให้ตนเอง เช่น การได้รับคำยกย่องชมเชยจากครูผู้สอน พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือแม้แต่การให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่น่าพอใจ

ปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจ

เฮอิร์ซเบิร์ก (Herzberg, 1959, p.150) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจของคนงานในองค์กรหนึ่ง พบว่าสาเหตุที่ทำให้พวกเขาเหล่านั้นมีความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจต่อการทำงานเกิดจากเหตุปัจจัย 2 ประการคือ

1. ปัจจัยจูงใจ (motivation factor) ปัจจัยจูงใจเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับงานโดยตรง เพื่อจูงใจให้คนชอบและรักงานปฏิบัติ เป็นการกระตุ้นให้เกิดความพึงพอใจให้แก่บุคคลในองค์กรให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะปัจจัยที่สามารถสนองตอบความต้องการภายในบุคคลได้ด้วยกัน ได้แก่

1.1 ความสำเร็จในการทำงานของบุคคล หมายถึง การที่บุคคลสามารถทำงานได้เสร็จสิ้นและประสบความสำเร็จอย่างดี เป็นความสามารถในการแก้ไขปัญหาต่างๆ การรู้จักป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เมื่อผลงานสำเร็จจึงเกิดความรู้สึกพึงพอใจและปลื้มในผลสำเร็จของงานนั้นๆ

1.2 การได้รับการยอมรับนับถือ หมายถึง การได้รับการยอมรับนับถือไม่ว่าจากผู้บังคับบัญชา การยอมรับนี้อาจจะอยู่ในการยกย่องชมเชยแสดงความยินดี การให้กำลังใจหรือการแสดงออกอื่นใดที่สื่อให้เห็นถึงการยอมรับในความสามารถ เมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดบรรลุผลสำเร็จ การยอมรับนับถือจะแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานด้วย

1.3 ลักษณะของงานที่ปฏิบัติ หมายถึง งานที่น่าสนใจ งานที่ต้องอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ท้าทายให้ต้องลงมือทำ หรือเป็นงานที่มีลักษณะสามารถกระทำได้ตั้งแต่ต้นจนจบโดยลำพังแต่ผู้เดียว

1.4 ความรับผิดชอบ หมายถึง ความพึงพอใจที่เกิดขึ้นจากการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานใหม่ๆ และมีอำนาจในการรับผิดชอบได้อย่างดี ไม่มีการตรวจหรือควบคุมอย่างใกล้ชิด

1.5 ความก้าวหน้า หมายถึง ได้รับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นของบุคคลในองค์กร การมีโอกาสได้ศึกษาเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมหรือได้รับการฝึกอบรม

2. ปัจจัยค้ำจุน (maintenance factor)

ปัจจัยค้ำจุนหรืออาจเรียกว่า ปัจจัยสุขอนามัย หมายถึงปัจจัยที่จะค้ำจุนให้แรงจูงใจในการทำงานของบุคคลมีอยู่ตลอดเวลา ถ้าไม่มี หรือมีในลักษณะไม่สอดคล้องกับบุคคลในองค์กร บุคคลในองค์กรจะเกิดความไม่ชอบงานขึ้น และปัจจัยที่มาจากภายนอกบุคคล ได้แก่

2.1 เงินเดือน หมายถึง เงินเดือนและการเลื่อนขึ้นเงินเดือนในหน่วยงานนั้นเป็นที่พอใจของบุคลากรในการทำงาน

2.2 โอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต นอกจากจะหมายถึง การที่บุคคลได้รับการ แต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งภายในหน่วยงานแล้ว ยังหมายถึงสถานการณ์ที่บุคคลสามารถได้รับความก้าวหน้าในทักษะวิชาชีพด้วย

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน หมายถึง การติดต่อไปไม่ว่าเป็นกิริยา หรือวาจาที่แสดงถึงความสัมพันธ์อันดีต่อกัน สามารถทำงานร่วมกันมีความเข้าใจซึ่งกันและกันอย่างดี

2.4 สถานะของอาชีพ อาชีพหมายถึง อาชีพนั้นเป็นที่ยอมรับของสังคมที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี

2.5 นโยบายและการบริหารงาน หมายถึง การจัดการ การบริหารองค์การ การติดต่อสื่อสารภายในองค์การ

2.6 สภาพการทำงาน หมายถึง สภาพทางกายภาพของงาน เช่น แสงเสียง อากาศ ชั่วโมงการทำงาน รวมทั้งลักษณะของสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น อุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย

2.7 ความเป็นอยู่ส่วนตัว หมายถึง ความรู้สึกที่ดีหรือไม่ดีอันเป็นผลที่ได้รับจากงานในหน้าที่ของเขาไม่มีความสุข และพอใจกับการทำงานในแห่งใหม่

2.8 ความมั่นคงในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อความมั่นคงในการทำงาน ความยั่งยืนของอาชีพ หรือความมั่นคงขององค์การ

2.9 วิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา หมายถึง ความสามารถของผู้บังคับบัญชาในการดำเนินงานหรือความยุติธรรมในการบริหาร

สรุปได้ว่า แรงจูงใจเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการปฏิบัติงานของบุคคลและมีความจำเป็นที่ทุกหน่วยงานต้องหาวิธีการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจและมีความสุขต่อการทำงานอย่างเต็มความสามารถมีความพึงพอใจต่อความสำเร็จของงาน อันเป็นผลให้ได้งานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น ตรงกันข้ามหากการปฏิบัติงานขาดแรงจูงใจ อาจก่อให้เกิดความไม่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานจนส่งผลให้งานที่ปฏิบัตินั้นขาดคุณภาพ

การวัดความพึงพอใจ

หัทย์รัตน์ ประทุมสูตร (2542, หน้า 14) กล่าวว่า การวัดความพึงพอใจเป็นเรื่องที่เปรียบเทียบได้กับความเข้าใจทั่วไป ซึ่งปกติจะวัดได้โดยการสอบถามจากบุคคลที่ต้องการถาม มีเครื่องมือที่ต้องการจะใช้ในการวิจัยหลายอย่าง อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการวัดอยู่หลายแนวทาง แต่การศึกษาความพึงพอใจอาจแยกตามแนวทางวัด ได้สองแนวคิดตามความคิดเห็นของ ชาลี ชินด์คร์ริสเทินส์ กล่าวคือ

1. วัดจากสภาพทั้งหมดของแต่ละบุคคล เช่น ที่ทำงาน ที่บ้านและทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับชีวิต การศึกษาตามแนวทางนี้จะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ แต่ทำให้เกิดความยุ่งยากกับการวัดที่จะวัดและเปรียบเทียบ

2. วัดได้โดยแยกออกเป็นองค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงาน การนิเทศงานเกี่ยวกับนายจ้าง

พิชิต ฤทธิ์บุญ (2547, หน้า 224–226) ได้อธิบายขั้นตอนการสร้างแบบวัดความพึงพอใจไว้ดังนี้ มาตรการการสร้างแบบวิธีของลิเคอร์ธ แบ่งการกำหนดช่วงความรู้สึกของคนเป็น 5 ช่วง หรือ 5 ระดับคือ

- ระดับที่ 1 เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- ระดับที่ 2 เห็นด้วย
- ระดับที่ 3 ไม่แน่ใจ
- ระดับที่ 4 ไม่เห็นด้วย
- ระดับที่ 5 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

กำหนดการให้คะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยทั่วไปจะกำหนดคะแนนข้อความทางบวกเป็น 54321 (หรือ 43210) และข้อความทางลบเป็น 12345 (หรือ 01234)

ข้อความที่บรรจุลงในมาตรการวัด ประกอบด้วยข้อความแสดงความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ โดยทั่วไปมีจำนวนข้อความตั้งแต่ 20 ข้อขึ้นไป การกำหนดน้ำหนักคะแนนตอบแต่ละตัวเลือกกระทำต่อเมื่อได้รวบรวมข้อมูลมาแล้ว โดยกำหนดตามวิธีกำหนดค่าคะแนนซึ่งนิยมใช้กันมากมีขั้นตอน ดังนี้

1. พิจารณาว่าต้องการจะวัดเจตคติของใคร ที่มีต่อใคร และให้ความหมายของสิ่งที่จะวัดให้แน่นอน

2. เมื่อตีความหมายของสิ่งที่จะวัดแน่นอนแล้วก็สร้างข้อความในแต่ละหัวข้อโดยให้คลุมเนื้อหาในหัวข้อเหล่านั้น ข้อความนี้อาจเขียนขึ้นเองหรือมาจากที่อื่นก็ได้ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่างๆ เป็นต้น แต่จะต้องมีลักษณะดังนี้

2.1 ต้องเป็นข้อความที่เขียนในแง่ความรู้สึก ความเชื่อหรือความตั้งใจที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ใช่ข้อเท็จจริง

2.2 ข้อความที่บรรจุลงในสเกล จะต้องประกอบด้วยข้อความที่เป็นบวกและเป็นลบคละกัน หลีกเลี่ยงการใช้คำคุณศัพท์หรือคำกริยาวิเศษณ์ เช่น เสมอๆ บ่อยๆ ทั้งหมด เป็นต้น

2.3 ข้อความแต่ละข้อความต้องสั้น เข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่กำกวม จำนวนข้อที่สร้างขึ้นในครั้งแรกควรมีประมาณ 30 ข้อขึ้นไป เพราะจะต้องเลือกข้อความให้เหลือ 20–25 ข้อความในแต่ละเรื่องที่จะวัด

3. เมื่อได้ข้อความเพียงพอแล้วก็บรรจุลงในสเกล โดยให้มี 5 ตัวเลือก ดังนี้ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

4. นำข้อความที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิในเรื่องนั้นๆ ตรวจสอบ โดยพิจารณาด้านคุณลักษณะและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนการตอบกับข้อความสอดคล้องกันเพียงใด

5. ทำการทดลองขั้นตอนก่อนนำไปใช้จริงโดยนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวนหนึ่งเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อความ และภาษาที่ใช้อีกครั้ง และตรวจสอบคุณภาพ ด้านอื่นๆ ได้แก่ ความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของมาตรวัดเจตคติ

สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับจิตใจ ความรู้สึก และความเชื่อมั่น จึงเป็นเรื่องยากในการวัด เพราะผู้ตอบจะต้องประเมินความรู้สึกของตนเองว่า พึงพอใจ หรือ เห็นคุณค่าต่อสิ่งนั้นมากน้อยเพียงใด และสามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบวัดความพึงพอใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิวแมน (Neuman, 1986, pp. 338 - 339) ได้ศึกษาสิ่งแวดล้อมภายในบ้านที่มีผลโดยตรงกับการใช้เวลาว่างในการอ่านของเด็กนักเรียน เกรด 5 โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเด็กนักเรียน เกรด 5 จำนวน 254 คน และผู้ปกครองจำนวน 84 คน จากการศึกษาพบว่า นักเรียน เกรด 5 มีการอ่านหนังสือในเวลาว่าง โดยเฉลี่ย 2.33 เล่มต่อเดือน เด็กผู้หญิงจะอ่านมากกว่า เด็กผู้ชาย การใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้งนั้น โดยเฉลี่ย 15 นาทีต่อวัน มักจะใช้เวลาก่อนนอน และช่วงเวลาพักผ่อนของ ครอบครัวเป็นช่วงเวลาว่างในการอ่านหนังสือมากที่สุด และพบว่าเด็ก ส่วนหนึ่งใช้เวลาในการดู โทรทัศน์โดยเฉลี่ยวันละ 3.36 ชั่วโมง ซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างมากกว่า การอ่านหนังสือและส่วนมากจะ มาจากครอบครัวที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า บทบาทของผู้ปกครองในการ สนับสนุนการอ่านนั้น มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติกับพฤติกรรมในการใช้เวลาว่างในการ อ่านหนังสือของเด็ก

ลอเรย์ (Lawrey, 1987, p.817 อ้างถึงใน มาลีรัตน์ โกษาแสง, 2554, หน้า 65) ได้ศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนเกรด 1-3 จำนวน 87 คน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกหัดมากกว่าคะแนนก่อน ทำแบบฝึกหัด และนักเรียนทำข้อสอบหลังจากฝึกทักษะได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 89.80 นั่นคือ ชุดฝึกทักษะเป็นเครื่องมือในการให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

โอเนล (O' Neill, 2003) ได้สรุปผลการวิจัยเรื่องการฝึกฝน เพื่อให้ได้มาซึ่งทักษะด้านการอ่านจากการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผ่านทาง วรรณกรรมสำหรับเด็ก วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความสามารถในการช่วยเพิ่ม ทักษะด้านการอ่านได้มากกว่าวิธีการสอนแบบปกติหรือไม่ การวิจัยครั้งนี้ทำการเปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการปฏิบัติงานของนักเรียน 2 กลุ่ม จากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของ โรงเรียนประถมศึกษาแห่งหนึ่งในเขต Long Beach เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบ ก่อนและหลังการทดลอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนได้รับการจัดการเรียนการสอนใน หลักสูตรแบบบูรณาการ ผ่านทางวรรณกรรมสำหรับเด็กมีผลคะแนนทดสอบด้านทักษะการอ่าน การเขียน เพิ่มมากกว่ากลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการเรียนการสอนแบบปกติ โดยไม่พบค่าความ แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางด้านสถิติเมื่อทำการประเมินผลจากแบบฝึกด้านการอ่านทำให้พบ ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างกลุ่มของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ในส่วนของการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร แบบบูรณาการสำหรับเด็กมีพัฒนาการด้านการอ่านมากขึ้น สามารถอ่านหนังสือวรรณกรรม

สำหรับเด็กที่มีหลากหลายประเภทมากขึ้น ดังนั้นผลจากการวิจัยครั้งนี้จึงเป็นบทสรุปหนึ่ง ที่สนับสนุนให้มีการใช้กระบวนการสอนแบบบูรณาการผ่านทางวรรณกรรม

ออสติน, และแคสเซลเดน (Austin, & Casselden, 2010, pp.131-135) ได้สรุป ผลการวิจัย เรื่อง การสำรวจทัศนคติในการอ่านและเรื่องส่วนตัวนิสัยการอ่านของเด็กอายุ 2 ปี พบว่าครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการอ่านของเด็กโดยเริ่มต้นปลูกฝังนิสัยรักการ อ่านตั้งแต่เยาว์วัย และให้เด็กอ่าน ทุกวันที่บ้านและพบว่าทัศนคติด้านการอ่านและนิสัยรักการ อ่านส่วนของเจตคติเชิงบวกของพ่อแม่ที่มีต่อการอ่านมีผลต่อเจตคติเชิงบวกของเด็กที่มีต่อการ อ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่านในเด็ก โดยเด็กที่เห็น พ่อแม่อ่านอย่างสม่ำเสมอก็จะอ่าน เช่นกัน ครูเองก็มีบทบาทสำคัญซึ่งครูเป็นผู้ริเริ่มส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในโรงเรียนและโรงเรียน มีอิทธิพลต่อนิสัย รักการอ่านมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านและนิสัยรักการอ่านของ ผู้เรียนที่สามารถพัฒนาได้โดยการใช้ชุดกิจกรรม จะเห็นว่านิสัยรักการอ่านจำเป็นต้องได้รับ การปลูกฝังตั้งแต่เล็ก เพราะจะทำให้รักการอ่านและการใฝ่รู้ติดตัวเด็กไปอย่างยาวนาน การอ่านจะช่วยให้เด็กมีจินตนาการ มีสมาธิ มีความมั่นใจ และมีความพอใจในตนเอง การอ่าน เป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้เด็กมีความรู้และขยายความรู้ที่มีอยู่ ช่วยให้เด็กประสบความสำเร็จ ด้านการศึกษาและมีอนาคตที่ดี นิสัยรักการอ่านควรได้รับการปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย เพราะ จะนำไปสู่การหาความรู้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด ครอบครัวจึงเป็นพื้นฐานแรกของเด็ก ในเรื่องการ บ่มเพาะนิสัยรักการอ่าน การสนับสนุนการเริ่มนิสัยรักการอ่านนั้น การจัดบรรยากาศในการอ่าน ก็เป็นส่วนสำคัญเช่นกัน และในปัจจุบันผลกระทบของเทคโนโลยีต่อการอ่านมีผลกระทบทั้ง ในด้านเชิงบวกและเชิงลบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการเลือกใช้ ด้านของโรงเรียนครูเองก็มี บทบาทสำคัญของการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้เกื้อต่อการอ่านของนักเรียน สังเกตความ ต้องการของนักเรียน พร้อมทั้งสนับสนุน ให้โอกาส และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างเหมาะสม เมื่อนักเรียนได้รับการส่งเสริมการอ่าน และโอกาสการอ่านอย่างเหมาะสมตามความสนใจอย่าง สม่าเสมอ ในที่สุดนักเรียนก็จะมีนิสัยรักการอ่าน จากการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้สร้างวิจัยนี้ขึ้นเพื่อช่วย (ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ และเพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่านให้มีประสิทธิภาพมีความพึงพอใจ ที่ดีต่อการอ่าน ดังนั้นผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจึงมีความ จำเป็นอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ จึงได้นำหลักการและวิธีการใช้เป็นแนวทางพัฒนาชุดกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับวัยและระดับของผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) แบบ one – group pretest – posttest โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 48 ห้อง รวม 2,400 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เฉพาะนักเรียนชุมนุมห้องสมุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
2. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันและปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวิเคราะห์จากผลการประเมินนิสัยรักการอ่าน

1.2 ศึกษาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยได้ทำการศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3 ศึกษาแนวการวัดและประเมินผล หนังสือและเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน พร้อมทั้งหลักการและทฤษฎีการสร้างชุดกิจกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.4 วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำไปกำหนดขอบเขตของจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา ของหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อย่างมีประสิทธิภาพ

ตาราง 1 แผนกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ ชุดที่	กิจกรรม	จำนวนชั่วโมง
1	การอ่าน..สำคัญไฉน	2
2	เส้นทางสู่ฝัน	2
3	ชุมชนนักล่าฝัน	2
4	ตลาดนัดขายฝัน	2
	รวมทั้งหมด	8

1.5 ศึกษาหลักการและเทคนิคการสร้างชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบของชุดกิจกรรม และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

1.6 ดำเนินการสร้างชุดกิจกรรมพัฒนานิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

1.6.1 คู่มือครูสำหรับใช้ชุดกิจกรรม ประกอบกิจกรรมการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.6.1.1 คำนำเป็นการแสดงให้เห็นคุณค่าของชุดกิจกรรมที่นำมา ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.6.1.2 องค์ประกอบของชุดกิจกรรม เป็นการอธิบายให้ทราบว่าชุดกิจกรรมนี้ทานนี้มีอุปกรณ์อะไรบ้างเพื่อตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

1.6.1.3 คำชี้แจงสำหรับครู เพื่อให้ครูดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.6.1.4 เนื้อหาสำหรับครู และรายการอุปกรณ์การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.6.2 แผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนละเอียดทุกขั้นตอนโดยครูคนอื่นก็สามารถนำไปใช้สอนได้ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

- 1) สารสำคัญ
- 2) จุดประสงค์การเรียนรู้
- 3) สารสำคัญ
- 4) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5) สื่อ / แหล่งเรียนรู้
- 6) การวัดผลประเมินผล

1.6.3 คู่มือนักเรียน จัดทำขึ้นเพื่อให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ คู่มือนักเรียนที่สร้างขึ้นมีข้อเสนอแนะสำหรับนักเรียนในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1) เนื้อหาที่เรียน
- 2) ระยะเวลาที่ใช้
- 3) จุดมุ่งหมายของการเรียน
- 4) แบบทดสอบก่อนเรียน
- 5) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
- 6) แบบทดสอบหลังเรียน

1.6.4 สื่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้แก่กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.6.5 แบบฝึกหัดประจำชุดกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยศึกษาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและเนื้อหาการเรียนรู้เรื่องการอ่านและการสร้างแบบฝึกหัดประจำชุดกิจกรรมแต่ละชุดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

1.6.6 นำส่วนประกอบต่างๆ ที่สร้างขึ้นมาจัดเป็นเล่มชุดกิจกรรมประกอบด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 ชุด ได้แก่ ชุดที่ 1 กิจกรรม การอ่าน...สำคัญไฉน ชุดที่ 2 กิจกรรม เส้นทางสู่ฝัน ชุดที่ 3 กิจกรรม ชุมชนนักล่าฝัน ชุดที่ 4 กิจกรรม ตลาดนัดขายฝัน

1.7 การตรวจสอบคุณภาพชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

1.7.1 การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สร้างขึ้นทั้งหมด เสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแล้วแก้ไขข้อบกพร่องตามที่กรรมการเสนอแนะ

1.7.2 นำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสมของโครงสร้าง เนื้อหาของชุดกิจกรรม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) นำผลจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนี และปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80–1.00

1.7.3 นำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม ตามแนวทาง การสร้างชุดกิจกรรมของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์, และคนอื่นๆ (2540, หน้า 100–102) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.7.3.1 แบบเดี่ยว นำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 1 คน และอ่อน 1 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้น และนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขได้ค่าประสิทธิภาพ 57.33/60.00

1.7.3.2 แบบกลุ่ม นำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียน 9 คน ซึ่งเป็นคนละชุดกันกับนักเรียนชุดแรกและมีความสามารถทางการเรียนคละกัน คือ เรียนเก่ง 3 คน ปานกลาง 3 คน และเรียนอ่อน 3 คน นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นได้ค่าประสิทธิภาพ 74.30/73.26

1.7.3.3 ภาคสนาม นำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนโรงเรียนโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 30 คน ที่มีความสามารถคละกัน ทั้งเก่ง ปานกลางและอ่อน นำผลที่ได้มาคำนวณ หาประสิทธิภาพกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพผลลัพธ์ (E_2) ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75 หาประสิทธิภาพตัวใดตัวหนึ่งยังไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนดต้องปรับปรุงข้อบกพร่องที่มีอยู่และทำการทดสอบหาประสิทธิภาพซ้ำอีก จนกว่าจะได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์กำหนด และได้ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่สร้างขึ้น $E_1/E_2 = 78.58/75.19$

2. แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ โดยให้นำแบบวัดนิสัยรักการอ่านของนางสาวศุภวรรณ จันท์แก้ว มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างทดสอบ

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นแบบประเมินสถานการณ์ จำนวน 30 ข้อ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละตัวเลือก โดยยึดตามทฤษฎีด้านจิตพิสัย 5 ชั้นของ แครธวอลและคณะ ดังนี้

ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมชั้นจัดระบบคุณค่าและชั้น เกิดกิจนิสัย เป็นการจัดระบบคุณค่าที่มีอยู่ในตัวเข้าเป็นระบบที่ถาวร

ให้ 0.75 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมชั้นเห็นคุณค่าเป็น การมองเห็นคุณค่าของการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือประสบการณ์ที่มี

ให้ 0.5 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมชั้นการตอบสนอง ความปรารถนาหรือเกิดปฏิกิริยาโต้ตอบต่อสิ่งเร้านั้นอย่างเต็มใจและเกิดความพึงพอใจ

ให้ 0.25 คะแนน สำหรับตัวเลือกที่แสดงพฤติกรรมชั้นการรับรู้ รับฟัง สนใจ ตั้งใจ ติดตามเรื่องที่สนใจเรียนรู้ โดยยังไม่รับรู้รายละเอียดของปรากฏการณ์หรือสิ่งเร้านั้น

2.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบตามขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น เสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความครอบคลุมเนื้อหาของจุดประสงค์เชิงความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ความเหมาะสมของเวลาที่ใช้ในการทดสอบ ความเหมาะสมของ คำถามและตัวเลือก นำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3.2 นำแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา ข้อคำถาม ภาษาที่ใช้ พิจารณาดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องวัด (Index of Item Objective Congruence : IOC) และได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

2.3.3 นำแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่านที่ผ่านการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อน - หลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการ อ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นต่อไปโดยให้คะแนนเต็มข้อละ 1 คะแนน รวมเป็น 30 คะแนน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการ อ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎี และขั้นตอนในการสร้าง แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ระดับคุณภาพทางบวก 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อจะให้ความหมายของคะแนน ประเมินในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

- 5 หมายถึง ความพึงพอใจมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความพึงพอใจมาก
- 3 หมายถึง ความพึงพอใจปานกลาง
- 2 หมายถึง ความพึงพอใจน้อย
- 1 หมายถึง ความพึงพอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมายของการประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยประยุกต์มาจากเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยคะแนนของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103) ดังนี้

- 4.51 – 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

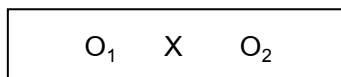
3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่สร้างเสร็จแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อคำถาม และความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัด และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัดในแบบสอบถามความพึงพอใจของแต่ละข้อวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามกับประเด็นที่ต้องการวัด (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ปรับปรุงแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีของครอนบาช (Cronbach) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) และได้ค่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับ เท่ากับ 0.840

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้รูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียวดำเนินการวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design) ซึ่งมีรูปแบบ ดังนี้ (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2547, หน้า 138)

ภาพ 6 รูปแบบการทดลอง

O_1 แทน การวัดผลก่อนการทดลอง (pretest)

O_2 แทน การวัดผลหลังการทดลอง (posttest)

X แทน การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

การดำเนินการทดลองใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ตามลำดับดังนี้

1. แจ้งแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัย รักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้แก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบ
2. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
4. ทดสอบหลังเรียน (post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทุกชุดแล้ว โดยใช้แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
5. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. นำคะแนนจากการตรวจแบบวัดนิสัยรักการอ่าน และคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ (E_2)

2. ทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ก่อนและหลังดำเนินการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร t-test dependent

3. วัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 84–106)

1.1 ค่าเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

1.2 การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (validity) ของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเรื่องส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยใช้สูตรหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2547, หน้า 242)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ของ ครอนบาช (Cronbach) (พิชิต ฤทธิ์จัญญ, 2547, หน้า 248)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k แทน จำนวนข้อคำถาม

s_i^2 แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

2.3 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยใช้สูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2545, หน้า 494-495)

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน คะแนนของนักเรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน

A แทน คะแนนเต็มแบบทดสอบระหว่างเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum F}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ แทน คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

B แทน คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3. การทดสอบ หาความแตกต่างระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนชุดกิจกรรม โดย
การทดสอบค่าที (t – test dependent) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}; df = N - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที

D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
s^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
r_{tt}	แทน	ความเที่ยงของแบบทดสอบ
t	แทน	สถิติทดสอบที (t-test)
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการวิเคราะห์ในการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
2. ผลการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
3. ผลการวิเคราะห์ค่าความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการอ่าน โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ ตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ตามเกณฑ์ 75/75 ผู้วิจัยได้ทำการทดลองกับกลุ่มทดลองจำนวน 15 คน โดยวิเคราะห์จากคะแนนระหว่างเรียนกับหลังเรียนซึ่งได้จากการทำแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ผลดังตาราง

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

n	คะแนนทดสอบระหว่างเรียน			คะแนนทดสอบหลังเรียน		
	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	E_1	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	E_2
30	40	31	78.58	30	22.56	75.19

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.58/75.19 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 75/75

2. ผลการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น หลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยได้นำคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนจากการทำแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่านมาเปรียบเทียบโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test dependent) ผลดังตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบทักษะการแก้โจทย์ปัญหาหลังการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	30	14.90	1.88	25.670*
หลังเรียน	30	30	22.56	1.10	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ผลการทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตาราง 4 ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.16	2.85	มาก
1. เนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.13	0.81	มาก
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับเวลาเรียน	4.07	0.77	มาก
3. เมื่อเรียนเนื้อหาจบแต่ละชุดกิจกรรม ทำให้เข้าใจบทเรียนและชอบเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น	4.27	1.00	มาก
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.36	6.49	มาก
4. อยากให้มีชั่วโมงว่างให้มากกว่านี้เพราะเรียนรู้อย่างอิสระและได้อ่านหนังสือ	4.00	0.82	มาก
5. ชอบทำกิจกรรมที่ครูแจกให้เพราะได้รักการอ่านมากขึ้น	4.07	0.85	มาก
6. การนำกิจกรรมต่างๆ มาแทรกในบทเรียนทำให้เรียนด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย	4.67	0.70	มากที่สุด
7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้เวลาในห้องสมุดมากขึ้น	4.47	0.81	มาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้รู้จักค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด	4.40	0.80	มาก
9. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างแท้จริง	3.93	1.06	มาก
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการอ่านมากขึ้น	4.87	0.50	มากที่สุด
11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ชอบและสนุกสนานกับการอ่าน	4.47	0.96	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านทักษะการทำงานกลุ่ม	4.09	2.46	มาก
12. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทำหน้าที่ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.00	0.82	มาก
13. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกัน และกัน	3.93	0.85	มาก
14. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและ ช่วยเหลือกันหาคำตอบ	4.33	0.79	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	4.29	2.95	มาก
15. สื่อมีความน่าสนใจต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้	4.20	1.11	มาก
16. สื่อมีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	4.13	0.96	มาก
17. สื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้นและสะดวกต่อการ เรียนรู้	4.53	0.88	มากที่สุด
ด้านการประเมินผล	4.16	2.43	มาก
18. การทำใบงานในแผนการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ความรู้ และความสามารถรักการอ่านได้มากขึ้น	4.20	0.75	มาก
19. ใบงานในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเหมาะสมกับ ผู้เรียน	3.87	0.88	มาก
20. การแจ้งผลการตรวจชิ้นงานของคุณทำให้ผู้เรียนทราบ ข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขการทำงานของตนเองให้ดี ยิ่งขึ้น	4.40	0.80	มาก
รวม	4.05	16.91	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 16.91) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 6.49) ส่วนด้านทักษะการทำงานกลุ่มมีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 2.46)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยขอนำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นดังนี้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านระหว่างก่อนใช้กับหลังใช้ชุดกิจกรรม
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สมมติฐานการวิจัย

นิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหลังใช้ชุดกิจกรรมสูงกว่าก่อนใช้ชุดกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 48 ห้อง รวม 2,400 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2560 โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำนวน 30 คนได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) เฉพาะนักเรียนชุมนุมห้องสมุด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
2. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองสอนด้วยตัวเองโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนตามลำดับดังนี้

1. แจกแนวทางการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ให้แก่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทราบ
2. ทดสอบก่อนเรียน (pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
3. ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
4. ทดสอบหลังเรียน (post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทุกชุดแล้ว โดยใช้แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน
5. สอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. นำคะแนนจากการตรวจแบบวัดนิสัยรักการอ่าน และคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนมาวิเคราะห์ โดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีทางสถิติ ดังนี้

1. การวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม E_1 / E_2 เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นด้วยค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. การเปรียบเทียบคะแนนนิสัยรักการอ่าน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ (t-test dependent)
3. การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สรุปผลการวิจัย

1. ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 78.58/75.19
2. นิสัยรักการอ่านที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. จากการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่าผลประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เท่ากับ 78.58/75.19 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสำรวจนักเรียนส่วนใหญ่ที่ไม่อ่านหนังสือเพราะไม่เห็นค่าของความสำคัญในการอ่าน นักเรียนมักใช้เวลาไปกับการเล่นเกมส์ ดูหนัง จากโทรศัพท์มือถือเป็นหลัก ดังนั้นในชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญจากการอ่าน ในการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านในครั้งนี้ได้นำอาชีพเข้ามาใช้ในการจัดทำชุดกิจกรรม นอกจากนี้ได้มีการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมแบบรายบุคคล แบบกลุ่ม และภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง ในการทดลองแต่ละครั้งได้มีการแก้ไขข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านได้ และชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้นช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมีเนื้อหาที่ใช้สำหรับเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของนักเรียนในการวางแผนอาชีพของนักเรียนในอนาคต ทำให้นักเรียนได้มีการวางแผนแนวทางการศึกษาต่อไปในอนาคต พฤติกรรมที่ได้รับจากชุดกิจกรรม และลงมือปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างมีความสุขทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมในการอ่านและการค้นคว้าติดตามไปตลอด นักเรียนสามารถสื่อสารระหว่างนักเรียนกับผู้ที่มีประสบการณ์ในแต่ละอาชีพที่นักเรียนต้องการ ส่งผลให้ผลการเรียนรู้ได้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศราศรัย วงษ์สุวรรณ (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัยมีประสิทธิภาพ $E_1/E_2=74.38/78.19$ สูงกว่าเกณฑ์ 70/70 ที่กำหนด เช่นเดียวกันกับเนาวรัตน์ ทองโสภา (2558, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาศักยภาพชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีประสิทธิภาพโดยรวมของชุดฝึกเท่ากับ 82.38/89.20 สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 และสอดคล้องกับงานวิจัยของกนก เอี่ยมศรีชาญชัย (2558, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุด

กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่ามีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.02/85.03 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 80/80 เช่นเดียวกัน

2. ผลการเปรียบเทียบนิสัยรักการอ่านหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่านักเรียนมีนิสัยรักการอ่านและค้นคว้าหาความรู้ในอาชีพที่ตนเองต้องการได้ดีกว่า ซึ่งพบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื่องจากชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วโดยได้นำ วิดีทัศน์ (Youtube) เกี่ยวกับเรื่องหนังสือคือคนของโลกอนาคต, (เทคนิคการอ่าน) อ่านอย่างไรให้ประสบความสำเร็จระดับโลก, เพลงนักล่าฝัน, เพลงพ่อเป็นนายร้อย ชุดกิจกรรมมีประโยชน์จากการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ ถือว่า เป็นนวัตกรรมการสอนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและเป็นสื่อที่มีความเหมาะสมช่วยสร้างความสนใจ รวมทั้งช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถของแต่ละคน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงแนวทางในการวางแผนอนาคตสืบต่อไป ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิตของนักเรียนจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในอาชีพที่นักเรียนต้องการ นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างมีความสุข ทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนสนใจได้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้ไม่เบื่อหน่ายในการเรียนมีส่วนร่วมในการเรียน และสร้างความมั่นใจให้แก่ครูเพราะชุดกิจกรรมมีการจัดระบบโดยใช้สื่อผลิตสื่อ และกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งมีข้อเสนอแนะการใช้สำหรับครูทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง มีความมุ่งมั่นที่จะทำตามสิ่งที่วาดฝันไว้ การใช้สำหรับครูทำให้ครูมีความพร้อมในการจัดการเรียนรู้จึงก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วรณิ โสมประยูร (2553, หน้า 128) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัสตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์โดยออกมาเป็นความหมายที่ใช้สื่อความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกันและผู้อ่านสามารถนำเอาความหมายนั้นๆ ใช้ให้เป็นประโยชน์ได้จากการศึกษาความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าการอ่าน คือ การถ่ายทอดความรู้ เรื่องราว ความคิดต่างๆ ระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านผ่านทางตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ เพื่อทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และก่อให้เกิดกระบวนการสร้างสรรค์ทางสติปัญญาตามมาและฟองจันทร์ สุขยั้ง, และคนอื่นๆ (2553, หน้า 7) ได้ให้ความหมายของการอ่าน คือ กระบวนการถ่ายทอดความหมายของตัวอักษร หรือสัญลักษณ์ออกมาในรูปของความคิดและความเข้าใจ ซึ่งตรงกับจุดมุ่งหมายของตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านทราบแล้วสามารถนำความคิดเหล่านั้นไปใช้ได้ถูกต้องและเกิดประโยชน์กับผู้อ่านต่อไป ซึ่งการอ่านไม่ใช่แต่เพียงอ่านสะกดตัวถูกและรู้เท่าที่อ่านเท่านั้น หากยังต้องสามารถวินิจฉัย พินิจพิจารณา

ความหมายที่ได้จากการอ่านนั้นได้อย่างลึกซึ้ง และแตกฉานในข้อคิดที่อ่าน เกิดความคิดสร้างสรรค์และสามารถนำความคิดจากการอ่านนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านมาใช้ในขั้นตอนการสอน พบว่าพลายพิชัย ศิริอรรถ (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนไพโรจน์วิทยาลัย อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ในวงรอบที่ 1 โดยใช้กิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมห้องสมุดเคลื่อนที่ กิจกรรมเรื่องเล่าเช้านี้ กิจกรรมค้นหาสุดยอดนักอ่าน กิจกรรมนักอ่านแฟนพันธุ์แท้ กิจกรรมนิทานเที่ยงวันสร้างสรรค์สังคม ส่งผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านอยากอ่านหนังสือ มีความตั้งใจในการอ่านหนังสือ เมื่ออ่านแล้วสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ได้รับจากการอ่าน เพื่อขยายผลความรู้สู่คนอื่น เป็นการสร้างความสนใจอยากอ่านหนังสือ และต้องการอ่านหนังสือมากขึ้น และต้องการอ่านหนังสือที่หลากหลายตรงความสนใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรม

3. ความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมากอาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมการเรียนเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ตามแนวคิดรูปแบบพฤติกรรมรักการอ่านนั้น ประกอบด้วยแนวทางการส่งเสริมการอ่าน 6 แนวทางกิจกรรมที่ใช้ในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 4 กิจกรรมและวิธีการที่ใช้ในการส่งเสริม 4 วิธีการซึ่งในรูปแบบดังกล่าวนี้สอดคล้องกับทฤษฎีความรู้ความเข้าใจของเพียเจต์ (Piaget's Cognitive Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้แบบลงมือกระทำของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura's Social Cognitive Theory) จากการศึกษารูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมรักการอ่านครั้งนี้ ก่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้นในการอธิบายว่า แนวทางในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียนตามพัฒนาการในแต่ละช่วงวัยของเด็กเพื่อให้สามารถเลือกหนังสือที่เหมาะสมสามารถสร้างทัศนคติที่ดีหรือสร้างความสนใจของบุตรหลานในแต่ละช่วงวัยได้อย่างเหมาะสม การสร้างบรรยากาศภายในบ้านให้บุตรหลานคุ้นเคยกับการอ่าน การเปิดโอกาสให้บุตรหลานสามารถเลือกหนังสือที่ตนชื่นชอบ การเข้าใจพัฒนาการเด็กรวมไปถึงการเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมในการอ่านหนังสือ การที่พ่อแม่ผู้ปกครองมีกิจกรรมเข้ามาช่วยในการส่งเสริมการอ่านให้กับบุตรหลาน โดยเริ่มต้นตั้งแต่มีวิธีดูแลและกระตุ้นพัฒนาการตั้งแต่ตั้งครรภ์ การมีเวลาร่วมกันในการที่จะอ่านหนังสือเพื่อสร้างบรรยากาศร้านหนังสือ ชื้อหนังสือที่บุตรหลานสนใจพร้อมทั้งให้คำแนะนำต่างๆในการเลือกซื้อหนังสือที่เหมาะสมนอกจากนี้ วิธีการที่พ่อแม่ผู้ปกครองใช้ยังมีส่วนกระตุ้นบุตรหลานให้เกิดความต้องการที่จะอ่านหนังสือจนกระทั่งเกิดเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ คือการเลือกซื้อที่เหมาะสมกับวัยของบุตรหลาน การเลือกใช้วิธีการสอนโดยใช้เด็กเป็นศูนย์กลาง และเป็นตัวแบบที่เหมาะสมให้กับบุตรหลาน เพราะตัวแบบที่ใกล้ชิดมากที่สุดจะเป็นตัวแบบที่ดีที่สุด ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่านได้อย่างถูกต้องและ

เหมาะสม เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาพฤติกรรมการอ่านที่เฉพาะเจาะจงตามแนวคิดหลักการทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการจัดกิจกรรมโดยใช้กระบวนการกลุ่มซึ่งยึดนักเรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเองและเรียนรู้จากกลุ่มรวมทั้งสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการร่วมกิจกรรมไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร เฟื่องฟู (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่านกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับนันทา กุมภา (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด เรื่อง My house and home สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย นักเรียนนักเรียนมีความพึงพอใจในชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด เรื่อง My house and home อยู่ในระดับมากในการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นพบว่านักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากการใช้ชุดกิจกรรมการอ่าน...สำคัญไฉน ดังนั้นควรสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เป็นกันเอง เพื่อให้ผู้เรียนรู้สึกสบายใจ กล้าแสดงออกในการปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินกิจกรรมโดยใช้วิธีการเปิดวิทัศน์เกี่ยวกับการอ่าน และการให้นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนมาเล่าถึงประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านให้กลุ่มเพื่อนได้รับฟังเพื่อเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนอีกทางซึ่งนอกเหนือจากชุดกิจกรรม สำหรับนักเรียนที่มีความสนใจในการอ่านด้านอื่นๆ ครูผู้จัดกิจกรรมควรให้นักเรียนวางแผนทางการอ่านตามกิจกรรมที่นักเรียนมีความสนใจที่นอกเหนือจากด้านอาชีพ และในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ต้องใช้เวลา ดังนั้นควรเพิ่มเวลาในการจัดกิจกรรม

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากการใช้ชุดกิจกรรมเส้นทางสู่ฝัน ก่อนการนำเข้าสู่บทเรียนครูสร้างบรรยากาศในการเรียนเตรียมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และวิทัศน์ที่จะใช้ในการดำเนินกิจกรรมให้พร้อม จากนั้นเริ่มสอบถามถึงความสำคัญของการอ่านในชุดกิจกรรมที่ผ่านมว่านักเรียนได้อะไรจากการที่นักเรียนอ่าน แล้วให้นักเรียนบอกความใฝ่ฝันอาชีพในอนาคต

ของนักเรียนและเริ่มวางแผนเส้นทางอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน จากการดำเนินกิจกรรมครูอาจจะต้องให้นักเรียนกลับไปศึกษาแนวทางอาชีพนอกเหนือชั่วโมงกิจกรรม

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สามารถส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากการใช้ชุดกิจกรรมชุมชนนักล่าฝันและตลาดนัดขายฝันทำให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวางแผนอนาคต เช่น การสอบถามเกิดการเรียนรู้วิธีการเลือกอ่านหนังสือเพื่อพัฒนาตนเองในการอ่านเพิ่มเติมด้านวิชาที่มีความถนัดเพียงเล็กน้อย

4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้ต้องใช้เวลาในการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นควรเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการทำวิจัยเพื่อติดตามนิสัยรักการอ่านของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมต่อไป
2. ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการวัดนิสัยรักการอ่านจากการทดสอบเชิงสถานการณ์ 4 ตัวเลือก เป็นแบบการวัดนิสัยรักการอ่านโดยการใช้แบบประเมินตนเองสำหรับนักเรียน
3. ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นๆ

บรรณานุกรม

- กนก เอี่ยมศรีชาญชัย. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมการอ่านภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- กนกพร พันธุ์เถระ. (2537) .ผลการจัดสภาพแวดล้อมในศูนย์เล่นสมมติที่ส่งเสริมความสนใจในการอ่าน และเขียนของเด็กก่อนอนุบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2552ก). รักการอ่านเทิดมหาราชินี. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- _____. (2552ข). รักการอ่าน...นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. สืบค้น สิงหาคม 13, 2560, จาก <http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=10504&Key=hotnews>
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. (2548). การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา เชื้อมศรีจันทร์. (2552). การเลือกอ่านหนังสือ. สืบค้น สิงหาคม 13, 2560, จาก <http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/utaradit/kanjana-c/thailand01/index.html>
- _____. (2554). วิธีสร้างนิสัยรักการอ่าน. สืบค้น สิงหาคม 13, 2560, จาก <http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/utaradit/kanjana-c/thailand01/sec02p06.html>
- กิริติกร ไปะพรหม. (บก.). (2552). ปลุกต้นรัก (การอ่าน) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ปิ่นโต พับลิชชิง.
- กฤษณ์ ธีรณมย์, เพลินทิพย์ โกเมศโสภา, และสาวิกา อุณหนันท์. (2547). การมุ่งเน้นลูกค้าและตลาด: สร้างองค์กรให้แตกต่างอย่างเหนือชั้น. กรุงเทพฯ: อินโนกราฟฟิกส์.
- กฤษยา แสงเดช. (2545). ชุดการสอนคู่มือครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2543). การใช้ภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- คณาภรณ์ รัตมีมารีย์. (2550). **ชุดการเรียนรู้การสอนสื่อเพื่อการเรียนรู้**. กรุงเทพฯ: สานิตปทุมวัน.
- คิง พิตทาเวย์. (2554). **พลิกความเครียดให้เป็นประโยชน์**. สืบค้น สิงหาคม 13, 2560, จาก www.readersdigestthailand.co.th/article/3036
- เครือวัลย์ ศุภะรัฐภูเดช. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการดำเนินชีวิต พฤติกรรมรักการอ่านและความเป็นผู้คิดก้าวหน้าของนักศึกษาระดับปริญญาตรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จารุณี ฝิโลประการ. (2538). **การใช้ภาษาไทยในสื่อสารมวลชน: ปัญหาและแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ, และวีรวัฒน์ อินทรพร. (2556). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์. (2547). **นวัตกรรมการศึกษาชุดจิตวิทยาการอ่าน Psychology of Reading**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2556). **จิตวิทยาการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ชารอักษร.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). **ผู้ปกครองกับเด็กปฐมวัย**. ใน **ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 8**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2537). **ชุดการสอนในระดับประถมศึกษา**. ใน **เอกสารประกอบการสอนวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8-15** (พิมพ์ครั้งที่ 13). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2540). **ชุดการสอนทางไกล**. ใน **เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสร** **หน่วยที่ 5**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2545). **เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา หน่วยที่ 8 – 15** (พิมพ์ครั้งที่ 20). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____, และคนอื่นๆ. (2551). **ประมวลสาระชุดวิชาการศึกษาพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชัยยศ อิ่มสุวรรณ์. (2558). **การอ่านเป็นวาระแห่งชาติ**. ใน **วัฒนธรรมการอ่านของสังคมไทย** (หน้า 42). กรุงเทพฯ: มาตา การพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). **80 นวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรน.

- _____. (2555). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตปอเรนซ์.
- ชาติชาย แป้นโพธิ์. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์เรื่อง พลังงานในชีวิตประจำวันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐริดา สันทิพย์เทวัญ. (2551). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างวิธีสอนอ่านโดยใช้แบบฝึกโคลงกับ วิธีการสอนอ่านโดยใช้แบบฝึก ตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ดวงพร เฟื่องฟู. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เดลินิวส์ออนไลน์. (2550). ถ้าคนไทยรักการอ่าน. สืบค้น สิงหาคม 14, 2560, จาก http://www.dailynews.co.th/web/html/popup_news/Default.aspx?Newsid=130635&NewsType=1&Template=1
- เต็มศักดิ์ สุขวิบูลย์. (2552). ข้อคำนึงในการสร้างเครื่องมือประเภทมาตรประมาณค่า (Rating Scale) เพื่องานวิจัย. สืบค้น สิงหาคม 17, 2560, จาก <http://www.ms.sru.ac.th>.
- ทศนา แหมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดา สุวรรณสาครกุล. (2554). การศึกษาคุณลักษณะของตัวแบบในการอ่านที่ส่งผลต่อ นิสัยรักการอ่านของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2549). การวัดเจตคติ. อุบลราชธานี: วิทยาออฟเซตการพิมพ์.
- นวรรตน์ พวงนาค. (2553). การส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. สืบค้น กันยายน 21, 2560, จาก <http://www.kroobannok.com/35482>
- นันทา กุมภา. (2553). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิด เรื่อง My house and home สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นันทิยา ตันศรีเจริญ. (2546). เส้นทางสู่นักอ่าน. วารสารสานปฏิรูป, 6(9), 26 – 29.

- นิภาพร มีสุข. (2552). สืบกลวิธีรักการอ่าน. สืบค้น กันยายน 21, 2560, จาก <http://www.kroobannok.com/boardview.php?b=18154&bcid=3>
- นริติศัย สุตพะพะ. (2555). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เนาวรัตน์ ทองโสภณ. (2558). การพัฒนาชุดกิจกรรม ส่งเสริมคุณธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- บุญเกื้อ ควรหาเวช. (2534). **นวัตกรรมการศึกษา**. กรุงเทพฯ: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- _____. (2542). **นวัตกรรมการศึกษา**. นนทบุรี: เอสอาร์ปรีนติ้ง.
- _____. (2545). **นวัตกรรมการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประดิษฐ์ เมฆไชยภักดิ์. (2537). บทบาทของครูที่มีต่อการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. **วารสารพัฒนา หลักสูตร, 14, 68 – 71.**
- ประดิษฐา เสถียรมงคลกิจ. (2549). **จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมกับ พฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนชั้น ประถมปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ประทีป จินนี. (2538). **การสังเกตพัฒนาการการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย**. ใน เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาภาษาแบบ Whole Language สำหรับเด็กปฐมวัย ระหว่าง วันที่ 8-9 พฤษภาคม 2538 (หน้า 1-10), กรุงเทพมหานคร.
- ประทีป ยอดเกตุ. (2550). **การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ประภาพรรณ เสี่ยงวงศ์. (2550). **การพัฒนาบทกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: อี.เค.บี.คส์.
- ประเสริฐ สำเภาอด. (2552). **การพัฒนาชุดกิจกรรมเรื่องระบบนิเวศในโรงเรียน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์ดอมินิก**. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ปรีชา วันแวน. (2551). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแบบคิดวิเคราะห์จากบทความ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2553). **แนะ 8 วิธีส่งเสริมเด็กไทยรักการอ่าน**. สืบค้น สิงหาคม 14, 2560, จาก <http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?NewsID=9530000003460>
- พลายพิชัย ศิริอรธร. (2553). **การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนไพโรจน์วิทยาลัย อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด**. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ. (2547). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- เพ็ญพิมล คงมนต์. (2555, สิงหาคม – กันยายน). **หลัก 3 ประการในการปลูกนิสัยรักการอ่าน. ประชากรและการพัฒนา, 32(6)**. สืบค้น สิงหาคม 14, 2560, จาก <http://www.popterms.mahidol.ac.th/newsletter/showarticle.php?articleid=312>
- พองจันทร์ สุขยิ่ง, และคนอื่นๆ. (2553). **ศิลปะการอ่านอย่างมืออาชีพ** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ปันรู้.
- ภพ เลหาไพบุลย์. (2552). **แนวการสอนวิทยาศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2550). **การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ในเอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์** (หน่วยที่ 1). นนทบุรี: ผู้แต่ง.
- มาลีรัตน์ โกษาแสง. (2554). **การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะการอ่านภาษาไทยเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร**.
- มีเดีย จุฬา. (2549). **รักการอ่าน...นำชีวิตสู่ความสำเร็จ. วารสารวิชาการ, 9(4) ตุลาคม – ธันวาคม, 14-17**.
- แมนมาส ชวลิต. (2544). **แนวทางการส่งเสริมการอ่าน** (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- เยาวพา เดชะคุปต์. (2542). **การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพมหานคร: แมค.

เยาวลักษณ์ สุวรรณแห. (2546, กันยายน-ธันวาคม). เด็กกับการอ่าน. วารสารวิทยบริการ,

14(3), 43.

ระพีพันธ์ โพธิ์ศรี. (2545). การวิจัยในชั้นเรียนสำหรับการจัดการเรียนรู้ระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.

_____. (2550). การสร้างชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้. อุดรดิตถ์: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.

รัตนา ศิริพานิช. (2535). หลักการสร้างแบบสอวัตทางจิตวิทยาและทางการศึกษา.

กรุงเทพฯ: สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์กร คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ:
ผู้แต่ง.

_____. (2556). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.

รีณฤทัย สัจจพันธุ์. (2549). สุนทรียภาพแห่งชีวิต. กรุงเทพมหานคร: ณ เพชร.

รุ่งฤดี ภูษมศรี. (2549). การอ่านและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. มหาสารคาม:

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรรณ โสมประยูร. (2537). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ:

ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.

วรวิทย์ นิเทศศิลป์. (2551). สื่อและนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.

ศราศรัย วงษ์สุวรรณ. (2557). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้
กล้านเนื้อเล้กของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเทพสตรี.

ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์. (2542). การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร. (2545). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์, และคนอื่นๆ. (2550). การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ:

ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.

ศุภวรรณ จันทร์แก้ว. (2556). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศุภสิริ โสมาเกตุ. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจ

ในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนโดย

โครงการกับการเรียนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สมใจ ทองเรือง. (2537). กศน. จะรณรงค์ให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านได้อย่างไร.

วารสารการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับการศึกษาตลอดชีวิต, 16(5), 18-24.

สมบัติ จำปาเงิน, และสำเนียง มณีกาญจน์. (2550). กลเม็ดการอ่านให้เก่ง (พิมพ์ครั้งที่ 4).

กรุงเทพฯ: สถาพรบุ๊คส์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). คู่มือพ่อแม่ผู้ปกครองสำหรับอบรม
เลี้ยงดูเด็กปฐมวัย 0-5 ปี ปัญญาดี มีความคิด โครงการคาราวานเสริมสร้าง
เด็ก. นนทบุรี: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้
คณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎหมายกำหนด
หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษา พ.ศ. 2550.

กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). การสำรวจการอ่านของประชากร พ.ศ.2558. กรุงเทพฯ:
ผู้แต่ง.

สำเร็จ จันทรโอกุล. (2544, มกราคม). การอ่าน. นิตยสารรักลูก, 18(216), 13-14.

สิทธิพงศ์ สิริวรพงศ์. (2550). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย
สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านไผ่โทน(นวลราษฎร์วิทยา)
อำเภอร่องขวาง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

สุขุม เฉลยทรัพย์. (2531). การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรม
ราชูปถัมภ์.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2551). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิควิธีคิด.

สุชา จันทรเฒ. (2541). จิตวิทยาทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

_____. (2547). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุดารัตน์ เจนชัย. (2556). การพัฒนาทักษะการอ่านตีความ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ทักษะ
การอ่าน ตีความจากสื่อสิ่งพิมพ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. นครราชสีมา: โรงเรียนสมเด็จพระธีรญาณมุนี.

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

- สุวิทย์ มูลคำ. (2555). **ครบเครื่องเรื่องวิทยาการ เล่ม 2** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ดวงกมล. _____, และอรทัย มูลคำ. (2550). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- หทัยรัตน์ ประทุมสูตร. (2542). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงพยาบาลชุมชน จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2550). **ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน 1**. กรุงเทพฯ: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร .(2555). **ส่งเสริมความรัก...การอ่าน**. สืบค้น สิงหาคม 27, 2560, จาก <http://182.93.220.66/km/?name =esearch&file=readresearch&id=27>
- อุไรพร จำนงค์ผล. (2557). **การพัฒนาชุดการสอนอ่านภาษาไทยเพื่อความเข้าใจ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. สืบค้น สิงหาคม 14, 2560, จาก <http://www.manager.co.th/Family/ViewNews.aspx?NewsID=9530000003460>
- Austin, M., & Casselden, B. (2010). A Survey into the Reading Attitudes and Personal Reading Habits of Year 2 Children. **The School Librarian**, **58(3)**, 133-135
- Barsky, Jonathan. (1995). **World-Class Customer Satisfaction**. Illinois: Homewood.
- Cormick, Mc. Charles T. (1980). **Damages**. Minnesota: West Publishing.
- Duann, J. (1973). **Individualized instructional Programmed and Materials**. New York: Harper & Eaglewood Cliffs.
- Good, G. V. (1973). **Dictionary of Education** (3rd ed.). New York: Mc Geaw - Hall.
- Green, J.H. (1976). **An Introduction to Human Physiology** (4th ed.). London Oxford University Press. London.
- Health, Kevin. (2009). **Creating a Positive Reading Environment at home**. Retrieved January 10, 2017, from <http://education.move4kidsinfo/83/encoraging-reading/>
- Heather, Glan. (1977). "A Working Definition of Individualized Instructional". in **Journal the Educational Leadership**, **8**, 342-344.
- Herzberg, F. (1959). **Federick; Mausner, Bernard; and Synderman, Block the Motivation to Work**. New York: John Willey.
- High/Scope Education Foundation. (1992). **Child Observation Record**. Michigan: High/Scope Education Research Foundation.
- Houston, Robert W., et al. (1972). **Developing Instructional Module**. Texas: University of Houston.

- Lawrey, E.B. L. (1987). **The Effects of Four Drill and Practice Times Units on the Decoding Performances of Students with Specific Learning Disabilities.** New York: McGraw-Hill.
- Ministry of Education and National Library of New Zealand. (2002). **The School Library and Learning in the information Landscape : Guidelines for New Zealand Schools.** Wellington: Learning Media.
- Neuman, S. B. (1986). The Home Environment and Fifth Grade Students Leisure Reading. **The Elementary School Journal**, 86 (3), 335-342.
- O' Neill, Nancy Ann. (2003). **Reading acquisition : Third-grade curriculum integration through children's literature.** M.A. dissertation, University Long Beach of California.
- Smith, Richard J., & Johnson, Date. (1976). **Teaching Children to Read.** New York: Addison – Wesley Publishing.
- Wilson, J.W. (1988). **Evaluation in Secondary School Mathematics.** New York: McGraw-Hill.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- บันทึกขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- หนังสือขออนุญาต Try out เครื่องมือ
- หนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่	ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง	อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.ปกเกษตร ชนะโยธา	อาจารย์สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศธ. ๐๕๔๙.๐๒/ ๑๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนราชนาถนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๗ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผศ.ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวอริสา พานิชกุล ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : education@tru.ac.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔๘/๖๐

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ปกเศษ ชนะโยธา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรม
 ๒. แบบประเมิน
 ๓. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
 ๔. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
 ๕. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔๗/๖๐

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรม
 ๒. แบบประเมิน
 ๓. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
 ๔. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
 ๕. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔๖/๖๐

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรม
 ๒. แบบประเมิน
 ๓. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
 ๔. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
 ๕. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔๕/๖๐

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรม
 ๒. แบบประเมิน
 ๓. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
 ๔. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
 ๕. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๕๔๔/๖๐

วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ชุดกิจกรรม
 ๒. แบบประเมิน
 ๓. แบบวัดนิสัยรักการอ่าน
 ๔. แบบวัดเจตคติต่อการอ่าน
 ๕. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัยซึ่งผู้วิจัย ได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ที่ ศธ. ๐๕๔๙.๐๒/ ๑๖๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย

ด้วยนางสาวอริสา พานิชกุล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี ผศ.ดร.ทรงศรี ตุ่นทอง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ผศ.ดร.วิไล ทองแผ่ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูลซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านให้นางสาวอริสา พานิชกุล ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการทำวิทยานิพนธ์กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงศรี ตุ่นทอง)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒, ๐-๓๖๔๒-๗๔๘๕-๙๓ ต่อ ๑๔๔๑๑

โทรสาร ๐-๓๖๔๒-๒๖๑๐

E-mail : education@tru.ac.th

ภาคผนวก ข

ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำนำ

ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จัดทำขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดการใฝ่เรียนใฝ่รู้ และรู้จักพัฒนาตนเองให้มีทักษะในการสื่อสารและการคิดที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ชุด ดังนี้

1. ชุดกิจกรรม การอ่าน..สำคัญไฉน
2. ชุดกิจกรรม เส้นทางสู่ฝัน
3. ชุดกิจกรรม ชุมชนนักล่าฝัน
4. ชุดกิจกรรม ตลาดนัดขายฝัน

ชุดกิจกรรมแต่ละชุดประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ อธิบายขั้นตอน วิธีการจัดกิจกรรมไว้อย่างละเอียด ครูสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนได้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จะเป็นแนวทางในการพัฒนาให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมได้เป็นอย่างดี

อริสา พานิชกุล

จุดประสงค์

1. เพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน
ที่มีต่อการอ่าน
2. เพื่อพัฒนานิสัยรักการอ่าน
3. เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริม
การอ่านได้อย่างดี

คำชี้แจงสำหรับครู

1. ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้เวลาในการทำกิจกรรมจำนวน 8 ชั่วโมง ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน จำนวน 4 กิจกรรม คือ

- 1) การอ่าน..สำคัญไฉน
- 2) เส้นทางสู่ฝัน
- 3) ชุมชนนักล่าฝัน
- 4) ตลาดนัดขายฝัน

2. ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วย หัวข้อย่อย ดังนี้ 1) ชื่อกิจกรรม 2) เวลา 3) ระดับชั้น 4) แนวคิด 5) วัตถุประสงค์ 6) ขั้นตอนกิจกรรม 7) สื่อ / แหล่งเรียนรู้ และ 8) การประเมินผล

3. กิจกรรมใช้วิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วย การอภิปราย การศึกษากรณีตัวอย่าง และมีสื่อ อุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม เช่น กรณีตัวอย่าง รูปภาพ คอมพิวเตอร์ แบบบันทึกการอ่าน และวัสดุอื่นๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดกิจกรรม

4. ผู้ดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรศึกษารายละเอียดที่เขียนไว้ในแผนกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน แต่ละกิจกรรมให้เข้าใจ และสามารถดำเนินกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
2. นักเรียนอ่านคำสั่งใบกิจกรรมอย่างรอบคอบ
3. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งและเสร็จทันเวลาที่กำหนดให้
4. นักเรียนทำแบบทดสอบฉบับเดิมหลังเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คู่มือครู ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เวลา 8 ชั่วโมง

.....

1. จุดมุ่งหมาย

เพื่อใช้เป็นเครื่องมือการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านที่แสดงออกถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน ให้เป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. องค์ประกอบของชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ประกอบด้วย

2.1	คู่มือครู	1	ชุด
2.2	แผนการจัดกิจกรรม	1	ชุด
2.3	คู่มือนักเรียน/คำแนะนำ	1	ชุด
2.4	ใบกิจกรรมประจำชุดกิจกรรม	1	ชุด
2.5	สื่อและอุปกรณ์ประกอบประจำชุดกิจกรรม		

3. สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

- 3.1 สิ่งที่ต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบประจำชุดการเรียนรู้
- 3.2 ศึกษารายละเอียดของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนดำเนินการสอน ดังนี้
 - 3.2.1 ศึกษาคู่มือครูและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.2.2 ศึกษากิจกรรมในแผนแต่ละชั่วโมงให้เข้าใจถ่องแท้
 - 3.2.3 ศึกษาเอกสารและการใช้อุปกรณ์การจัดกิจกรรมโดยละเอียด

4. บทบาทของครูในการดำเนินงาน ดังนี้

- 4.1 เตรียมเอกสารและอุปกรณ์ประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ให้ตามที่แผนกำหนด
- 4.2 จัดเตรียมนักเรียนไว้เป็นกลุ่มๆ โดยนักเรียนแต่ละกลุ่มมีนักเรียนที่มีความแตกต่างกัน คือ เก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน จำนวนอาจเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกัน ตลอดจนฝึกทักษะในการทำงานเป็นทีม
- 4.3 ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูต้องชี้แจงรายละเอียดให้นักเรียนทราบเพื่อความเข้าใจตรงกัน
- 4.4 ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
- 4.5 คอยดูแล และสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้คำปรึกษา แนะนำแก่นักเรียนระหว่างดำเนินการ

4.6 กระตุ้นให้นักเรียนได้เกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

4.7 ในการเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนมีกำลังใจเข้าร่วมกิจกรรมและลงมือปฏิบัติด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ

4.8 ครูร่วมกับนักเรียนสรุปทบทวนเพื่อความถูกต้อง ตรวจสอบการปฏิบัติกิจกรรมและเฉลยคำตอบ

4.9 ประเมินผลการเรียนของนักเรียนเพื่อดูผลการพัฒนาความก้าวหน้าในการเรียน

4.10 ทดสอบนักเรียนหลังเสร็จสิ้นการใช้ชุดกิจกรรมการเรียน โดยใบกิจกรรมประจำชุดการใช้ชุดกิจกรรมการเรียน โดยใบกิจกรรมประจำชุด

คู่มือนักเรียน/คำแนะนำ
ประจำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

.....

วัตถุประสงค์

เพื่อแนะนำแนวทางและบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

คำชี้แจง

1. แผนการจัดกิจกรรม	เวลา	8	ชั่วโมง
2. นักเรียนจะได้รับเอกสารการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากครูดังนี้			
2.1 คู่มือนักเรียน	กลุ่มละ	1	ชุด
2.2 กิจกรรมการเรียนรู้	คนละ	1	ชุด
2.3 ใบกิจกรรม	คนละ	1	ชุด

จุดมุ่งหมายการเรียนรู้

เพื่อส่งเสริมและพัฒนานักเรียนให้คุณลักษณะนิสัยรักการอ่าน แสดงออกถึงความสนใจใฝ่รู้ในการอ่านและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

บทบาทของนักเรียน

บทบาทของนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

1. ก่อนเรียนนักเรียนทุกคนศึกษาคู่มือนักเรียนอย่างละเอียด เพื่อความเข้าใจตรงกัน
2. ระหว่างเรียนนักเรียนต้องปฏิบัติตามกิจกรรมที่ครูผู้สอนกำหนด

แผนการจัดกิจกรรม
ส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กิจกรรมที่ 1 การอ่าน...สำคัญไฉน

เวลา 1 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่าน หมายถึง การแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิด และเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่อ่านตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำ ความรู้ ความคิด หรือสาระจากเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ การอ่านจึงมีความสำคัญ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้
2. เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณค่าของการอ่านได้
3. เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นประสบการณ์

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันคิดและตอบ ดังนี้
 - คนเรามีการเรียนรู้โดยวิธีใดบ้าง
 - คนเราเรียนรู้ด้วยวิธีใดมากที่สุด
 - คนเราสามารถอ่านได้จากสื่อประเภทใดบ้าง
 - สื่อประเภทใดที่เราสามารถอ่านได้ง่าย และสะดวก
2. ครูให้นักเรียนดูคลิปเรื่อง การอ่านหนังสือคือคนของโลกอนาคต (ว.วชิรเมธี)

จาก https://www.youtube.com/watch?v=8Xg_LCLBR4c&t=190s

ขั้นอภิปราย

1. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่มๆ ละ 6 คน จากการดูคลิปแล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มบอกความรู้สึกและการเรียนรู้ที่ได้จากการดูคลิป โดยแต่ละกลุ่มตอบไม่ซ้ำกัน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นความคิดรวบยอด

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนแต่ละกลุ่มได้สำรวจการใช้เวลาว่างของคนในกลุ่มว่าทำอะไรบ้างแล้วก่อให้เกิดผลดีและผลเสียต่อตนเองอย่างไรแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

- คนเราแสวงหาความรู้โดยใช้วิธีใดมากที่สุดเพราะเหตุใด
- การอ่านมีประโยชน์อย่างไรบ้าง เพราะเหตุใด

ขั้นประยุกต์ใช้

1. นักเรียนเขียนเป็นแผนผังความคิด “อ่านแล้วได้อะไร”

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. คอมพิวเตอร์
2. ใบความรู้
3. ชุดกิจกรรม

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตจากการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม
2. สนทนาซักถาม
3. ตรวจชุดกิจกรรม

เกณฑ์การประเมินการเขียน Mind Mapping

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
Mind Mapping “อ่านแล้วได้อะไร”	เขียนแผนที่ความคิดที่แสดงความคิดรวบยอดหลักถูกต้องตรงประเด็น ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้อง ครบทุกประเด็น เชื่อมโยงความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้ชัดเจน มีสีสันสวยงาม ประณีต แยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อยได้ชัดเจน	เขียนแผนที่ความคิดที่แสดงความคิดรวบยอดหลักถูกต้อง ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้อง แต่ไม่ครบทุกประเด็น มีจำนวนมาก ประเด็นเชื่อมโยง ความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้ชัดเจน มีสีสันสวยงาม แยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อยได้ชัดเจน	เขียนแผนที่ความคิดที่แสดงความคิดรวบยอดหลัก ขยายความคิดย่อยได้ถูกต้อง มีจำนวนน้อย ประเด็นเชื่อมโยง ความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้ชัดเจน มีสีสันสวยงาม ไม่สามารถแยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย	เขียนแผนที่ความคิดที่แสดงความคิดรวบยอดหลักไม่ตรงประเด็น ขยายความคิดย่อยได้ไม่ถูกต้อง ไม่เชื่อมโยง ความคิดรวบยอดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อย มีสีไม่สวยงาม ไม่สามารถแยกประเด็นหลัก ประเด็นรอง ประเด็นย่อย

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน	10 คะแนน	คุณภาพดีมาก
	ระดับคะแนน	9 คะแนน	คุณภาพดี
	ระดับคะแนน	7 - 8 คะแนน	คุณภาพพอใช้
	ระดับคะแนน	5 - 6 คะแนน	คุณภาพควรปรับปรุง

แบบประเมินผลงานกลุ่ม

ประเมินกลุ่ม.....เรื่อง.....
 รูปแบบผลงาน.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

4 หมายถึง ดีมาก 3 หมายถึง ดี 2 หมายถึง ปรับปรุง 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

รายการ	4	3	2	1	ข้อเสนอแนะ
เนื้อหา					
1.ความถูกต้องของเนื้อหา					
2.การสรุปความคิดเห็น					
รูปแบบการนำเสนอ					
1.น่าสนใจ					
2.ความคิดสร้างสรรค์					
การทำงานกลุ่ม					
1.การเตรียมตัว					
2.การทำงานเป็นระบบ					
3.การมีส่วนร่วมของสมาชิก					
4.ความภูมิใจในผลงานของสมาชิก					
เกณฑ์การประเมิน	สรุปการประเมินผลงานกลุ่ม				
ร้อยละ 80 ขึ้นไป ระดับ ดีมาก					
ร้อยละ 70 - 79 ระดับ ดี	รวมได้คะแนน.....				
ร้อยละ 60 - 69 ระดับ พอใช้	คิดเป็นร้อยละ.....				
ต่ำกว่าร้อยละ 60 ระดับ ปรับปรุง	อยู่ในเกณฑ์.....				

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความ สนใจ			การแสดง ความ คิดเห็น			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับ ฟังผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้ รับ มอบหมาย			รวม คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน ปานกลาง
- 1 คะแนน ปรับปรุง

บันทึกหลังการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ

(.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

ใบความรู้

เรื่อง การอ่านหนังสือคือคนของโลกอนาคต (ว.วชิรเมธี)

ก่อนจะมาอ่านมาฟังจะบันทึกรายการมอง CEO โลก ร่วมกับคุณวิกรมกมล ประดิษฐ์รายการนี้ขอบบทยเรียนจากชีวิตคนสำคัญทั่วโลก 200 คนแต่ปีนี้พระอาจารย์บันทึก รายการเพียงแค่ 12 คนแต่ละคนที่เราไปถอดบทเรียนและนำมาเป็นบันทึกเทปรายการโทรทัศน์ และจะออกอากาศทางช่องเก้าในอีกหนึ่งหรือสองเดือน ไม่ว่าจะเป็นคนอย่างเจเคโรลิ่งผู้เขียน หนังสือที่ขายสุดอันดับ 3 ของโลกอันดับหนึ่งคือพระคัมภีร์ไบเบิล อันดับ 2 คือสันนิพนธ์หมา เจ็ดตุ้ง อันดับสามคือ แฮร์รี่ พอตเตอร์ ขายได้ 400 ล้านเล่ม ทั่วโลกไม่ว่าจะเป็น BarackObama หรือจะเป็นอย่าง Albert ไอน์สไตน์ หรือแม้กระทั่งคนอย่าง เลดี้กาก้า 12 คนที่พระอาจารย์ได้ ศึกษาค้นคว้าและสังเคราะห์ออกมาว่าทำไมถึงได้เป็นซูเปอร์ CEO ของโลกในวงการที่ตนเอง สังกัดน่าอัศจรรย์ใจมาก 12 คนนั้นที่พระอาจารย์ค้นพบและฉันก็น่าจะเป็นคนที่ 13 เพราะเราก็ อ่านหนังสือมานิดหน่อยนะ นิดหน่อยคือวันหนึ่งที่เรานั่งรับแขกอยู่ที่กุฏิที่วัดหนึ่งคุยกับองคมนตรี ท่านหนึ่งคุยไปคุยมาก็ได้ยินเสียงดังด้านล่าง ก็ให้ลูกศิษย์ลงไปดูและลูกศิษย์ทำหน้าไม่ดีและมา บอกพระอาจารย์ว่าพระอาจารย์ลงไปดูเองละกันพระอาจารย์ก็เลยลงไปดูสรุปคือข้างกุฏิคะ เพราะที่หักคั้นหนังสือในห้องของอาตมาเยอะเพราะนั่นละ เพราะฉะนั้นที่ศึกษาประวัติคนของ โลกทั้ง 12 คนแล้วเราก็แอบยิ้มอยู่ในใจว่าเราก็อ่านหนังสือเหมือนกันนะถึงแม้เราไม่ดังเท่าเขา หรือเขาดังไม่เท่าเราแต่อย่างน้อยเราก็ได้นำพาตนเองมาเดินอยู่ในครรลองของการเป็นยอดคน ฉะนั้นการอ่านหนังสือเป็นวัฒนธรรมของคนที่จะเป็นคน ของโลกในอนาคตฉะนั้นใครที่ขี้เกียจ อ่านก็เชิญคนอยู่แถวนี้ไปแต่ถ้าใครรักการอ่านคุณกำลังเดินขึ้นสู่เส้นทางของการเป็นยอดคน จากประสบการณ์การอ่านอาตมาพูดได้เลยว่าการอ่านทำให้เราเป็นนักคิดและคิดอย่างมี ความสุข คนทั่วไปที่อ่านหนังสือน้อยเค้าเป็นคนคิดใหม่ก็เป็นนะแต่คนที่อ่านน่าจะคิดได้ดีกว่าถ้า เราอ่านน้อยสมมุติเราดูละครโทรทัศน์ถ้าเราอ่านมาในน้อยเราเห็นอย่างนั้นเราก็จะเชื่ออย่างนั้น อย่างลูกหลานของเราที่ตัวโฆษณาแล้วฟรีเซ็นเตอร์เค้าโชว์ไว้ตัวแขวนขาวเราก็อยากให้เห็นเหยีย ลอกออกไปเลย ให้มันขาวเหมือนเขาหารู้ไม่ว่าจริงๆคนดำก็มีเสน่ห์ดู Obama สีแดงชุดไหนออก งานนะสาวสาวอเมริกันแต่งตามหมดแต่คนที่อ่านน้อยเห็นโฆษณาอะไรมาเชื่อหมดเลยแต่คนที่ อ่านมากเค้าจะคิดต่อไปว่านั่นคือโฆษณาชวนเชื่อ ถ้าเราอ่านสิ่งที่เราจะได้อ็คือศักยภาพในการคิด ที่จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=8Xg_LCLBR4c&t=190s

ชุดกิจกรรมที่ 1
คลิปนี้ มีความรู้

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูคลิปแล้วเขียนลงในช่องว่าง

1. นักเรียนจงบอกความรู้สึกที่ได้จากการดูคลิปตัวอย่าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. นักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการดูคลิป พร้อมบอกเหตุผล

.....

.....

.....

.....

.....

.....

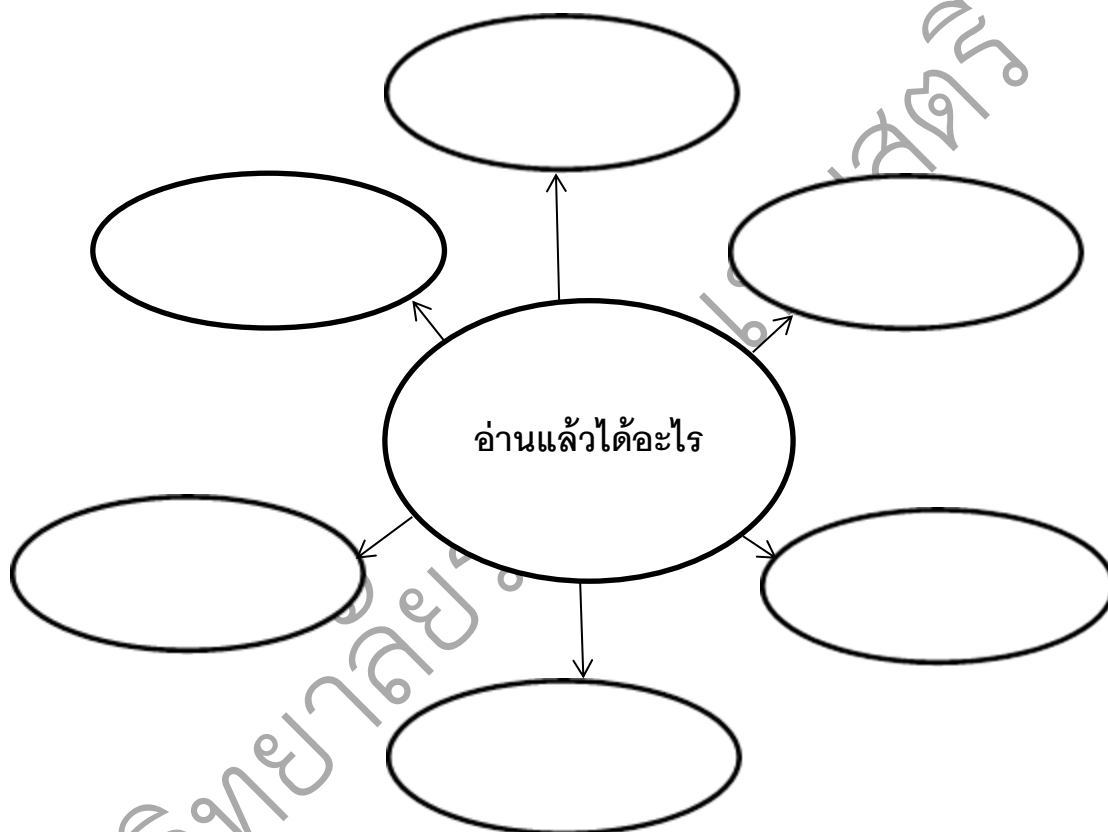
.....

สมาชิกในกลุ่ม

1.	4.
2.	5.
3.	6.

ชุดกิจกรรมที่ 1.2

คำชี้แจง ให้นักเรียนจัดทำแผนผังความคิด(Mind Mapping) จากการศึกษา
เรื่อง “อ่านแล้วได้อะไร”

ชื่อ.....ชั้น.....

แบบบันทึกการอ่าน

[illegible]

ชื่อ - สกุล.....

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubric)

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม(4)	ดี(3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง(1)
การใช้เวลาในการอ่าน	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านในหนึ่งวันมากกว่า 3 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านในหนึ่งวัน 3 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านในหนึ่งวัน 2 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านในหนึ่งวัน 1 เวลา/ไม่ระบุเวลา
ลักษณะนิสัยในการอ่าน	1. มีสมาธิ / ทำที่ที่จดจ่อ/ ตั้งใจในการอ่าน 2. มีรอยยิ้มบนใบหน้า/ลักษณะที่บ่งบอกถึงความสุข ในการอ่าน 3. ใช้เวลาในการอ่านตามเวลาที่กำหนด 4. เล่าเรื่องที่อ่านได้กระชับรัดกุมชัดเจน	ปฏิบัติได้ 3 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ /ไม่ได้เลย
การใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้	1. บอกแหล่งค้นคว้าและเรียนรู้ที่ใช้ได้มากกว่า 3 แหล่ง 2. บอกเหตุผล ความเป็นมาของการรักการอ่านได้ 3. บอกประโยชน์ของการอ่าน ได้มากกว่า 3 ข้อ 4. บอกปริมาณการยืมหนังสือห้องสมุดในหนึ่งสัปดาห์มากกว่า 3 รายการ	ปฏิบัติได้ 3 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ /ไม่ได้เลย
ผลงานหรือกิจกรรมที่เกิดจากการอ่าน	1. ผลงานที่เกิดจากการอ่าน มีมากกว่า 3 รายการ 2. ผลงานที่นำมาแสดง มีความแตกต่าง/หลายลักษณะ 3. ผลงานที่นำมาแสดง ปรากฏให้เห็นถึงการใช้ความสามารถในลักษณะบูรณาการทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผลงานปรากฏ 2 ใน 3 ข้อ	ผลงานปรากฏ 1 ใน 3 ข้อ	ผลงานไม่ปรากฏตามรายการที่ระบุ

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กิจกรรมที่ 2 เส้นทางสู่ฝัน

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านผูกพันอยู่กับบุคคลทุกอาชีพที่มุ่งหวังความเจริญก้าวหน้าเพราะผู้ประกอบการอาชีพที่ดีนั้นจำเป็นต้องขวนขวายหาความรู้เพื่อเพิ่มพูน ปรับปรุงสมรรถภาพในการทำงานของตนอยู่เสมอทั้งนี้ก็เนื่องมาจากว่าการงานทุก ชนิดก็ต้องมีการแข่งขันกันอยู่ตลอดเวลาบุคคลที่พยายามก้าวไปข้างหน้าเท่านั้นจึงจะมีชัยในการแข่งขันบุคคลที่ฉลาดและยึดหนังสือเป็นหลักโดยการอ่าน หนังสือเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ ย่อมทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความรู้กว้างขวางและประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพของตนเองได้อย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนความสำคัญของการอ่านในการดำรงชีวิตได้
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจจากการอ่าน
3. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นประสบการณ์

1. ครูให้นักเรียนดูคลิป เรื่อง (เทคนิคการอ่าน) อ่านอย่างไร.. ให้ประสบความสำเร็จระดับโลก? เรามาดูกันว่า "บิล เกตส์" มีวิธีการอ่านหนังสือยังไง เขาถึงได้เก่งขนาดนี้จาก <https://www.facebook.com/SubThaiLifeStyle/videos/778397965685648/>

ขั้นอภิปราย

1. ครูเสริมด้วยบทความการอ่านของนักธุรกิจระดับโลกที่ประสบความสำเร็จด้วยการอ่าน
2. ครูให้นักเรียนบอกความรู้สึกจากคลิปที่นักเรียนได้ดู และจากบทความที่ครูเสริมให้ฟัง
3. ครูให้นักเรียนเขียนอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันอยากจะเป็น และค้นคว้าหาข้อมูลตามอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน พร้อมทั้งอธิบายวิธีการทำตามความฝันของนักเรียน

ขั้นความคิดรวบยอด

1. ครูให้นักเรียนจับคู่กับเพื่อนคนใดก็ได้เพื่อเล่าอาชีพที่ใฝ่ฝันให้กันฟังและออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเพื่อนจะเป็นผู้เล่าอาชีพที่อีกฝ่ายใฝ่ฝันอยากเป็น

ขั้นประยุกต์ใช้

1. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่าภายในชั้นเรียนเมื่อใครสนใจอาชีพอะไรบ้าง และนักเรียนแต่ละคนมีแนวทางในการทำให้ฝันนั้นประสบความสำเร็จได้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ต
2. ชุดกิจกรรม

การวัดผลประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1.เพื่อให้ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้ นักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณค่าของการอ่านได้	ชุดกิจกรรม	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้ นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	แบบบันทึกการอ่าน	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความ สนใจ			การแสดง ความ คิดเห็น			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับ ฟังผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้ รับ มอบหมาย			รวม คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน ปานกลาง
- 1 คะแนน ปรับปรุง

บันทึกหลังการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ

(.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

ใบความรู้

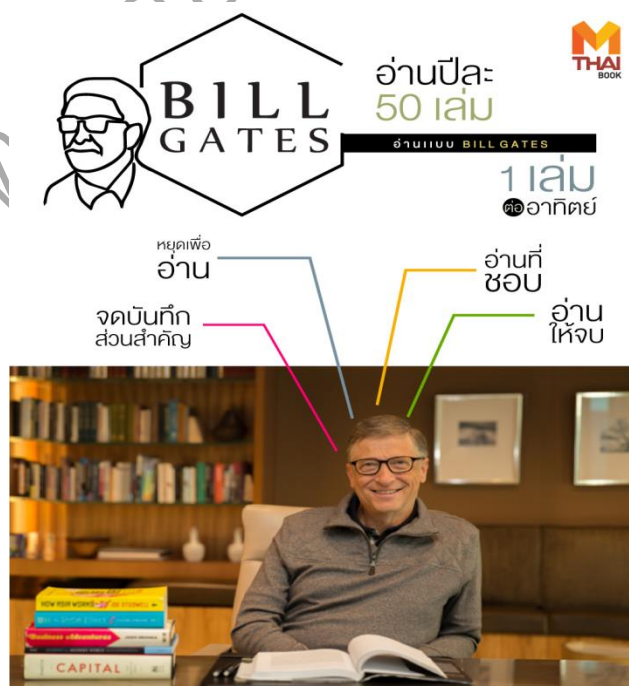
(เทคนิคการอ่าน) อ่านอย่างไร.. ให้ประสบความสำเร็จระดับโลก?

ไม่มีใครไม่รู้จัก Bill Gates นักธุรกิจผู้มั่งคั่ง และ Mark Zuckerberg ผู้ก่อตั้งเฟซบุ๊ก ทั้งสองถือเป็นบุคคลทรงอิทธิพลที่ร่ำรวยและประสบความสำเร็จที่สุดในโลก และ เทคนิคการอ่าน ที่พวกเขาทั้งคู่พูดถึงนั้นก็คือ “การอ่านหนังสือ”

เทคนิคการอ่านแบบ Bill Gates

เป็นที่ทราบกันดีว่า Bill Gates เป็นนักอ่านตัวยงชนิดที่ว่ากระหายการอ่านเอามากๆ นั่นเพราะเขากระตือรือร้นที่จะเรียนรู้อย่างไม่หยุดนิ่ง และนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดในธุรกิจ จนกลายเป็นบริษัทที่ทรงอิทธิพลมากที่สุดของโลก เขายังได้สร้างแรงบันดาลใจให้กับคนอื่นด้วยการปลุกกระตุ้นให้คนหันมารักการอ่านด้วยการสร้างเว็บไซต์ที่ชื่อว่า gates notes ที่จะบันทึกรายชื่อหนังสือที่เขาอ่านแล้วขึ้นขอบในทศวรรษ ใครอยากเก่ง ฉลาด รวย และประสบความสำเร็จแบบ Bill Gates ..จะนิ่งเฉยไม่อ่านไม่ได้แล้วละ

เทคนิคของเขาก็ไม่ยาก หลักตั้งเป้าหมายไว้ว่า ต้องอ่านให้ได้ 50 เล่มต่อปี โดยต้องอ่านหนังสือให้จบ เฉลี่ย 1 เล่มต่ออาทิตย์, หยุดทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อใช้เวลาเต็มตัวไปกับการอ่านหนังสือ และเมื่อเจอสิ่งที่น่าสนใจให้จดเอาไว้กันลืม

เทคนิคการอ่านแบบ Mark Zuckerberg

แม้เวลาว่างจะมีเพียงน้อยนิด แต่ Mark Zuckerberg ก็ไม่ได้นิ่งเฉยต่อการแสวงหาความรู้เลยแม้แต่น้อย เพราะในปี 2015 CEO แห่งเฟซบุ๊กคนนี้ได้สร้างคอมมูนิตี้ออนไลน์เพื่อการอ่านลงไปในเรื่องที่เขามี และเขาตั้งใจว่าจะอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอในทุกๆ 2 สัปดาห์อีกด้วย

ซึ่งเทคนิคของเขาโดยหลัก ๆ แล้ว จะอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ ทุก ๆ 2 อาทิตย์ , วางแผนชีวิตระยะสั้น เพื่อให้ตัวเองได้ประเมินศักยภาพของตนตลอดเวลา, ไม่กลัวที่จะทำอะไรใหม่ ๆ และไม่ยอมให้เทคโนโลยีมาครอบงำชีวิตเด็ดขาด ทั้งนี้เขายังก่อตั้งชมรมอ่านหนังสือในพื้นที่สื่อของเขาอย่าง FACEBOOK อีกด้วย

อ่านทุก
2
อาทิตย์

อ่านแบบ MARK ZUCKERBERG

ก่อตั้งชมรม
อ่านหนังสือ

วางแผนชีวิตวันต่อวัน
หรือไม่เกิน 90 วัน
จะได้ประเมินตัวเองอยู่เสมอ

และนี่คือ Lists หนังสือทั้ง 10 เล่มที่ผู้ทรงอิทธิพลระดับโลกทั้ง 2 แนะนำให้คุณอ่าน ไปดูกันว่า มีเล่มไหนที่น่าสนใจกันบ้าง?

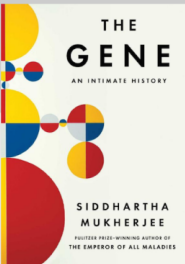

CREATIVITY, INC.

Ed Catmull

ผมชอบนะ มันเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสร้างบริษัทที่ยิ่งใหญ่อย่าง PIXAR เป็นเรื่องแรกๆเลยแหละที่ผมอ่าน ชอบแนวคิดกรรมแล้ว ก็ความคิดสร้างสรรค์ในเรื่อง - Mark Zuckerberg-

THE GENE : An Intimate History

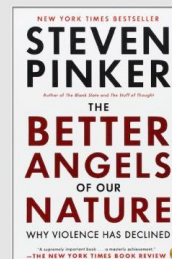
Siddhartha Mukherjee

เรื่องนี้ Mukherjee คนเขียนเขาเขียนให้คนทั่วไปอ่านนี่แหละ เพราะเขารู้ว่าเทคโนโลยีใหม่ที่เติบโตอยู่นี้ มันจะส่งผลกระทบต่อชีวิตมนุษย์แค่ไหน - Bill Gates -

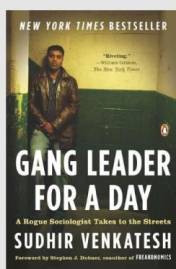
BETTER ANGELS OF OUR NATURE

Steven Pinker

ด้วยเนื้อหาจากนักจิตวิทยาฮาร์วาร์ดกว่า 800 หน้า ฟังแล้วอาจจะดู
น่ากลัว แต่ Pinker เขียนให้มันดูอ่านง่ายมาก และสามารถหยิบยก
มุมมองต่างๆในเล่มมาเปลี่ยนแปลงชีวิตได้ - Mark Zuckerberg-

M
THAI
BOOK

GANG LEADER FOR A DAY

Sudhir Venkatesh

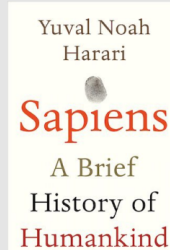
เรื่องราวของ Venkatesh ช่วยให้เราเข้าใจมุมมองที่ต่างออกไปของ
เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ทำให้เราเห็นอกเห็นใจและเคารพสิทธิ
เสรีภาพของกันและกันมาขึ้น - Mark Zuckerberg-

SAPIENS A Brief History of Humankind

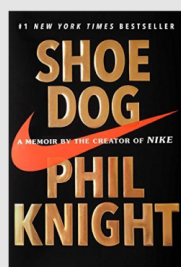
Yuval Noah Harari

ทั้งผมและเมลินดาอ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว และมันกลายเป็นบทสนทนาบน
โต๊ะอาหารมื้อค่ำของเรา "ฮารารี" ต้องเผชิญกับความน่ากลัวเพื่อบอกเล่า
ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของมนุษยชาติออกมาให้จบภายใน 400 หน้า

แต่ผมไม่ใช่เรื่องอดีตเพียงอย่างเดียว เวนอนงไปถึงอนาคตที่เกี่ยวข้องกับ
พันธุวิศวกรรมและปัญญาประดิษฐ์ ทำให้คำจำกัดความของคำว่ามนุษย์
มีความสับสนมากขึ้น - Bill Gates -

M
THAI
BOOK

SHOES DOG

Phil Knight

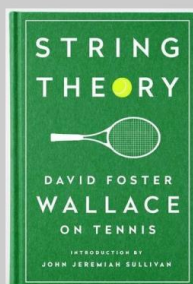
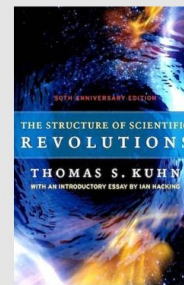
ผมเคยเจอ Knight (Knight ผู้ก่อตั้ง NIKE) ไม่กี่รอบในปีที่ผ่านมา
เขาเป็นคนที่ยอดเยี่ย่มากเลยนะ แต่ค่อนข้างที่จะเก็บตัวเงียบและ
เข้าถึงยาก นี่ ทำความรู้จัก Knight ผ่านหนังสือเล่มนี้

- Bill Gates -

The Structure of Scientific Revolutions

Thomas S. Kuhn

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์อาจเป็นตัวอย่างปฏิวัติของ
ความก้าวหน้าทางสังคม ง่ายๆ แล้วมันอาจ คือ ตัวผลักดัน
เพื่อสร้างสังคมที่ดี - Mark Zuckerberg-

STRING THEORY

David Foster Wallace

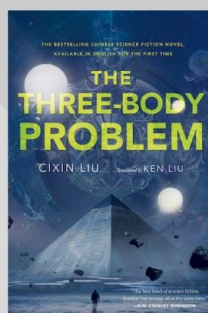
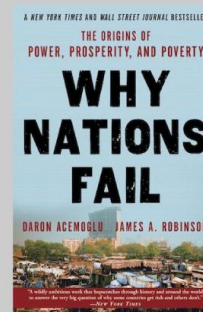
แม้จะเป็นหนังสือที่เกี่ยวกับวงการเทนนิส จากมือเล็ๆเป็นมืออาชีพ
แต่คุณไม่จำเป็นต้องไปดูเทนนิสหรือเล่นมันก่อนที่จะอ่านเล่มนี้
คุณแค่ควงปากกาหมุนไปมา ในขณะที่โรเจอร์ เฟเดอเรอร์
หวดไม้เทนนิสเท่านั้นเอง - Bill Gates -

WHY NATIONS FAIL

Daron Acemoglu and James Robinson

ที่ผมสนใจเล่มนี้เพราะอยากตระหนักถึงความมั่งคั่งของผมในหลายปีที่ผ่านมา
เพราะมันคือหนังสือที่ทำให้เข้าใจต้นกำเนิดของความยากจนของโลกได้ดีทีเดียว
ที่ว่ากันว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้บอกว่าคุณประเทศนั้น
จะอยู่รอดในระยะยาว - Mark Zuckerberg-

The Three-Body Problem

Cixin Liu

หนังสือเล่มนี้เกี่ยวกับการปฏิวัติทางวัฒนธรรมของเหมาเจ๋อตง
และการเริ่มต้นเผ่าพันธุ์ต่างๆ เช่น เผ่าพันธุ์ต่างดาวที่จับเอา
สัญญาณไปอวกาศ ถือว่าเป็นเนื้อหาที่ค่อนข้างสนุกนะ และเบา
กว่าหนังสืออื่นที่เคยอ่านมา - Mark Zuckerberg-

ชุดกิจกรรมที่ 2

“ผืนฉัน ต้องรู้อะไร”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

อาชีพที่ฉันฝัน.....

1. ให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนอยากเป็นในอนาคต แล้วจงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. จากอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันนั้น นักเรียนควรมีความรู้ความถนัดด้านใดบ้าง และต้องเรียนรู้อะไรจงอธิบาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล.....

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง (1)
การใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	1.บอกแหล่งค้นคว้าและเรียนรู้ที่ใช้ได้มากกว่า 3 แหล่ง 2.บอกเหตุผล ความเป็นมาของการรักการอ่านได้ 3.บอกประโยชน์ของการอ่านได้มากกว่า 3 ข้อ 4.บอกปริมาณการยืมหนังสือในห้องสมุด ในหนึ่งสัปดาห์มากกว่า 3 รายการ	ปฏิบัติได้ 3 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ / ไม่ได้เลย
ผลงานหรือกิจกรรมที่เกิดจากการอ่าน	1.ผลงานที่เกิดจากการอ่าน มีมากกว่า 3 รายการ 2.ผลงานที่นำมาแสดง มีความแตกต่าง/หลายลักษณะ 3.ผลงานที่นำมาแสดง ปรากฏให้เห็นถึงการใช้ความสามารถในลักษณะบูรณาการทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผลงานปรากฏ 2 ใน 3 ข้อ	ผลงานปรากฏ 1 ใน 3 ข้อ	ผลงานไม่ปรากฏตามรายการที่ระบุ

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กิจกรรมที่ 3 ชุมนนักล่าฝัน

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำเนินชีวิต การอ่านจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เรื่องต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนความสำคัญของการอ่านในการดำรงชีวิตได้
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจจากการอ่าน
3. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นประสบการณ์

1. ครูให้นักเรียนฟังเพลงนักล่าฝัน (ใบความรู้)

ขั้นอภิปราย

1. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอการวางแผนอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันเป็นรายบุคคล หน้าชั้นเรียน
2. ครูสอบถามนักเรียนจากการที่นักเรียนได้ออกมานำเสนอเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการวางแผนตนเอง สู่อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝันนั้น นักเรียนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการใดเพิ่มเติม และผลจากการปรับวิธีการวางแผนนั้นได้ผลออกมาในรูปแบบใด โดยให้นักเรียนแต่ละคนเขียนลงในใบกิจกรรม “เส้นทางสู่อาชีพ” ที่นักเรียนใฝ่ฝัน

ขั้นความคิดรวบยอด

1. เมื่อนักเรียนได้ปรับวิธีการวางแผนตนเอง สู่อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน

ขั้นประยุกต์ใช้

2. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอวิธีการวางแผนตนเอง สู่อาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน โดยให้เพื่อนๆ ช่วยกันคิด แล้วให้นักเรียนปรับแก้ไขใบกิจกรรม “เส้นทางสู่อาชีพ” ให้สมบูรณ์ โดยการนำกลับไปศึกษาและค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. คอมพิวเตอร์, อินเทอร์เน็ต
2. แหล่งเรียนรู้ต่างๆ
3. ใบความรู้
4. ชุดกิจกรรม

การวัดผลประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1.เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณค่าของการอ่านได้	ชุดกิจกรรม	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	แบบบันทึกการอ่าน	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความ สนใจ			การแสดง ความ คิดเห็น			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับ ฟังผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้ รับ มอบหมาย			รวม คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน ปานกลาง
- 1 คะแนน ปรับปรุง

บันทึกหลังการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ

(.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

ใบความรู้

เนื้อเพลง คนล่าฝัน - คาราบาว

เพลง : คนล่าฝัน

ศิลปิน : คาราบาว

อัลบั้ม : นักสู้ผู้ยิ่งใหญ่

แสงตะวันเพิ่งจะโผล่พ้นขอบฟ้า
พาชีวิตก้าวไปสู่ยังจุดหมาย
มองดูฟ้า ฝูงนกกาเที่ยวหากิน
เหมือนย้ำเตือนว่าชีวิตล้วนเกิดมา

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะเยอะ
แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
คนเป็นคนย่อมปะปนด้วยชั่วดี
มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะเยอะ
แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
คนเป็นคนย่อมปะปนด้วยชั่วดี
มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

แม้ในข้างคั่นเดือนดาวอันมืดมิด
จุดแสงเทียนนำทางสว่างไกล
ยืนเดียวดายในความกลัวหลอกตัวเอง
ยังมีหันไถ่ลงมือทำดีแล้ว

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะเยอะ
แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
คนเป็นคนย่อมปะปนด้วยชั่วดี

มีเวลาให้คนเรามากมาย
ถึงเสี่ยงเป็นเสี่ยงตายก็น่าลอง
ไปยังถิ่นแดนไกลสุดสยดา
แสวงหาต่อสู้และดิ้นรน

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
อยู่ที่ใครจะล่าฝันให้อยู่มี
ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
อยู่ที่ใครจะล่าฝันให้อยู่มี
ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

ยังมีสิทธิ์คิดฝันอันเจิดจรัส
ดุจหิ่งห้อยพรางพรายในคำคืน
เท่ากับเร่งรัดไปสู่ความล้มเหลว
กลับถูกเปลวไฟความกลัวเผาตัวตน

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
อยู่ที่ใครจะล่าฝันให้อยู่มี
ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย

มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

แผ่นฟ้ากว้าง เขาสูงใหญ่ยังเคยข้าม
ไปยังฝั่งที่ตั้งฝันอันแสนไกล

ลองดูเลยเกิดมาเป็นคนลำผืน
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะแยะ
แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
คนเป็นคนย่อมปะปนด้วยชั่วดี
มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะแยะ
แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
คนเป็นคนย่อมปะปนด้วยชั่วดี
มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

แสงตะวันเพ็งจะโผล่พ้นขอบฟ้า
พาชีวิตก้าวไปสู่ยังจุดหมาย
มองดูฟ้า ฝูงนกกาเที่ยวหากิน
เหมือนย้ำเตือนว่าชีวิตล้วนเกิดมา

ลองดูเลยเกิดมาเป็นคนลำผืน
มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

ฝันงดงามตามหน้อยเคยข้ามไหม
แต่สุดท้ายก็ได้ฝันนั้นมาครอง

มีรางวัลฝันใฝ่ให้ใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
อยู่ที่ใครจะลุ่มนในให้อยู่มี
ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
อยู่ที่ใครจะลุ่มนในให้อยู่มี
ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มีเวลาให้คนเรามากมาย
ถึงเสี่ยงเป็นเสี่ยงตายก็น่าลอง
ไปยังถิ่นแดนไกลสุดสยดา
แสวงหาต่อสู้อันดินรน

มีรางวัลฝันใฝ่ให้ใฝ่ฝัน
อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะแยะ
 แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
 คนเป็นคนยอมปะปนด้วยชั่วดี
 มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
 ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
 มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

ไอ้ชีวิตมีอะไรตั้งเยอะแยะ
 แต่สิ่งที่มีไม่เหมือนคือความฝัน
 คนเป็นคนยอมปะปนด้วยชั่วดี
 มีความรักเป็นเรื่องราวอันสดสวย
 ฟ้าเบื้องบนน้ำเบื้องล่างดินขวางหน้า
 มีชีวิตเกิดมาแค่ครั้งเดียวเท่านั้น

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
 อยู่ที่ไหนจะลุ่มนํ้าให้อยู่มี
 ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
 ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
 ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความไฝฝัน
 อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มีเกิดแก่เจ็บตายคล้ายๆ กัน
 อยู่ที่ไหนจะลุ่มนํ้าให้อยู่มี
 ในศักดิ์ศรีมีทั้งจนและร่ำรวย
 ความผิดหวังเป็นแค่เรื่องธรรมดา
 ข้ามไปเถิดไขว่คว้าความไฝฝัน
 อย่าปล่อยมันซังกะตายไปวันๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชุดกิจกรรมที่ 3

“เส้นทางสู่ฝัน”

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

อาชีพที่ฉันฝัน.....

↓

ฉันวางแผนตนเองแบบนี้ะ

ฉันทำตามบรรลุตามเป้าหมาย

↓

ฉันยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย

สิ่งที่เกิดขึ้นจากการวางแผนตนเองในอาชีพที่ใฝ่ฝัน

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง (1)
ผลงาน หรือ กิจกรรมที่เกิดจากการอ่าน	1.ผลงานที่เกิดจากการอ่าน มีมากกว่า 3 รายการ 2.ผลงานที่นำมาแสดง มีความแตกต่าง/หลายลักษณะ 3.ผลงานที่นำมาแสดง ปรากฏให้เห็นถึงการใช้ความสามารถในลักษณะบูรณาการทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผลงานปรากฏ 2 ใน 3 ข้อ	ผลงานปรากฏ 1 ใน 3 ข้อ	ผลงานไม่ปรากฏตามรายการที่ระบุ

แผนการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

กิจกรรมที่ 4 ตลาดนัดขายฝัน

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การอ่านเพื่อความบันเทิง บุคคลบางประเภทมีความชอบที่จะอ่านเพื่อความบันเทิงมากกว่าอ่านเพื่อความรู้ เนื่องจากว่า ความบันเทิงเป็นอาหารทางใจซึ่งมีความจำเป็นต่อชีวิตของมนุษย์เช่นเดียวกับอาหารและอากาศ จึงมักจะเลือกอ่านแต่หนังสือที่ส่งเสริมสุขภาพจิตให้แจ่มใส มีความสุข คนไทยเรานั้นใช้การอ่านเป็นเครื่องให้ความบันเทิงใจมาเป็นเวลาติดต่อกันนานหลายปีแล้ว เห็นได้จากนิทานร้อยแก้วและนิทานคำกลอนสำหรับอ่าน กลอนเพลงยาว นิราศ ตลอดจนวรรณกรรมอื่นๆ ที่ถูกแต่งขึ้นอย่างมากมายและหลากหลายในสมัยก่อน ล้วนแต่มีส่วนให้ความบันเทิงใจแก่ผู้อ่านทั้งสิ้น จวบจนปัจจุบันนี้ก็ยังมี นวนิยาย เรื่องสั้น สารคดี การ์ตูนมีภาพประกอบต่างๆ มากมายเพื่อสร้างรอยยิ้มความสนุกสนานเพลิดเพลินให้กับผู้อ่านโดยวิธีการอ่านง่าย ๆ และสามารถทำได้หลายโอกาส เช่น ระหว่างที่คอยบุคคลที่นัดหมาย คอยเวลารถไฟออก เป็นต้น หรืออ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดีในเวลาว่าง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนความสำคัญของการอ่านในการดำรงชีวิตได้
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจจากการอ่าน
3. เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน

กระบวนการจัดกิจกรรม

ขั้นประสบการณ์

1. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบว่า นักเรียนอยากมีอาชีพอะไร
2. ครูและนักเรียนร้องเพลง เพลง พ่อเป็นนายร้อย (ศิลปิน...วงคาราบาว)

ขั้นอภิปราย

1. ครูสอบถามนักเรียนว่าจากเป้าหมายทางอาชีพที่นักเรียนได้วางแผนไว้ให้นักเรียนเขียนอธิบายจุดที่นักเรียนควรพัฒนา เช่น หากนักเรียนต้องการเป็นนักฟุตบอลแต่นักเรียนไม่มีความมั่นใจในตัวเอง, อยากเรียนวิศวกรรมศาสตร์แต่ไม่เก่งคณิตศาสตร์ เป็นต้น

ขั้นความคิดรวบยอด

1. ครูให้นักเรียนไปค้นคว้าข้อมูลจากการอ่านว่าในส่วนใดที่นักเรียนต้องพัฒนานักเรียนจะพัฒนาอย่างไร อ่านจากหนังสืออะไรหรือแหล่งข้อมูลใด และนักเรียนสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ เป็นต้น

2. ครูให้นักเรียนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียนเป็นรายบุคคลจากข้อมูลที่นักเรียนได้ไปศึกษาหาความรู้มา

ขั้นประยุกต์ใช้

4. ครูให้นักเรียนเขียนสรุปว่านักเรียนได้อะไรบ้างจากการที่นักเรียนได้อ่านมาทั้งหมด

5. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการอ่าน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. ใบกิจกรรม
2. หนังสือ, แหล่งเรียนรู้ต่างๆ

การวัดผลประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1.เพื่อให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงคุณค่าของสิ่งที่อ่านได้	แบบสังเกตพฤติกรรม รายบุคคล	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้นักเรียนสามารถสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับคุณค่าของการอ่านได้	ชุดกิจกรรม	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป
2.เพื่อให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	แบบบันทึกการอ่าน	ผ่านร้อยละ 50 ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมรายบุคคล

ที่	พฤติกรรม ชื่อ-สกุล	ความ สนใจ			การแสดง ความ คิดเห็น			การตอบ คำถาม			การ ยอมรับ ฟังผู้อื่น			ทำงาน ตามที่ได้ รับ มอบหมาย			รวม คะแนน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- 3 คะแนน ดี
- 2 คะแนน ปานกลาง
- 1 คะแนน ปรับปรุง

บันทึกหลังการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ

(.....)

ครูผู้สอน

ความคิดเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

ลายมือชื่อ.....

(.....)

ผู้บริหารสถานศึกษา

เนื้อเพลง พ่อเป็นนายร้อย

(ศิลปิน...วงคาราบาว)

อยากจะบอกด้วยปากจากใจ
 ว่าพ่อเป็นสุขแค่ไหน
 เมื่อเจ้าได้มีวันนี้
 วันที่ลูกจบการศึกษา
 แต่งตัวไปรับปริญญา
 เป็นนักศึกษาดีกรี
 ถึงจะเหนื่อยจะหนักเท่าไหน
 จะกู้เขายืมใคร พ่อทุ่มเทเต็มที่
 เพราะพ่อมันจบ ป.สี่
 เลยต้องมาขับแท็กซี่
 ส่งให้เจ้าเรียน
 อย่าไปบอกกับเพื่อนกับใคร
 ว่าเจ้ามีพ่อเป็นควาย
 ทำงานต่ำต้อย
 บอกเขาไปว่าเป็นนายร้อย
 อยู่ชายแดนชายดอย
 มั่งมีไม่น้อย
 คนเราควรจะพูดความจริง
 เพื่อศักดิ์ศรีบางสิ่ง
 ต้องปกปิดนิดหน่อย
 ไม่อยากให้ลูกต่างพร้อย
 ไม่ใช่ว่าคุยเลิกลอย
 แค่อยากให้ลูกเป็นสุข
 พ่อเป็นนายร้อย
 ก็ร้อยละสิบ.สลึง
 เพื่อลูกพ่อจึง
 ดิ้นรนจนขวย

รถติดดั่งดั่งเม
 รายได้มันหดหาย
 ไม่ให้กูเขาจะทำไ
 ไม่อยากให้ลูกต้องเป็นควาย
 นายร้อยละสิบสลึง
 ร้อยละสิบสลึง
 อย่าไปบอกกับเพื่อนกับใคร
 ว่าเจ้ามีพ่อเป็นควาย
 ทำงานต่ำต้อย
 บอกเขาไปว่าเป็นนายร้อย
 อยู่ชายแดนชายดอย
 มั่งมีไม่น้อย
 คนเราควรจะพูดความจริง
 เพื่อศักดิ์ศรีบางสิ่ง
 ต้องปกปิดนิดหน่อย
 ไม่อยากให้ลูกต่างพร้อย
 ไม่ใช่ว่าคุยเลิกลอย
 แค่อยากให้ลูกเป็นสุข
 พ่อเป็นนายร้อย
 ก็ร้อยละสิบ.สลึง
 เพื่อลูกพอจึง
 ดั้นรบนขวาย
 รถติดดั่งดั่งเม
 รายได้มันหดหาย
 ไม่ให้กูเขาจะทำไ
 ไม่อยากให้ลูกต้องเป็นควาย
 นายร้อยละสิบสลึง
 ร้อยละสิบสลึง

ชุดกิจกรรมที่ 4

จุดอ่อนของฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในช่องว่าง

- จากเป้าหมายทางอาชีพที่นักเรียนได้วางแผนไว้ นักเรียนคิดว่าจุดใดที่นักเรียนควรพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน

จุดอ่อนของฉัน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล.....

2. จากจุดอ่อนของนักเรียนที่ควรพัฒนาตนเองเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางอาชีพที่นักเรียน
ใฝ่ฝันนั้น นักเรียนมีวิธีการอย่างไรบ้าง และนักเรียนปฏิบัติได้หรือไม่อย่างไร

จุดอ่อนของฉัน 	
	
วิธีการพัฒนา (พัฒนาอย่างไร, อ่านหนังสืออะไร หรือใช้แหล่งข้อมูลใด) 	
	
ปฏิบัติได้	ปฏิบัติไม่ได้

ชื่อ - สกุล.....

3. ให้นักเรียนเขียนสรุปสิ่งที่นักเรียนได้จากการวางแผนเป้าหมายในอาชีพที่นักเรียนใฝ่ฝัน จากทั้งหมดที่นักเรียนได้อ่านมา

ฉันอ่านฉันได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ - สกุล.....

เกณฑ์ระดับคุณภาพ (Rubric)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้(2)	ปรับปรุง (1)
การใช้เวลาในการอ่าน	ระบุเวลาในการอ่านในหนึ่งวันมากกว่า 3 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านหนึ่งวัน 3 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านหนึ่งวัน 2 เวลา	ระบุเวลาที่ใช้ในการอ่านหนึ่งวัน 1 เวลา/ไม่ระบุเลย
ลักษณะนิสัยในการอ่าน	1.มีสมาธิ/ทำที่ที่จดจ่อ/ตั้งใจในการอ่าน 2.มีรอยยิ้มบนใบหน้า/ลักษณะที่บ่งบอกถึงความสุขในการอ่าน 3.ใช้เวลาในการอ่านตามเวลาที่กำหนด 4.เล่าเรื่องที่อ่านได้กระชับรัดกุมชัดเจน	ปฏิบัติได้ 3 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ/ไม่ได้เลย
การใช้ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ	1.บอกแหล่งค้นคว้าและเรียนรู้ที่ใช้ได้มากกว่า 3 แหล่ง 2.บอกเหตุผล ความเป็นมาของการรักการอ่านได้ 3.บอกประโยชน์ของการอ่านได้มากกว่า 3 ข้อ 4.บอกปริมาณการยืมหนังสือในห้องสมุดในหนึ่งสัปดาห์มากกว่า 3 รายการ	ปฏิบัติได้ 3 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 2 ใน 4 ข้อ	ปฏิบัติได้ 1 ข้อ/ไม่ได้เลย
ผลงานหรือกิจกรรมที่เกิดจากการอ่าน	1.ผลงานที่เกิดจากการอ่าน มีมากกว่า 3 รายการ 2.ผลงานที่นำมาแสดง มีความแตกต่าง/หลายลักษณะ 3.ผลงานที่นำมาแสดง ปรากฏให้เห็นถึงการใช้ความสามารถในลักษณะบูรณาการทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผลงานปรากฏ 2 ใน 3 ข้อ	ผลงานปรากฏ 1 ใน 3 ข้อ	ผลงานไม่ปรากฏตามรายการที่ระบุ

ภาคผนวก ค

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

**แบบตรวจสอบความสอดคล้องของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

ของ

นางสาวอริสา พานิชกุล

**นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อที่แนบมาให้ว่ามีความสอดคล้องตามรายการประเมินที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ” ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับการใช้ชุดกิจกรรม
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับการใช้ชุดกิจกรรม
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับการใช้ชุดกิจกรรม

รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. คำชี้แจงการใช้ชุดกิจกรรม 1.1 มีความชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย 1.2 เรียงลำดับขั้นตอนถูกต้อง 2. คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เบื้องต้น 2.1 มีองค์ประกอบครบถ้วนและสัมพันธ์กัน 2.2 จัดกิจกรรมที่เน้นทักษะการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา 3. จุดประสงค์การเรียนรู้ 3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ 3.2 มีความชัดเจนถูกต้อง 3.3 มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน 4. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้ 4.2 มีขั้นตอนถูกต้องและชัดเจน 4.3 พัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ 4.4 สอดคล้องกับความสามารถของนักเรียน 4.5 เน้นทักษะการวิเคราะห์โจทย์ปัญหา 4.6 เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4.7 มีความเหมาะสมกับเวลา				

รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้ 5.1 สอดคล้องกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน 5.2 มีความเหมาะสมกับวัย และความสามารถ ของนักเรียน 5.3 ส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้และความเข้าใจ 6. การวัดและประเมินผล 6.1 วัดได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ 6.2 วัดได้ตามพฤติกรรมการเรียนรู้				

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
 (.....)

ตาราง 5 ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านเนื้อหาและองค์ประกอบของชุดกิจกรรม						
1. ความเหมาะสมของรูปแบบชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
2. ความชัดเจนของคำชี้แจงการเรียนรู้โดยการใช้ชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
3. ความเหมาะสมในการแต่งเนื้อหาของแต่ละชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
4. สำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายได้ดีและเข้าใจง่าย	1	1	1	1	1	1.00
5. ความเหมาะสมระหว่างเวลาและเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
6. ความสัมพันธ์ต่อเนื่องของเนื้อหาในชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
7. บทนิทานน่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
8. รูปภาพประกอบบทนิทานสอดคล้องกับเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
9. ความสอดคล้องเหมาะสมของบทนิทานกับจุดประสงค์ในแต่ละชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
ด้านคุณภาพของชุดกิจกรรม						
10. ระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นจากการเรียนรู้โดยชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
11. ความรู้ได้รับครบถ้วนตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
12. แบบทดสอบประจำชุดกิจกรรมวัดความรู้ได้ตรงตามจุดประสงค์	1	1	1	1	1	1.00
13. ความชัดเจนในการบอกขั้นตอนการใช้ชุดกิจกรรม	1	1	1	1	1	1.00
14. สารสำคัญสามารถสรุปความคิดรวบยอดของชุดกิจกรรมแต่ละชุดได้	1	1	1	1	1	1.00
ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน						
15. การเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	1	1.00
16. กิจกรรมการเรียนการสอนสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
17. การใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
18. สื่อเหมาะสมตรงกับความสนใจของนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
19. กิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนปฏิบัติจริง	1	1	1	1	1	1.00
20. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการวัดและประเมินผลการเรียน						
21. การวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงของผลงาน	1	1	1	1	1	1.00
22. การทดสอบความรู้ก่อนเรียน ความชัดเจนเป็นรูปธรรมของเกณฑ์การประเมิน	1	1	1	1	1	1.00
23. ความยุติธรรมในการวัดและประเมินผล	1	1	1	1	1	1.00
24. การวัดผลและประเมินผลสะท้อนสภาพการเรียนรู้ของนักเรียน	1	1	1	1	1	1.00
25. การนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการเรียนในครั้งต่อไป	1	1	1	1	1	1.00

แบบตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ของ

นางสาวอริสา พานิชกุล

นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อที่แนบมาให้ว่ามีความสอดคล้องตามรายการ
ประเมินที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ” ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อตรงหรือสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด
- 0 เมื่อไม่แน่ใจ
- 1 เมื่อไม่ตรง หรือ ไม่สอดคล้อง

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1.ความสนใจใฝ่รู้ในการ อ่านประกอบด้วยการมี ความกระตือรือร้นในการ อ่าน ตั้งใจอ่านและการ แสวงหาความรู้ด้วยการ อ่าน	ข้อ 1.พิชัยได้รับมอบหมายให้ทำ รายงาน 1 เรื่อง ถ้านักเรียน เป็นพิชัยนักเรียนจะทำอย่างไร ก. ขอให้พ่อกับแม่หาให้แล้ว นำมาเขียนรายงาน (0.25 คะแนน) ข. อ่านจากอินเทอร์เน็ตแล้ว นำมาเขียนรายงาน (0.5 คะแนน) ค. อ่านจากหนังสือและค้น จากอินเทอร์เน็ตแล้ว เขียนสรุปตามความ เข้าใจ (1 คะแนน) ง. อ่านจากหนังสือและค้น จากอินเทอร์เน็ตแล้วให้ เพื่อนช่วยสรุปตามความ เข้าใจ (0.75 คะแนน) ข้อ 2 คักดาอ่านบทความเรื่อง ภาวะโลกร้อน แล้วไม่เข้าใจ คำศัพท์บางคำ ถ้า นักเรียนเป็น คักดา นักเรียนจะทำอย่างไร ก. ถามครูและให้ครูช่วย อธิบาย (0.5 คะแนน) ข. ถามเพื่อนว่า คำที่ไม่ เข้าใจมี ความหมายว่า อย่างไร(0.25คะแนน) ค. หาบทความที่เป็นเรื่อง คล้ายๆกันมาอ่าน เพิ่มเติม				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	(1 คะแนน) ง. เขียนคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจแล้วไปปิดหาความหมายในพจนานุกรม (0.75 คะแนน) ข้อ 3 โรงเรียนของสายหยุดได้จัดประกวดนักเล่านิทานตัวน้อย ถ้านักเรียน เป็นสายหยุด นักเรียนจะอย่างไร ก. ไม่เข้าร่วมประกวดและไม่ไปดูการประกวด (0.25 คะแนน) ข. ไม่เข้าร่วมประกวด แต่ไปร่วมชมการประกวด (0.5 คะแนน) ค. ค. เข้าร่วมประกวด เพราะได้รับความ สนุกสนาน เพลิดเพลิน (0.75 คะแนน) ง. เข้าร่วมประกวด เพราะได้อ่านนิทานหลายเรื่องและทักษะการเล่านิทาน (1 คะแนน) ข้อ 4 ครูภาษาไทยมอบหมายให้นักเรียน อ่านหนังสือและเขียนบันทึกจากการอ่าน สัปดาห์ละ 3 เล่ม นักเรียนจะอย่างไร ก. ให้เพื่อนอ่านให้ฟังแล้วเขียน บันทึกด้วยตนเอง (0.5 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. อ่านจากหนังสือเรียนภาษาไทย แล้วเขียนบันทึกด้วยตนเอง (0.75 คะแนน) ค. อ่านจากหนังสือหลายเล่มใน ห้องสมุด แล้วเขียนบันทึกเฉพาะใจความสำคัญ (1 คะแนน) ง. อ่านจากบันทึกการอ่านของเพื่อน แล้วเขียนบันทึก(0.25 คะแนน) ข้อ 5 ไปเตยได้ฟังคุณครูบรรณารักษ์ แนะนำหนังสือใหม่ในห้องสมุด ถ้า นักเรียนเป็นไปเตย นักเรียนจะอย่างไร ก. ยืมหนังสือกลับไม่อ่านที่บ้าน(1 คะแนน) ข. เปิดดูภาพในหนังสือ ถ้าน่าสนใจ ก็ค่อยมาอ่าน (0.5 คะแนน) ค. เปิดดูภาพในหนังสือแล้วอ่านคร่าวๆ (0.75 คะแนน) ง. ชวนเพื่อนไปดูหนังสือเล่มไหนว่า มีอยู่ในห้องสมุดจริง (0.25 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 6 ขณะที่น้ำหวานกำลังนั่งอ่าน หนังสือในห้องสมุด น้อยหนาก็มาชวนไป เล่นกับเพื่อน ๆ ถ้านักเรียนเป็นน้ำหวาน จะทำอย่างไร ก. รีบเก็บหนังสือและกลับมาอ่านหลังเล่นเสร็จ (0.25 คะแนน) ข. อ่านหนังสือจนจบแล้วจึงไปเล่นกับเพื่อน (1คะแนน) ค. เปิดดูภาพและอ่านหน้าที่เหลือ อย่างคร่าว ๆ แล้วไปเล่นกับเพื่อน (0.75 คะแนน) ง. อ่านจนจบในหน้าที่กำลังอ่าน แล้วเล่นกับเพื่อน (0.5 คะแนน) ข้อที่ 7 สถาปัตย์ได้รับของขวัญวันเกิด เป็นหนังสือหนึ่งเล่ม ถ้านักเรียนเป็นสถาปัตย์นักเรียนจะทำอย่างไร ก. เก็บหนังสือไว้บนชั้นหนังสือ เมื่อมีเวลาว่างค่อยนำมาอ่าน (0.25 คะแนน) ข. เปิดดูหนังสือและอ่านเรื่องย่อก่อน (0.5 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. เปิดอ่านทันทีและอ่านจนจบเล่ม(1 คะแนน) ง. เปิดอ่านทันทีแต่เลือกอ่านเฉพาะ ที่ตนสนใจก่อน (0.75 คะแนน) ข้อ 8 กันทิชาอยากทราบสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง เพื่อจะไปเที่ยวในวันหยุด ถ้านักเรียนเป็นกันทิชานักเรียนจะอย่างไร ก. ค้นคว้าจากหนังสือหรือแผ่นพับแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวมาอ่าน (1 คะแนน) ข. อ่านจากป้ายนิเทศในชั้นเรียนของตน (0.5 คะแนน) ค. ค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตที่มีข้อมูลและภาพประกอบบางส่วน (0.75 คะแนน) ง. ถามหาเอกสารแนะนำสถานที่ ที่ท่องเที่ยวจากเพื่อนที่รู้จักและเคยไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยววันนั้น ๆ มาแล้ว(0.25 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 9 ชาลียากสมัครเป็นสมาชิกชมรม กีฬา ซึ่งต้องสมัครผ่านทางอินเทอร์เน็ต ถ้านักเรียนเป็นชาลีนักเรียนจะอย่างไร ก. ให้เพื่อนสมัครให้ ดูก่อน แล้วค่อยสมัคร เอง (0.25 คะแนน) ข. อ่านขั้นตอนการสมัคร ให้เพื่อนฟัง แล้วให้ เพื่อนสมัครให้ (0.5 คะแนน) ค. อ่านขั้นตอนการสมัคร จากประกาศ ที่ติดไว้ แล้วไปสมัครด้วย ตนเอง(0.75 คะแนน) ง. อ่านขั้นตอนการสมัคร จากประกาศ และดู รายละเอียดเพิ่มเติม จาก อินเทอร์เน็ต แล้ว ไปสมัครด้วยตนเอง (1 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 10 ทบทิมเดินผ่านป้ายนิเทศให้ ความรู้เกี่ยวกับวันภาษาไทยแห่งชาติ และ สนใจตอบคำถามชิงรางวัล ถ้านักเรียนเป็นทบทิม นักเรียนมีวิธีการหาคำตอบอย่างไร ก. เลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่มีคำตอบ ตรงกับคำถาม (0.5 คะแนน) ข. อ่านข้อความทั้งหมด อย่างคร่าวๆ แล้ว เลือกอ่านรายละเอียดเฉพาะหัวข้อที่มีคำตอบ (0.75คะแนน) ค. ให้เพื่อนบอกคำตอบให้ ฟังและเขียนคำตอบ (0.25 คะแนน) ง. อ่านข้อความทั้งหมด อย่างละเอียด แล้วนำมาเขียนคำตอบ (1 คะแนน) ข้อ 11 ลูกตาลพบขวดยาขวดหนึ่งใน กล่องเก็บของที่บ้าน ซึ่งมีฝุนเกาะอยู่เต็ม ข้างขวด ถ้านักเรียนเป็นลูกตาลนักเรียนจะทำอย่างไร ก. บัดฝุนออกแล้วดูชื่อยา แล้วหยิบ ไปให้แม่ช่วยดู (0.5 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. หยิบวดยานั้นถึงเพราะเป็น ขวด ยาที่เก่ามากแล้ว (0.25 คะแนน) ค. บัดฝุ่นออกและอ่าน รายละเอียด ทั้งหมดในฉลากยา ก่อนนำไปให้ แม่ดูอีกครั้ง (1คะแนน) ง. บัดฝุ่นออกแล้วดูเฉพาะชื่อยา และวันหมดอายุ ก่อนนำไป ให้แม่ ช่วยดู (0.75คะแนน) ข้อ 12 ไฟศาลไปร่วมงานวันเด็ก แห่งชาติและสนใจกิจกรรมการวัด ลดสลายบนผ้าบาติกแต่ไม่ได้ดูตั้งแต่ เริ่มต้นถ้านักเรียนเป็นไฟศาลนักเรียน จะทำอย่างไร ก. สอบถามวิธีการทำจากคนที่ สาธิต การวัดลดสลายบนผ้า บาติก (0.5 คะแนน) ข. ศีกษารายละเอียดจากเอกสารที่ แจกให้และหาข้อมูลจากแหล่ง อื่นเพิ่มเติม (1คะแนน) ค. ดูไปเรื่อยจนเสร็จสิ้นแล้ว เดินไปดูกิจกรรมอื่นต่อไป (0.25 คะแนน) ง. ยีนอ่านและดูภาพถ่ายที่จัด แสดงไว้บนบอร์ด (0.75 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
2. เจตคติที่ดีต่อการอ่าน ประกอบด้วย ความรู้สึก ที่มีต่อ การอ่าน ความ คิดเห็นที่มีต่อการ อ่าน และชื่นชม คุณค่าของ ความรู้ จากการอ่าน	ข้อ 13 แก้วตามีน้องสาวอายุ 5 ขวบ น้องสาวต้องการให้พี่สาวอ่านนิทาน ให้ฟัง ถ้านักเรียนเป็นแก้วตาดวงใจนักเรียน จะรู้สึกอย่างไร ก. ไม่อยากอ่านเพราะไม่ใช่ หนังสือที่ชอบ (0.25 คะแนน) ข. เต็มใจอ่านให้น้องฟังโดยไม่ รู้สึกเบื่อหน่าย (1คะแนน) ค. อ่าน 2-3 หน้าแล้วให้แม่ช่วย อ่านให้น้องฟัง (0.5 คะแนน) ง. อ่านผ่าน ๆ ก่อนแล้วค่อย อ่านให้ น้องฟัง (0.75คะแนน) ข้อ 14 เพื่อนของดำรงคนหนึ่งชอบ อ่าน หนังสือ แต่เลือกอ่านหนังสือ การ์ตูนเพียง อย่างเดียว ถ้านักเรียน เป็นดำรงนักเรียนจะทำอย่างไร ก. แนะนำให้อ่านหนังสือ ประเภทอื่นด้วย เพราะมี ความเพลิดเพลินเหมือนกัน (1 คะแนน) ข. บอกให้หยุดอ่าน เพราะไม่มี ประโยชน์อะไรเลย(0.25 คะแนน) ค. บอกให้หยุดอ่าน และแนะนำ หนังสือเล่มใหม่ให้อ่าน (0.5 คะแนน) ง. แนะนำหนังสือที่ตนเองชอบ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน อ่าน (0.75 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 15 อนันต์และเพื่อนๆ ได้นำหนังสือ มาแลกเปลี่ยนกัน แต่หนังสือที่อนันต์ ได้รับเป็นหนังสือเล่มเก่า ถ้านักเรียน เป็น อนันต์นักเรียนรู้สึกอย่างไร ก. ดีใจเพราะหนังสือทุกเล่มมี ประโยชน์และคุณค่า (1 คะแนน) ข. เสียใจ เพราะหนังสือเล่มที่ได้ เก่าเกินไปและไม่น่าอ่าน (0.25 คะแนน) ค. เฉย ๆ เพราะเก็บไว้อ่านในยาม ว่างได้ (0.50 คะแนน) ง. ดีใจ เพราะได้หนังสืออ่าน เพิ่มขึ้นอีก 1 เล่ม (0.75 คะแนน) ข้อ 16 ในชั่วโมงภาษาไทยชั้น ป.5 ครู ให้ขวัญใจและเพื่อน ๆ อ่านนิทานเรื่อง หนึ่ง แล้วตอบคำถาม แต่ขวัญใจเคยอ่าน นิทานเรื่องนั้นแล้ว ถ้านักเรียนเป็น ขวัญใจ นักเรียนจะรู้สึกและทำอะไร ก. ดีใจและอ่านอย่างตั้งใจ (1 คะแนน) ข. ดีใจและอ่านอย่างคร่ำ ๆ เพราะ เคยอ่านแล้ว (0.75 คะแนน) ค. ดีใจและเลือกดูเฉพาะภาพ เท่านั้น (0.5 คะแนน) ง. รู้สึกเบื่อและให้เพื่อนอ่าน แล้วเล่าให้ฟัง (0.25 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 17 กะทือ่านป้ายประกาศการจัด งาน สัปดาห์หนังสือซึ่งจะมีขึ้นใน เดือนหน้า ถ้า นักเรียนเป็นกะทือ นักเรียนจะเข้าร่วมงานนี้ หรือไม่ ก. เข้าร่วม เพราะจะได้ซื้อ หนังสือที่ ลดราคาเป็นพิเศษ (0.75 คะแนน) ข. ไม่เข้าร่วม เพราะไม่น่าสนใจ และ ไม่มีมีเพื่อนคนใดไป ร่วมงาน (0.25คะแนน) ค. เข้าร่วม เพราะจะได้ซื้อ หนังสือ ใหม่ ๆ และร่วม กิจกรรมการอ่านอย่าง หลากหลาย (1 คะแนน) ง. ไม่เข้าร่วม เพราะเคยไป ร่วมงานมาบ้างแล้วและ หนังสือก็คงเหมือนเดิม (0.25 คะแนน) ข้อ 18 เพื่อนของน้ำตาลกำลังคุยกัน เรื่อง โรคไขเลือดออกและนำบทความ การป้องกันโรคนี้อ่านถ้า นักเรียนเป็นน้ำตาลนักเรียนจะทำ อย่างไร ก. อ่านบทความด้วยตนเอง เพราะ จะได้นำไปปฏิบัติได้ ถูกต้อง(0.75 คะแนน) ข. ให้เพื่อนถ่ายเอกสารไว้ให้ แล้วค่อยอ่านเมื่อมีเวลว่าง (0.25 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. ให้เพื่อนอ่านให้ฟัง เพราะ ใครอ่าน ก็ได้รับความรู้ เหมือนกัน (0.5 คะแนน) ง. อ่านบทความด้วยตนเองและ หาเอกสารอื่นเพิ่มเติม เพราะ จะได้ ความรู้และมีวิธีการ เองกัน หลาย ๆ วิธี (1 คะแนน) ข้อ 19 โรงเรียนของทรงชัยได้แจก หนังสือวันเด็กแห่งชาติให้กับ นักเรียนคนละ 1 เล่ม ถ้านักเรียนเป็น ทรงชัย นักเรียน จะรู้สึกอย่างไร ก. ดีใจ เพราะเป็นหนังสือที่ดี และ น่าสนใจ (1 คะแนน) ข. ดีใจ เพราะเป็นของขวัญที่ไม่ ต้อง ซื้อ (0.75 คะแนน) ค. เฉยๆ เพราะเป็นของขวัญ สำหรับ เด็ก (0.5 คะแนน) ง. เสียใจ เพราะน่าจะได้ ของขวัญ อย่างอื่น (0.25 คะแนน) ข้อ 20 พ่อให้นำหนังสือคู่มือการใช้ รถจักรยานยนต์มาวางไว้บนโต๊ะ สุพจน์เดินผ่านมาเห็นเลยหยิบขึ้นมา ถ้านักเรียนเป็นสุพจน์นักเรียนทำ อย่างไรต่อไป ก. ดูหน้าปกและวางไว้ที่เดิม เพราะ ไม่เกี่ยวกับเด็ก (0.25 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข. เปิดดูรูปภาพในเล่มหนังสือ เผื่อจะ เจอสิ่งที่น่าสนใจ (0.5 คะแนน) ค. อ่านรายละเอียดทั้งหมด เพราะอาจจะมี โอกาสได้ใช้ ในวันข้างหน้า (1คะแนน) ง. เลือกรอ่านเพียงบางหน้า เพราะบางสิ่งในหนังสือเป็น เรื่องที่อยู่แล้ว (0.75 คะแนน) ข้อ 21 เพื่อนของจันทิมากำลังนั่งทำ รายงานเรื่องวรรณคดีไทย โดยศึกษา จากหนังสือเพียงเล่มเดียว ถ้านักเรียน เป็นจันทิมานักเรียนจะอย่างไร ก. แนะนำให้อ่านเพิ่มเติมจาก หนังสือ เรียน เพราะมีข้อมูล อยู่แล้ว(0.5 คะแนน) ข. นำรายงานของตนเองมาให้ เพื่อนดู เพื่อไม่ให้เพื่อน เสียเวลาอ่านอีก(0.25 คะแนน) ค. แนะนำให้ไปอ่านเพิ่มเติม จาก หนังสือหลาย ๆ เล่มใน ห้องสมุด เพื่อให้ได้ข้อมูล จากหลายแหล่ง(1 คะแนน) ง. ง. แนะนำให้อ่านจากหนังสือ 2 - 3 เล่มที่มีอยู่ในห้องเรียน (0.75 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 22 ครูให้พิมพ์ใจและเพื่อนๆ ไปค้นคว้าหาเกร็ดความรู้ในการเตรียมตัวสอบ มาแนะนำให้เพื่อน ๆ ฟังทุกวัน ถ้านักเรียน เป็นพิมพ์ใจนักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ก. ดีใจและเต็มใจ เพราะจะได้้นำเกร็ดความรู้ที่ค้นไปใช้และแนะนำให้เพื่อนคนอื่น ๆ รู้ด้วย (1คะแนน) ข. ดีใจและเต็มใจ เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความรู้กันกับเพื่อน ๆ (0.75คะแนน) ค. เฉยๆ เพราะต้องออกมาเล่าเนื่องจากเป็นคำสั่งของครู (0.25 คะแนน) ง. ดีใจ เพราะตนเองชอบเล่าเรื่อง ต่างๆ ให้เพื่อนฟังเสมอ (0.5คะแนน) ข้อ 23 พ니다ได้รับมอบหมายให้อ่านข่าวผ่านเสียงตามสายของโรงเรียนในตอนพักเที่ยงของทุกวัน ถ้านักเรียนเป็นพ니다 นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ก. น่าเบื่อหน่ายเพราะไม่ได้เล่นกับเพื่อน (0.25 คะแนน) ข. ดีใจ เพราะได้ฝึกทักษะการอ่านและติดตามข่าวสารใหม่อย่างสม่ำเสมอ (1 คะแนน) ค. ดีใจ เพราะเป็นการแสดงออกที่ดี(0.75คะแนน) ง. เฉย ๆ เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย (0.5คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 24 โรงเรียนของวิภาพจน์กิจกรรรม ให้นักเรียนอ่านหนังสือในตอนเย็นของ ทุกวันก่อนกลับบ้านวันละ 15 นาที ถ้า นักเรียนเป็นวิภาพจน์นักเรียนมีความ คิดเห็นอย่างไรกับกิจกรรมนี้ ก. ชอบกิจกรรมนี้ เพราะจะได้ ความรู้ จากการอ่านเพิ่มขึ้น อีก (1 คะแนน) ข. อยากให้มีกิจกรรมนี้เพราะจะ ได้อ่านหนังสืออื่นๆที่ไม่ใช่ หนังสือเรียน (0.75 คะแนน) ค. ชอบกิจกรรมนี้เพราะจะได้ อ่านหนังสือพร้อมเพื่อน (0.5 คะแนน) ง. ไม่อยากให้มีกิจกรรมนี้ เพราะ ไม่ได้รับความสนุกสนาน (0.25 คะแนน) ข้อ 25 เมทินีมีเงินอยู่จำนวนหนึ่งจาก พี่สาวและต้องการซื้อเสื้อเป็น ของขวัญให้ตนเอง ถ้านักเรียนเป็น เมทินีนักเรียนจะอย่างไร ก. เลือกซื้อเสื้อที่มีการสื พิมพ์ หลายครั้ง (0.75 คะแนน) ข. เลือกซื้อเสื้อที่ตนเองสนใจ หรือได้รับรางวัลก่อน (1 คะแนน) ค. เลือกซื้อเสื้อที่เพื่อน แนะนำ (2.5 คะแนน) ง. เลือกซื้อเสื้อที่มียอดขาย ดีอันดับ 1 ของร้าน (0.5 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 26 แพรวชนตันอ้อยไปร่วม กิจกรรมอ่านหนังสือให้คนตาบอดฟัง ใน วันหยุดเสาร์อาทิตย์ ถ้านักเรียน เป็นตันอ้อย นักเรียนทำอย่างไร ก. ตอบตกลงทันทีเพราะเป็น กิจกรรมที่น่าสนใจและมี ประโยชน์ (1 คะแนน) ข. ขอคิดดูก่อนแล้วค่อยให้ คำตอบวันหลัง (0.5 คะแนน) ค. ปฏิเสธเพราะไม่น่าสนใจ (0.25 คะแนน) ง. ตอบตกลงเพราะวันหยุดนี้ก็ ไม่ได้ทำอะไร (0.75 คะแนน) ข้อ 27 ในสัปดาห์หน้าโรงเรียนของ กระต๊อบจัดกิจกรรมตอบปัญหาจาก สารานุกรมเล่ม 1-5 ถ้านักเรียนเป็น กระต๊อบนักเรียนจะทำอย่างไร ก. ไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะสารานุกรมมีเนื้อหา มาก (0.25 คะแนน) ข. สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะ มีเพื่อนชวน (0.5 คะแนน) ค. สมัครเข้าร่วมกิจกรรมเพราะ ได้รับความรู้เพิ่มเติมจาก การอ่านสารานุกรม (1 คะแนน) ง. สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะ ได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินและใช้เวลาว่าง ให้เป็นประโยชน์ (0.75คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ข้อ 28 ปิ่นทองได้รับแจกใบปลิวโฆษณาสินค้าชนิดหนึ่ง ซึ่งมีราคาถูกกว่าปกติ ถ้านักเรียนเป็นปิ่นทองนักเรียนจะทำอย่างไร ก. ตัดสินใจซื้อสินค้านั้นทันที เพราะมีราคาถูกกว่าปกติ (0.25 คะแนน) ข. ดูภาพและคำโฆษณาอย่างคร่าวๆ แล้วจึงตัดสินใจซื้อ (0.75 คะแนน) ค. อ่านรายละเอียดของใบปลิวนั้นอย่างละเอียด แล้วจึงไปดูสินค้าก่อนตัดสินใจ (1 คะแนน) ง. เก็บใบปลิวโฆษณาไว้แล้วเดินไปดูสินค้า และให้พนักงานขายแนะนำรายละเอียดของสินค้า (0.25 คะแนน) ข้อ 29 โรงเรียนของอาทิตย์นำนักเรียนไปทัศนศึกษาสวนพฤกษศาสตร์ซึ่งมีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด ถ้านักเรียนเป็นอาทิตย์นักเรียนจะอย่างไร ก. เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้วเลือกอ่านข้อมูลพันธุ์ไม้เฉพาะที่สนใจ (0.5 คะแนน) ข. เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้วจดบันทึกข้อมูลพันธุ์ไม้จากป้ายทุกป้ายที่ติดไว้แล้วค่อยมาอ่าน (0.75 คะแนน)				

เนื้อหาและจุดประสงค์ที่ ต้องการวัด	รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
	ค. เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้น อ่าน ป้ายทุกป้ายแล้วจดบันทึก สาระสำคัญ(1 คะแนน) ง. เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้ว ถ่ายรูป เก็บไว้(0.25 คะแนน) ข้อ 30 จริยาได้ฟังเพื่อนคุยเรื่อง แท็บเล็ต แต่จิริยาไม่มีความรู้เรื่องนี้ เลย ถ้านักเรียนเป็นจิริยา นักเรียนจะ ทำอะไร ก. ยืมหนังสือของเพื่อนมา ศึกษาด้วยตนเอง (0.75 คะแนน) ข. หาวารสารใหม่ๆ จาก ห้องสมุด หรือ ซื้อหนังสือมา อ่านเพิ่มเติม (1 คะแนน) ค. ให้คุณครูสืบค้นข้อมูลใน อินเทอร์เน็ตแล้วนำมาอ่าน ด้วยตนเอง (0.5 คะแนน) ง. ให้เพื่อนอธิบายให้ฟังใหม่ อย่างละเอียด (0.25 คะแนน)				

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตาราง 6 ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยผู้เชี่ยวชาญ

แบบทดสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1	1	1	1	1	1	1.00
2	1	1	1	1	1	1.00
3	1	1	1	1	1	1.00
4	1	1	1	1	1	1.00
5	1	1	0	1	1	0.80
6	1	1	1	1	1	1.00
7	1	1	1	1	1	1.00
8	1	1	1	1	1	1.00
9	1	1	1	1	1	1.00
10	1	1	1	1	1	1.00
11	1	1	1	1	1	1.00
12	1	1	1	1	0	0.80
13	1	1	1	1	1	1.00
14	1	1	1	1	1	1.00
15	1	1	1	1	1	1.00
16	1	0	1	1	1	0.80
17	1	1	1	1	1	1.00
18	1	1	1	1	1	1.00
19	1	1	1	1	1	1.00
20	1	1	1	1	1	1.00
21	1	1	1	1	1	1.00
22	1	1	1	1	1	1.00
23	1	1	1	1	1	1.00
24	1	1	1	1	1	1.00
25	1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 6 (ต่อ)

แบบทดสอบข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
26	1	1	1	1	1	1.00
27	1	1	1	1	1	1.00
28	1	1	1	1	1	1.00
29	1	1	1	1	1	1.00
30	1	1	0	1	1	0.80

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่านด้วย
ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ของ

นางสาวอริสา พานิชกุล

นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อที่แนบมาให้ว่ามีความสอดคล้องตามรายการ
ประเมินที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญ” ตามความคิดเห็นของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับการเรียนด้วย
ชุดกิจกรรม
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกับการเรียนด้วย
ชุดกิจกรรม
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามของแบบสอบถามไม่มีความสอดคล้องกับการเรียนด้วย
ชุดกิจกรรม

รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านเนื้อหา 1. เนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2. เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับเวลาเรียน 3. เมื่อเรียนเนื้อหาจบแต่ละชุดกิจกรรม ทำให้เข้าใจในเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4. อยากให้มีชั่วโมงว่างให้มากกว่านี้เพราะเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องสมุดอย่างอิสระและได้อ่านหนังสือ 5. ชอบทำกิจกรรมที่ครูแจกให้เพราะได้รักการอ่านมากขึ้น 6. การนำกิจกรรมต่างๆมาแทรกในบทเรียนทำให้เรียนด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย 7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้เวลาในห้องสมุดมากขึ้น 8. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้รู้จักการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด 9. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างแท้จริง 10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการอ่านมากขึ้น 11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ชอบและสนุกสนานกับการอ่าน				

รายการ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ด้านทักษะการทำงานกลุ่ม 12. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทำหน้าที่ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี 13. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 14. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและช่วยเหลือกันหาคำตอบ				
ด้านสื่อการเรียนรู้ 15. สื่อมีความน่าสนใจต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้ 16. สื่อมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 17. สื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้นและสะดวกต่อการเรียนรู้				
ด้านการประเมินผล 18. การทำใบงานในแผนการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ความรู้และความสามารถในการอ่านได้มากขึ้น 19. ใบงานในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเหมาะสมกับผู้เรียน 20. การแจ้งผลการตรวจชิ้นงานของครูทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ตาราง 7 ค่าประเมินดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านเนื้อหา						
1. เนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	1	1	1	1	1	1.00
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับเวลาเรียน	1	1	1	1	1	1.00
3. เมื่อเรียนเนื้อหาจบแต่ละชุดกิจกรรม ทำให้เข้าใจในเนื้อหา	1	1	1	1	1	1.00
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้						
4. อยากให้มีชั่วโมงว่างให้มากกว่านี้เพราะเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องสมุดอย่างอิสระและได้อ่านหนังสือ	1	1	1	1	1	1.00
5. ชอบทำกิจกรรมที่ครูแจกให้เพราะได้รักการอ่านมากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
6. การนำกิจกรรมต่างๆมาแทรกในบทเรียนทำให้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย	1	1	1	1	1	1.00
7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้เวลาในห้องสมุดมากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
8. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้รู้จักการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด	1	1	1	1	1	1.00
9. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างแท้จริง	1	1	1	1	1	1.00
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการอ่านมากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ชอบและสนุกสนานกับการอ่าน	1	1	1	1	1	1.00
ด้านทักษะการทำงานกลุ่ม						
12. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทำหน้าที่ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี	1	1	1	1	1	1.00
13. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	1	1	1	1	1	1.00
14. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและช่วยเหลือกันหาคำตอบ	1	1	1	1	1	1.00
ด้านสื่อการเรียนรู้						
15. สื่อมีความน่าสนใจต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00

ตาราง 7 (ต่อ)

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
ด้านสื่อการเรียนรู้ (ต่อ)						
16. สื่อมีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
17. สื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้นและสะดวกต่อการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1.00
ด้านการประเมินผล						
18. การทำแบบฝึกหัดในแผนการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ความรู้และความสามารถคิดแก้โจทย์ปัญหาได้มากขึ้น	1	1	1	1	1	1.00
19. แบบทดสอบในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเหมาะสมกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	1.00
20. การแจ้งผลการตรวจชิ้นงานของครูทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตาราง 8 ค่าความแปรปรวนของแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่าน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

คนที่	ข้อสอบข้อที่ (X)																				X	X ²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
1	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	3	5	5	4	5	3	93	8,649
2	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	5	5	3	5	5	5	5	3	5	5	93	8,649
3	5	5	4	5	5	4	5	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	92	8,464
4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	97	9,409
5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	3	5	5	5	94	8,836
6	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	97	9,409
7	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	95	9,025
8	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	3	5	5	5	3	3	5	5	90	8,100
9	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	3	5	5	4	5	3	91	8,281
10	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	3	5	4	5	5	3	92	8,464
11	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4	5	5	5	3	94	8,836
12	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4	95	9,025
13	4	4	4	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	81	6,561
14	4	5	5	5	5	4	4	5	5	3	5	4	3	5	5	5	4	3	5	5	89	7,921
15	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	82	6,724
16	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	5	97	9,409
17	5	4	5	4	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	3	5	5	4	5	3	91	8,281
18	4	4	4	5	5	4	4	5	4	4	4	3	4	4	4	4	3	4	4	4	81	6,561
19	4	5	5	5	5	4	4	5	5	3	5	4	3	5	5	5	4	3	5	5	89	7,921
20	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	3	5	5	4	5	3	93	8,649
21	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	5	5	5	4	5	5	97	9,409
22	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	5	4	5	5	3	5	4	5	5	3	92	8,464
23	5	4	5	5	5	5	5	5	5	4	5	3	3	5	5	5	3	3	5	5	90	8,100
24	5	5	4	5	5	4	5	5	5	3	5	4	4	5	5	5	4	4	5	5	92	8,464
25	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	3	5	5	5	5	3	5	5	5	94	8,836
26	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	4	5	4	5	5	4	95	9,025
27	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	5	5	3	5	5	5	5	3	5	5	93	8,649
28	4	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	4	95	9,025
29	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	3	4	5	5	5	3	94	8,836
30	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	4	5	82	6,724
ΣX₁	142	136	144	140	148	138	144	146	146	126	144	128	126	144	128	144	128	126	144	128	2,750	252,706
S.D	0.45	0.51	0.41	0.48	0.25	0.50	0.41	0.35	0.35	0.76	0.41	0.78	0.76	0.41	0.87	0.41	0.78	0.76	0.41	0.87		
S²	0.20	0.26	0.17	0.23	0.06	0.25	0.17	0.12	0.12	0.58	0.17	0.62	0.58	0.17	0.75	0.17	0.62	0.58	0.17	0.75	6.71	

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน โดยใช้สูตรของครอนบาช (Cronbach)

คำนวณหาค่าความแปรปรวนทั้งฉบับ

จากสูตร

$$\begin{aligned} s_t^2 &= \frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)} \\ &= \frac{15 \times 126,353 - (1,375 \times 1,375)}{15(15-1)} \\ &= \frac{1,895,295 - 1,890,625}{210} \\ &= \frac{4,670}{210} \\ &= 22.24 \end{aligned}$$

หาความเชื่อมั่น จากสูตร $\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$

เมื่อ

α คือ ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n คือ จำนวนข้อของแบบทดสอบ

s_i^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบรายข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\} \\ &= \frac{20}{20-1} \left\{ 1 - \frac{4.59}{22.24} \right\} \\ &= \frac{20}{19} \{0.79\} \\ &= 0.84 \end{aligned}$$

นั่นคือความเชื่อมั่นของแบบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.840

ตาราง 9 ผลการหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

เลขที่	ทดสอบระหว่างเรียน					ทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน
	ชุดที่ 1	ชุดที่ 2	ชุดที่ 3	ชุดที่ 4	รวม(40คะแนน)	การอ่าน
	(10)	(10)	(10)	(10)	E_1	(30 คะแนน) E_2
1	4	6	8	8	26	24.75
2	9	9	9	10	37	23.50
3	8	9	9	9	35	23.25
4	8	9	10	9	36	23.75
5	9	9	10	9	37	22.00
6	10	10	9	8	37	22.25
7	10	10	10	8	38	23.25
8	8	8	10	8	34	21.50
9	6	6	9	8	29	22.25
10	7	7	7	8	29	20.75
11	7	7	10	8	32	23.25
12	7	10	10	10	37	22.50
13	6	8	8	10	32	23.25
14	6	9	9	9	33	22.25
15	4	5	5	4	18	20.75
16	9	8	7	9	33	24.75
17	6	7	6	8	27	22.25
18	9	8	8	7	32	23.25
19	8	6	6	8	28	23.75
20	9	8	8	8	33	23.25
21	8	6	10	8	32	21.25
22	10	9	8	8	35	23.25
23	8	9	8	6	31	21.00
24	6	9	7	4	26	22.25
25	9	9	8	5	31	20.75
26	6	8	6	6	26	22.50
27	7	7	7	7	28	22.50
28	9	6	5	5	25	23.25
29	9	6	9	9	33	22.25
30	9	8	8	8	33	21.25
เฉลี่ยร้อยละ					78.58	75.19

ตาราง 10 การเปรียบเทียบ แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน ด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ t-test dependent

เลขที่	ก่อนเรียน	หลังเรียน	D	D ²
1	16	24.75	8.75	76.56
2	13.25	23.5	10.25	105.06
3	18.25	23.25	5.00	25.00
4	16.5	23.75	7.25	52.56
5	15.25	22	6.75	45.56
6	12.5	22.25	9.75	95.06
7	16.75	23.25	6.50	42.25
8	16.25	21.5	5.25	27.56
9	11.25	22.25	11.00	121.00
10	14.25	20.75	6.50	42.25
11	15	23.25	8.25	68.06
12	14.75	22.5	7.75	60.06
13	16.5	23.25	6.75	45.56
14	14.5	22.25	7.75	60.06
15	12.5	20.75	8.25	68.06
16	16	24.75	8.75	76.56
17	13.25	22.25	9.00	81.00
18	18.25	23.25	5.00	25.00
19	16.5	23.75	7.25	52.56
20	15.25	23.25	8.00	64.00
21	12.5	21.25	8.75	76.56
22	16.75	23.25	6.50	42.25
23	16.25	21	4.75	22.56
24	11.25	22.25	11.00	121.00
25	14.25	20.75	6.50	42.25
26	15	22.5	7.50	56.25
27	14.75	22.5	7.75	60.06
28	16.5	23.25	6.75	45.56
29	14.5	22.25	7.75	60.06
30	12.5	21.25	8.75	76.56
รวม	223.50	342.25		
คะแนนเฉลี่ย	14.90	22.56	$\sum D = 115.75$	$\sum D^2 = 934.69$
S.D.	1.88	1.10		

การคำนวณหาค่า t-test

คะแนนความแตกต่างระหว่างก่อนใช้และหลังใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ใช้สูตร
$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}; df = N - 1$$

เมื่อ $df = n - 1$

$\sum D = 115.75$, $\sum D^2 = 934.69$

$n = 30$

$df = (30-1) = 29$

แทนค่าในสูตร

$$t = \frac{115.75}{\sqrt{\frac{30 \times 934.69 - 115.75^2}{30 - 1}}}$$

$$= \frac{115.75}{\sqrt{\frac{28,040.63 - 13,398.06}{29}}}$$

$$= 25.67$$

ค่า t-test คำนวณเท่ากับ 25.67 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่าวิกฤตของ t ในตาราง
เมื่อ $df = 29$ ระดับนัยสำคัญ .05

ตาราง 11 ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการความพึงพอใจต่อการอ่านของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นที่ใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
ด้านเนื้อหา							
1. เนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	12	10	8			4.13	0.81
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับเวลาเรียน	10	12	8			4.07	0.77
3. เมื่อเรียนเนื้อหาจบแต่ละชุดกิจกรรม ทำให้เข้าใจบทเรียนและชอบเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น	18	4	6			4.27	1.00
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้							
4. อยากให้มีชั่วโมงเรียนคณิตศาสตร์ให้มากกว่านี้ เพราะเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระและได้อ่านนิทาน	10	10	10			4.00	0.82
5. ชอบทำงานในบัตรกิจกรรมที่ครูแจกให้เพราะใช้วิธีคิดแก้อย่างมีเหตุผล	12	8	10			4.07	0.85
6. การนำนิทานมาแทรกในบทเรียนทำให้เรียนด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย	24	2	4			4.67	0.70

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้ความคิดของตนเองสร้างโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์โดยมีครูแนะนำและเป็นการกำลังใจ	20	4	6			4.47	0.81
8. กิจกรรมการเรียนรู้แก้โจทย์ปัญหาอย่างมีขั้นตอน	18	6	6			4.40	0.80
9. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างแท้จริง	12	8	6	4		3.93	1.06
10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการเรียนคณิตศาสตร์มากขึ้น	28	0	2			4.87	0.50
11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมนำสิ่งที่เคยพบเห็นมาใช้ในการแก้ปัญหา	22	2	4	2		4.47	0.96
ด้านทักษะการงานกลุ่ม							
12. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทำหน้าที่ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี	10	10	10			4.00	0.82

ตาราง 11 (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					เฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
13. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	10	8	12			3.93	0.85
14. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและช่วยเหลือกันหาคำตอบ	16	8	6			4.33	0.79
ด้านสื่อการเรียนรู้							
15. สื่อมีความน่าสนใจต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้	18	4	4	4		4.20	1.11
16. สื่อมีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	14	8	6	2		4.13	0.96
17. สื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้นและสะดวกต่อการเรียนรู้	22	4	2	2		4.53	0.88
ด้านการประเมินผล							
18. การทำแบบฝึกหัดในแผนการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ความรู้และความสามารถคิดแก้ปัญหาได้มากขึ้น	12	12	6			4.20	0.75
19. แบบทดสอบในแต่ละชุด กิจกรรมการเรียนรู้มีเหมาะสมกับผู้เรียน	10	6	14			3.87	0.88
20. การแจ้งผลการตรวจชิ้นงานของครูทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น	18	6	6			4.40	0.80
รวม	316	132	136	16	0	4.05	16.91

แบบทดสอบวัดนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

คำชี้แจง

1. แบบทดสอบชุดนี้เป็นแบบประเมินสถานการณ์โดยต้องการทราบว่า หากนักเรียนต้องพบกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยรักการอ่าน นักเรียนจะปฏิบัติตนเช่นเดียวกับบุคคลในสถานการณ์นั้นด้วยเหตุผลใด จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
2. เมื่อนักเรียนอ่านข้อคำถามแล้ว ให้ตอบตามความรู้สึกหรือเหตุผลของนักเรียนเสมือนกับเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นกับตนเอง คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อถูกหรือผิดและไม่มีผลต่อการเรียนและตัวนักเรียน จึงขอให้นักเรียนตอบตามเหตุผลและตรงกับความรู้สึกของตนเองให้มากที่สุด
3. วิธีการตอบ ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ได้ตัวอักษร ก,ข,ค และ ง ตรงกับตัวเลือกที่นักเรียนเลือกตอบในกระดาษคำตอบเพียง 1 ตัวเลือก
4. กรุณาอย่าขีดเขียนหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบประเมินฉบับนี้ขอขอบคุณในความร่วมมือเป็นอย่างยิ่ง

1. พิชัยได้รับมอบหมายให้ทำรายงาน 1 เรื่อง ถ้านักเรียนเป็นพิชัยนักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ขอให้พ่อกับแม่หาให้แล้วนำมาเขียนรายงาน
 - ข. อ่านจากอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาเขียนรายงาน
 - ค. อ่านจากหนังสือประเภทต่าง ๆ และค้นคว้าจากอินเทอร์เน็ตแล้วเขียนสรุปตามความเข้าใจ
 - ง. อ่านจากหนังสือและค้นจากอินเทอร์เน็ตแล้วให้เพื่อนช่วยสรุปตามความเข้าใจ
2. ศักดาอ่านบทความเรื่อง ภาวะโลกร้อน แล้วไม่เข้าใจคำศัพท์บางคำ ถ้านักเรียนเป็นศักดา นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ถามครูและให้ครูช่วยอธิบาย
 - ข. ถามเพื่อนว่า คำที่ไม่เข้าใจมีความหมายว่าอย่างไร
 - ค. หาบทความที่เป็นเรื่องคล้าย ๆ กันมาอ่านเพิ่มเติม
 - ง. เขียนคำศัพท์ที่ไม่เข้าใจแล้วไปเปิดหาความหมายในพจนานุกรม
3. โรงเรียนของสายหยุดได้จัดประกวดนักเล่านิทานตัวน้อย ถ้านักเรียนเป็นสายหยุดนักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ไม่เข้าร่วมประกวดแต่ไปดูการประกวด เพราะเป็นช่วงที่ตนเองว่าง
 - ข. ไม่เข้าร่วมประกวด แต่ไปร่วมชมการประกวด เพราะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน
 - ค. เข้าร่วมประกวด เพราะได้ประสบการณ์จากการประกวด
 - ง. เข้าร่วมประกวด เพราะได้อ่านนิทานหลายเรื่องและฝึกทักษะการเล่านิทาน
4. ครูภาษาไทยมอบหมายให้นักเรียนอ่านหนังสือและเขียนบันทึกจากการอ่าน สัปดาห์ละ 3 เล่ม นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ให้เพื่อนอ่านให้ฟังแล้วเขียนบันทึกด้วยตนเอง
 - ข. อ่านจากหนังสือเรียนภาษาไทยแล้วเขียนบันทึกด้วยตนเอง
 - ค. อ่านจากหนังสือหลายเล่มในห้องสมุด แล้วเขียนบันทึกเฉพาะใจความสำคัญ
 - ง. อ่านจากบันทึกการอ่านของเพื่อน แล้วเขียนบันทึก
5. ใบเตยได้ฟังคุณครูบรรณารักษ์แนะนำหนังสือใหม่ในห้องสมุด ถ้านักเรียนเป็นใบเตยนักเรียน จะอย่างไร
 - ก. ยืมหนังสือกลับไปอ่านที่บ้าน
 - ข. เปิดดูภาพในหนังสือ ถ้าน่าสนใจก็ค่อยมาอ่าน
 - ค. เปิดดูภาพในหนังสือ แล้วอ่านคร่าว ๆ
 - ง. รู้สึกสนใจและถ้ามีโอกาสจะไปยืมมาอ่าน

6. ขณะที่น้ำหวานกำลังนั่งอ่านหนังสือในห้องสมุด น้อยหนาก็มาชวนไปเล่นกับเพื่อน ๆ ถ้านักเรียนเป็นน้ำหวานจะอย่างไร
 - ก. รีบเก็บหนังสือและกลับมาอ่านหลังเล่นเสร็จ
 - ข. อ่านหนังสือจนจบแล้วจึงไปเล่นกับเพื่อน
 - ค. เปิดดูภาพและอ่านหน้าที่เหลืออย่างคร่าว ๆ แล้วไปเล่นกับเพื่อน
 - ง. อ่านจนจบในหน้าที่กำลังอ่านแล้วเล่นกับเพื่อน
7. สถาปัตย์ได้รับของขวัญวันเกิดเป็นหนังสือหนึ่งเล่ม ถ้านักเรียนเป็นสถาปัตย์นักเรียนจะทำอย่างไร
 - ก. เก็บหนังสือไว้บนชั้นหาหนังสือ เมื่อมีเวลาว่างค่อยนำมาอ่าน
 - ข. เปิดดูหนังสือและอ่านเรื่องย่อก่อน
 - ค. เปิดอ่านทันทีและอ่านจนจบเล่ม
 - ง. เปิดอ่านทันทีแต่เลือกอ่านเฉพาะที่ตนสนใจก่อน
8. กันทิชาอยากทราบสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดพัทลุง เพื่อจะได้ไปเที่ยวในวันหยุด ถ้านักเรียนเป็นกันทิชานักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ค้นหาและอ่านจากหนังสือหรือแผ่นพับแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว
 - ข. อ่านจากป้ายนิเทศในชั้นเรียนของตน
 - ค. ค้นหาจากอินเทอร์เน็ตที่มีข้อมูลและภาพประกอบบางส่วน
 - ง. ขอเอกสารแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวจากเพื่อนที่รู้จักและเคยไปเที่ยวสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ มาแล้ว
9. ซาลียากสมัครเป็นสมาชิกชมรมกีฬา ซึ่งต้องสมัครผ่านทางอินเทอร์เน็ต ถ้านักเรียนเป็นซาลี นักเรียนจะอย่างไร
 - ก. ให้เพื่อนสมัครให้ดูก่อน แล้วค่อยสมัครเอง
 - ข. อ่านขั้นตอนการสมัครให้เพื่อนฟัง แล้วให้เพื่อนสมัครให้
 - ค. อ่านขั้นตอนการสมัครจากประกาศที่ติดไว้ แล้วไปสมัครด้วยตนเอง
 - ง. อ่านขั้นตอนการสมัครจากประกาศและดูรายละเอียดเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต แล้วไป สมัครด้วยตนเอง
10. ทับทิมเดินผ่านป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับวันภาษาไทยแห่งชาติและสนใจตอบคำถามชิงรางวัล ถ้านักเรียนเป็นทับทิม นักเรียนมีวิธีการหาคำตอบอย่างไร
 - ก. เลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่มีคำตอบตรงกับคำถาม
 - ข. อ่านข้อความทั้งหมดอย่างคร่าว ๆ แล้ว เลือกอ่านรายละเอียดเฉพาะหัวข้อที่มีคำตอบ
 - ค. ให้เพื่อนบอกคำตอบให้ฟังและเขียนคำตอบ
 - ง. อ่านข้อความทั้งหมดอย่างละเอียดแล้วนำมาเขียนคำตอบ

11. ลูกตาลพบขวดยาขวดหนึ่งในกล่องเก็บของที่บ้าน ซึ่งมีฝู้นเกาะอยู่เต็มข้างขวด ถ้านักเรียนเป็น ลูกตาลนักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. บัดฝู้นออกแล้วดูชื่อยา แล้วหยิบไปให้แม่ช่วยดู
- ข. หยิบขวดยานั้นทิ้ง เพราะเป็นขวดยาที่เก่ามากแล้ว
- ค. บัดฝู้นออกและอ่านรายละเอียดทั้งหมดในฉลากยาก่อนนำไปให้แม่ดูอีกครั้ง
- ง. บัดฝู้นออกแล้วดูเฉพาะชื่อยาและวันหมดอายุ ก่อนนำไปให้แม่ช่วยดู

12. ไฟศาลไปร่วมงานวันเด็กแห่งชาติและสนใจกิจกรรมการวาดลวดลายบนผ้าบาติกแต่ไม่ได้ดูตั้งแต่เริ่มต้น ถ้านักเรียนเป็นไฟศาล นักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. สอบถามวิธีการทำจากคนที่สาธิตการวาดลวดลายบนผ้าบาติก
- ข. ศึกษารายละเอียดจากเอกสารที่แจกให้และหาข้อมูลจากแหล่งอื่นเพิ่มเติม
- ค. ดูไปเรื่อย ๆ จนเสร็จสิ้น แล้วเดินไปดูกิจกรรมอื่นต่อไป
- ง. ยืนอ่านและดูภาพถ่ายที่จัดแสดงไว้บนบอร์ด

13. แก้วตามีน้องสาวอายุ5ขวบ น้องสาวต้องการให้พี่สาวอ่านนิทานให้ฟัง ถ้านักเรียนเป็น แก้วตานักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

- ก. ไม่อยากอ่านเพราะไม่ใช่หนังสือที่ชอบ
- ข. เต็มใจอ่านให้น้องฟังโดยไม่รู้สึกเบื่อหน่าย
- ค. อ่าน 2-3 หน้าแล้วให้แม่ช่วยอ่านให้น้องฟัง
- ง. อ่านผ่านๆ ก่อนแล้วค่อยอ่านให้น้องฟัง

14. เพื่อนของตำรวจคนหนึ่งชอบอ่านหนังสือ แต่เลือกอ่านหนังสือการ์ตูนเพียงอย่างเดียว ถ้า นักเรียนเป็นตำรวจนักเรียนจะทำอย่างไร

- ก. แนะนำให้อ่านหนังสือประเภทอื่นด้วย เพราะมีความเพลิดเพลินเหมือนกัน
- ข. บอกให้หยุดอ่าน เพราะไม่มีประโยชน์อะไรเลย
- ค. บอกให้หยุดอ่าน และแนะนำหนังสือเล่มใหม่ให้อ่าน
- ง. แนะนำหนังสือที่ตนเองชอบ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันอ่าน

15. อนันต์และเพื่อนๆ ได้นำหนังสือมาแลกเปลี่ยนกัน แต่หนังสือที่อนันต์ได้รับเป็นหนังสือเก่า ถ้านักเรียนเป็นอนันต์นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

- ก. ดีใจ เพราะหนังสือทุกเล่มมีประโยชน์และคุณค่า
- ข. เสียใจ เพราะหนังสือเล่มที่ได้เก่าเกินไปและไม่ให้อ่าน
- ค. เฉยๆ เพราะเก็บไว้อ่านในยามว่างได้
- ง. ดีใจ เพราะ ได้หนังสืออ่านเพิ่มขึ้นอีก 1เล่ม

16. ในช่วงเวลาพักภาษาไทย ชั้น ป.5 ครูให้ขวัญใจและเพื่อน ๆ อ่านนิทานเรื่องหนึ่งแล้วตอบคำถาม แต่ขวัญใจเคยอ่านนิทานเรื่องนั้นแล้ว ถ้านักเรียนเป็นขวัญใจนักเรียนจะรู้สึกและทำอะไร
- ก. ดีใจและอ่านอย่างตั้งใจ
 - ข. ดีใจและอ่านอย่างคร่ำครวญเพราะเคยอ่านแล้ว
 - ค. ดีใจและเลือกดูเฉพาะภาพเท่านั้น
 - ง. รู้สึกเบื่อและให้เพื่อนอ่านแล้วเล่าให้ฟัง
17. กะทิก่อนป้ายประกาศการจัดงานสัปดาห์หนังสือซึ่งจะมีขึ้นในเดือนหน้า ถ้านักเรียนเป็นกะทิ นักเรียนจะเข้าร่วมงานนี้หรือไม่
- ก. เข้าร่วม เพราะจะได้ซื้อหนังสือที่ลดราคาเป็นพิเศษ
 - ข. อาจจะเข้าร่วม เพราะมีเพื่อนหลายคนไปร่วมงานนี้
 - ค. เข้าร่วม เพราะจะได้ซื้อหนังสือใหม่ๆ และร่วมกิจกรรมการอ่านอย่างหลากหลาย
 - ง. อาจจะเข้าร่วม ถ้ามีหนังสือที่น่าสนใจ
18. เพื่อนของน้ำตาลกำลังคุยกันเรื่องโรคไข้เลือดออกและนำบทความการป้องกันโรคนี้มาให้ อ่านถ้านักเรียนเป็นน้ำตาลนักเรียนจะอย่างไร
- ก. อ่านบทความด้วยตนเองเพราะจะได้นำไปปฏิบัติได้ถูกต้อง
 - ข. ให้เพื่อนถ่ายเอกสารไว้ให้แล้วค่อยอ่านเมื่อมีเวลาว่าง
 - ค. ให้เพื่อนอ่านให้ฟังเพราะใครอ่านก็ได้รับความรู้เหมือนกัน
 - ง. อ่านบทความด้วยตนเองและหาเอกสารอื่นเพิ่มเติมเพราะจะได้ความรู้และมีวิธีการป้องกันหลาย ๆ วิธี
19. โรงเรียนของทรงชัยได้แจกหนังสือวันเด็กแห่งชาติให้สับนักเรียนคนละ 1 เล่ม ถ้านักเรียนเป็น ทรงชัย นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร
- ก. ดีใจ เพราะเป็นหนังสือที่ดีและได้อ่านเพิ่มพูนความรู้
 - ข. ดีใจ เพราะคิดว่ามีประโยชน์
 - ค. เฉยๆ เพราะเป็นของขวัญสำหรับเด็ก
 - ง. เสียใจ เพราะน่าจะได้อะไรของขวัญอย่างอื่น
20. พ่อหาหนังสือคู่มือการใช้รถจักรยานยนต์มาวางไว้บนโต๊ะ สุพจน์เดินผ่านมาเห็นเลยหยิบขึ้นมา ถ้านักเรียนเป็นสุพจน์นักเรียนจะอย่างไรต่อไป
- ก. ดูหน้าปกและวางไว้ที่เดิม เพราะไม่เกี่ยวสับเด็ก
 - ข. เปิดดูรูปภาพในเล่มหนังสือและเลือกอ่านเฉพาะหัวข้อที่น่าสนใจ
 - ค. อ่านรายละเอียดทั้งหมด เพราะอาจจะมีโอกาสได้ใช้ในวันข้างหน้า
 - ง. เลือกอ่านเพียงบางหน้า โดยเฉพาะหัวข้อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้

21. เพื่อนของจันทิมา กำลังนั่งทำรายงานเรื่องวรรณคดีไทย โดยศึกษาจากหนังสือ

เพียงเล่มเดียว ถ้านักเรียนเป็นจันทิมา นักเรียนจะอย่างไร

- ก. แนะนำให้อ่านเพิ่มเติมจากหนังสือเรียน เพราะมีข้อมูลอยู่แล้ว
- ข. นำรายงานของตนเองมาให้เพื่อนดู เพื่อไม่ให้เพื่อนเสียเวลาอ่านอีก
- ค. แนะนำให้ไปอ่านเพิ่มเติมจากหนังสือหลาย ๆ เล่มในห้องสมุด เพื่อให้ได้ข้อมูลจาก หลายแหล่ง
- ง. แนะนำให้อ่านจากหนังสือ 2-3 เล่มที่มีอยู่ในห้องเรียน

22. ครูให้พิมพ์ใจและเพื่อน ๆ ไปค้นคว้าหาเกร็ดความรู้ในการเตรียมตัวสอบมาแนะนำให้เพื่อน ๆ ฟังทุกวัน ถ้านักเรียนเป็นพิมพ์ใจ นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

- ก. ดีใจและเต็มใจ เพราะจะได้นำเกร็ดความรู้นั้นไปใช้และแนะนำให้เพื่อนคนอื่น ๆ รู้ด้วย
- ข. ดีใจและเต็มใจ เพราะจะได้แลกเปลี่ยนความรู้กันกับเพื่อน ๆ
- ค. เฉย ๆ เพราะต้องออกมาเล่าเนื่องจากเป็นคำสั่งของครู
- ง. ดีใจ เพราะตนเองชอบเล่าเรื่องต่าง ๆ ให้เพื่อนฟังเสมอ

23. พนิดาได้รับมอบหมายให้อ่านข่าวผ่านเสียงตามสายของโรงเรียนในตอนเที่ยงของทุกวัน ถ้านักเรียนเป็นพนิดา นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร

- ก. น่าเบื่อหน่าย เพราะไม่ได้เล่นกับเพื่อน
- ข. ดีใจ เพราะได้ฝึกทักษะการอ่านและติดตามข่าวสารใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอ
- ค. ดีใจ เพราะเป็นการแสดงออกที่ดี
- ง. เฉย ๆ เพราะเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

24. โรงเรียนของวิภาพร จัดกิจกรรมให้นักเรียนอ่านหนังสือในตอนเย็นของ ทุกวันก่อนกลับบ้าน วันละ 15 นาที ถ้า นักเรียนเป็นวิภาพร นักเรียนมีความคิดเห็น อย่างไรกับกิจกรรมนี้

- ก. ชอบกิจกรรมนี้ เพราะจะได้ความรู้ จากการอ่านเพิ่มขึ้นอีก
- ข. อยากให้มีกิจกรรมนี้ เพราะจะได้ อ่านหนังสืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่หนังสือเรียน
- ค. ชอบกิจกรรมนี้ เพราะจะได้อ่าน หนังสือพร้อมเพื่อน ๆ
- ง. ไม่อยากให้มีกิจกรรมนี้ เพราะไม่ได้รับความสนุกสนาน

25. เมทินีมีเงินอยู่จำนวนหนึ่งจาก พี่สาวและต้องการซื้อเครื่องสั่นเป็นของขวัญให้ตนเอง ถ้านักเรียนเป็นเมทินี นักเรียนจะอย่างไร

- ก. เลือกซื้อเครื่องสั่นที่มีการสีพิมพ์ หลายครั้ง
- ข. เลือกซื้อเครื่องสั่นที่ตนเองสนใจ หรือได้รับรางวัลก่อน
- ค. เลือกซื้อเครื่องสั่นที่เพื่อนแนะนำ
- ง. เลือกซื้อเครื่องสั่นที่มียอดขายติด อันดับ 1 ของร้าน

26. แพรวาชวนต้นอ้อยไปร่วม กิจกรรมอ่านหนังสือให้คนตาบอดฟังใน วันหยุดเสาร์อาทิตย์ ถ้านักเรียนเป็นต้นอ้อย นักเรียนทำอย่างไร
- ตอบตกลงทันทีเพราะเป็นกิจกรรมที่ น่าสนใจและมีประโยชน์
 - ขอคิดดูก่อนแล้วค่อยให้คำตอบวันหลัง
 - ปฏิเสธเพราะไม่น่าสนใจ
 - ตอบตกลงเพราะวันหยุดนี้ก็ได้ทำอะไร
27. ในสัปดาห์หน้า โรงเรียนของ กระต๊อบจัดกิจกรรมตอบปัญหาจาก สารานุกรมเล่ม 1-3 ถ้านักเรียนเป็น กระต๊อบนักเรียนจะทำอย่างไร
- ไม่สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะ สารานุกรมมีเนื้อหาหนัก
 - สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะมี เพื่อนชวน
 - สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะได้รับ ความรู้เพิ่มเติมจากการอ่าน สารานุกรม
 - สมัครเข้าร่วมกิจกรรม เพราะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
28. ปิ่นทองได้รับแจกใบปลิวโฆษณา สินค้าชนิดหนึ่ง ซึ่งมีราคาถูกกว่าปกติ ถ้านักเรียนเป็น ปิ่นทองนักเรียนจะทำอย่างไร
- ตัดสินใจซื้อสินค้านั้นทันทีเพราะมี ราคาถูกกว่าปกติ
 - ดูภาพและคำโฆษณาอย่างคร่าว ๆ แล้วจึงตัดสินใจซื้อ
 - อ่านรายละเอียดของใบปลิวนั้น อย่างละเอียด แล้วจึงไปดูสินค้า ก่อนตัดสินใจ
 - เก็บใบปลิวโฆษณาไว้แล้วเดินไปดูสินค้า และให้พนักงานขายแนะนำรายละเอียดของสินค้า
29. โรงเรียนของอาทิตย์น่านักเรียนไป ทักษะศึกษาสวนพฤกษศาสตร์ ซึ่งมีพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด ถ้านักเรียนเป็นอาทิตย์นักเรียนจะทำอย่างไร
- เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้วเลือกอ่าน ข้อมูลพันธุ์ไม้เฉพาะที่ตนสนใจ
 - เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้วจดบันทึก ข้อมูลพันธุ์ไม้จากป้ายทุกป้ายที่ติดไว้แล้วค่อยมาอ่าน
 - เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้น อ่านป้ายทุกป้ายแล้วจดบันทึกสาระสำคัญ
 - เดินดูพันธุ์ไม้ทุกต้นแล้วถ่ายรูปเก็บไว้
30. จริยาได้ฟังเพื่อนคุยเรื่องแท็บเล็ต แต่จริยาไม่มีความรู้เรื่องนี้เลย ถ้านักเรียนเป็นจริยานักเรียนจะทำอย่างไร
- ยืมหนังสือของเพื่อนมาศึกษาด้วยตนเอง
 - หาวารสารใหม่ๆ จากห้องสมุด หรือ ซื้อหนังสือมาอ่านเพิ่มเติม
 - ให้คุณครูสืบค้นข้อมูลใน อินเทอร์เน็ตแล้วนำมาอ่านด้วยตนเอง
 - ให้เพื่อนอธิบายให้ฟังใหม่อย่างละเอียด

**แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ต้องการทราบเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนด้วยชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยจะมีข้อความให้นักเรียนอ่านแล้วพิจารณาตามหัวข้อนั้นว่าตรงกับเจตคติของนักเรียนอย่างไร คำตอบของนักเรียนจะไม่มีถูก หรือผิด สิ่งที่สำคัญคือ ขอให้นักเรียนตอบให้ตรงกับเจตคติที่เป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด

2. วิธีการตอบแบบสอบถาม ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านด้วยเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยในแต่ละข้อมีระดับความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ เพียงช่องเดียว ซึ่งแต่ละระดับความรู้มีคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อการอ่านด้วยชุดกิจกรรมน้อยที่สุด

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหา 1. เนื้อหาแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน 2. เนื้อหาที่น่าสนใจ เข้าใจง่ายและเหมาะสมกับเวลาเรียน 3. เมื่อเรียนเนื้อหาจบแต่ละชุดกิจกรรม ทำให้เข้าใจในเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 4. อยากให้มีชั่วโมงว่างให้มากกว่านี้เพราะเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องสมุดอย่างอิสระและได้อ่านหนังสือ 5. ชอบทำกิจกรรมที่ครูแจกให้เพราะได้รักการอ่านมากขึ้น 6. การนำกิจกรรมต่างๆมาแทรกในบทเรียนทำให้เรียนด้วยความสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย 7. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ใช้เวลาในห้องสมุดมากขึ้น 8. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้รู้จักการค้นคว้าหนังสือในห้องสมุด 9. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองอย่างแท้จริง 10. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจต่อการอ่านมากขึ้น 11. กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ชอบและสนุกสนานกับการอ่าน					

รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	5	4	3	2	1
ด้านทักษะการทำงานกลุ่ม 12. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มทำหน้าที่ทั้งผู้นำและผู้ตามที่ดี 13. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 14. เพื่อนสมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการคิดแก้ปัญหาและช่วยเหลือกันหาคำตอบ ด้านสื่อการเรียนรู้ 15. สื่อมีความน่าสนใจต่อการนำมาใช้ในการเรียนรู้ 16. สื่อมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน 17. สื่อช่วยให้เข้าใจบทเรียนง่ายขึ้นและสะดวกต่อการเรียนรู้ ด้านการประเมินผล 18. การทำแบบฝึกหัดในแผนการจัดกิจกรรม ทำให้ได้ความรู้และความสามารถรักการอ่านได้มากขึ้น 19. แบบทดสอบในแต่ละชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีเหมาะสมกับผู้เรียน 20. การแจ้งผลการตรวจชิ้นงานของครูทำให้ผู้เรียนทราบข้อบกพร่องและนำไปแก้ไขการทำงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น					

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ – สกุล	นางสาวอริสา พานิชกุล
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 9 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2528
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	707/152 ถ.พิชัยณรงค์สงคราม ต.ปากเพรียว อ.เมืองสระบุรี จ.สระบุรี 18000
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย 53 หมู่ 2 ถ.ป่าไทร ต.ประตู่ชัย อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา 13000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550 ศิลปศาสตรบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จังหวัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2559 ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2561 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี